

Poetinis Druskininkų

ruduo 2012

Druskininkai

Poetic

Fall 2012

Poetinis Druskininkų

ruduo 2012

Druskininkai *Poetic*

Fall 2012

Sudarytojas ir vyriausiasis redaktorius / Compiler and editor-in-chief

MARIUS BUROKAS

Angliškus tekstus redagavo / English texts edited by

KERRY SHAWN KEYS and ADA VALAITIS

Almanacho leidybą parėmė / The anthology was supported by:

Culture Endowment Fund of the Republic of Lithuania

EU-Japan Fest Japan Committee

The Embassy of Spanish Kingdom in Vilnius

The Embassy of Brasil in Copenhagen

Culture Ireland

Swiss Art Council „Pro Helvetia“

The Cervantes Institute in Warsaw

The Institute of Poland in Vilnius

ISSN 1822-3079

© Sudarymas, Marius Burokas, 2012
© VO „Poetinis Druskininkų ruduo“, 2012
© Leidykla VAGA, 2012

Turinys / Contents

Poetinis Druskininkų ruduo 2012 / 8

Druskininkai Poetic Fall 2012 / 9

Uladzimir Arlou (BALTARUSIJA / BELORUS) / 10

VERTĖ VYTAUTAS DEKŠNYS

Rikardo Arregi (ISPANIJA, BASKIJA / SPAIN, BASQUE COUNTRY) / 28

VERTĖ MARIUS BUROKAS

Justyna Bargielska (LENKIJA / POLAND) / 40

VERTĖ VYTAUTAS DEKŠNYS

Jānis Elsbergs (LATVIJA / LATVIA) / 50

VERTĖ ERIKA DRUNGYTĖ

Sergey Gandlevsky (RUSIJA / RUSSIA) / 58

VERTĖ ANTANAS A. JONYNAS

Stanka Hrastelj (SLOVENIJA / SLOVENIA) / 70

VERTĖ LAIMA MASYTĖ

Simone Inguanez (MALTA) / 80

VERTĖ JULIUS KELERAS

Anton Helgi Jónsson (ISLANDIJA / ICELAND) / 92

VERTĖ JURGITA MARIJA ABRAITYTĖ

Julius Keleras (LIETUVA / LITHUANIA) / 104

TRANSLATED BY VYT BAKAITIS

Waqas Khwaja (PAKISTANAS / PAKISTAN) / 114

VERTĖ VYTAUTAS STANKUS

Juan Carlos Mestre (ISPANIJA / SPAIN) / 124
VERTĖ JURGA KATKUVIENĖ IR LAURYNAS KATKUS

Nina Murray (JAV / USA) / 136
VERTĖ EDGARAS PLATELIS

Sonata Paliulytė (LIETUVA / LITHUANIA) / 146
TRANSLATED BY KERRY SHAWN KEYS

Sara Poisson (LIETUVA / LITHUANIA) / 156
TRANSLATED BY ADA VALAITIS

Gabriel Rosenstock (AIRIJA / IRELAND) / 166
VERTĖ SONATA PALIULYTĖ

Fiona Sampson (DIDŽIOJI BRITANIJA / UNITED KINGDOM) / 178
VERTĖ MARIUS BUROKAS

Karl Martin Sinijärv (ESTIJA / ESTONIA) / 190
VERTĖ DANUTĖ SIRIJOS GIRAITĖ

Arnold Spescha (ŠVEICARIJA / SWITZERLAND) / 202
VERTĖ MARKUS RODUNER IR VLADAS BRAZIŪNAS

Arūnas Spraunius (LIETUVA / LITHUANIA) / 212
VERTĖ JOSEPH GRIKIS IR DAIVA LITVINSKAITĖ

Vytautas Stankus (LIETUVA / LITHUANIA) / 224
VERTĖ RIMAS UŽGIRIS

Maki Starfield (JAPONIJA / JAPAN) / 234
VERTĖ VYTAUTAS DUMČIUS

Narlan Matos Teixeira (BRAZILIJA / BRAZIL) / 248
VERTĖ ARVYDAS MAKŠTUTIS

Rimas Užgiris (JAV / USA) / 260
VERTĖ EDGARAS PLATELIS

BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHY / 270

22-OJO POETINIO DRUSKININKŲ RUDENS AIDAI / 274
ECHOES OF THE 22ND DRUSKININKAI POETIC FALL / 275

JOTVINGIO PREMIJOS LAUREATAS / YOTVINGIAN'S PRIZE WINNER
Alfonsas Andriuškevičius (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 278

JAUNOJO JOTVINGIO PREMIJA / YOUNG YOTVINGIAN'S PRIZE
Marius Burokas (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 280

VIEÑO ANONIMINIO EILĖRAŠČIO KONKURSAS / ONE ANONYMOUS POEM COMPETITION

Vainius Bakas (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 282

Vainius Bakas (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 286

Jurgita Jasponytė (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 288

Mason Piper (TRANSLATED BY SARA POISSON) / 290

Vladas Braziūnas (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 292

KONKURSAS „JEI NEBŪČIAU POETAS, BŪČIAU“ / „IF I WERE NOT A POET, I'D BE...“ COMPETITION

Kornelijus Platelis (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 294

Dainius Dirgėla (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 296

Gražina Petrošienė (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 298

JAUNŲJŲ POEZIJOS SKAITYMŲ NUGALĖTOJAS

Marius Plečkaitis (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 300

LIMERIKO KONKURSAS

Antanas A. Jonynas / 302

Kornelijus Platelis / 303

Kęstutis Navakas / 304

PREMIJŲ LAUREATAI, STEIGĖJAI, RĖMĖJAI / PRIZE WINNERS, ORGANIZERS, SPONSORS

POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2012

XXIII Poetinio Druskininkų rudens tema: *Kūrybos socialiniai kontekstai: poezija ir politika?*

Važinėdamas po įvairius festivalius pastebėjau, jog į poezijos skaitymus, ypač Vakarų pasaulyje, daugiau žmonių susirenka ten, kur valdžia daugiau kišasi į jų gyvenimą, kur jie nesijaučia visiškai laisvi. Regis, jie labiau laukia socialiai angažuotos poezijos, – tačiau juk eilėraščiai neturi tokio pobūdžio etikečių. Socialinis kontekstas visokiai poezijai suteikia tam tikro specifinio skambesio ar net prasmės. Pavyzdžiui, sovietiniais laikais Lietuvoje literatūra likdavo socialiai angažuota, net kai autoriai deklaruodavo priešingas nuostatas. Neprasmiškas menas buvo neįmanomas, nes prasmių jam nori nenori suteikdavo socialinis kontekstas. Net literatūriniais žaidimams jis pasiūlydavo tiesiogiai su teksta nesusijusių interpretacijos galimybių. Netvirtinu, gerai tai ar blogai, tik noriu pastebėti, kad skaitytojų skaičių tai didino.

Nežinau, ar socialinė aplinka (visuomenės ekonominė padėtis, savijauta, santvarka ir valdžia) veikia pačią poeziją, – manau, čia galima kalbėti tik apie konkrečius atvejus, – tačiau ji suvokėjus veikia neabejotinai. Poetas gali į visuomenės reikalus įsijausti daugiau arba mažiau: gali su kuo nors ar už ką nors kovoti, gali kolaboruoti, gali į visa tai numoti ranka. Tačiau viešai prabilęs jis visada atsiduria kokiam nors kontekste ir jaučia, kaip tas kontekstas veikia klausytojus ir kaip jiems siūlo suprasti tekstą.

Ar socialinė aplinka skatina kurti poeziją? Jei skatina, manau – tik netiesiogiai. O jeigu kurį autorių skatina tiesiogiai, labai tikėtina, kad jo kūrybos rezultatas bus prastas. Nes poezija nėra būdas perteikti informaciją ar kuo nors įtikinti. Tačiau ji gali vaizduoti situacijas, siūlančias tam tikras išvadas. Kita vertus, poezijos istorijoje pilna socialiai angažuotų ir tuo tikslu sukurtų kūrinių. Jų pilna ir šiandien. Slemas bei repas yra socialiai angažuoti. Ar galima sakyti, kad socialinė aplinka įkvepia jų kūrėjus?

Kaip poetas galėtų prisivilioti daugiau skaitytojų? Kaip politikas – populistiskai, ar kaip šventikas – apeliuodamas kažkokį kitą, „svarbesnį“ pasaulį? Kokias alternatyvas renkasi patys poetai? Renkasi ar numoja ranka?

KORNELIJUS PLATELIS

DRUSKININKAI POETIC FALL 2012

The theme of the XIII Druskininkai Poetic Fall *The Social Contexts of Creative Works: poetry and politics?*

While travelling to various literary festivals, I've noticed that audience attendance at poetry readings, particularly in the Western world, is more robust in places where authorities more actively interfere in daily life, where people do not feel entirely free. It seems they long for socially motivated poetry, though the poems aren't necessarily labelled as such. The social context imparts on all sorts of poetry a certain sound or even significance. For example, during the Soviet period in Lithuania, literature remained socially motivated, even when authors professed opposing views. Art without meaning was impossible because the social context imparted meaning whether or not this was explicitly sought. The social context offered possibilities of interpretation (not directly related to the texts) even for sheer literary games. I'm not saying that this is either a good or bad thing, but just that it increased the number of readers.

I don't know if the social environment (public economic situation, sense of self, the system, and the authority) affects poetry itself. Here we can only talk about concrete examples, though it undoubtedly affects readers. A poet may choose to be more or less active in social matters – he can fight for or against something, can collaborate, or can choose to just wave it all off. Though, when he speaks out in public, he immediately appears in some sort of social context and realizes just how that context affects the audience and proffers ways to understand his text.

Does the social environment foster the writing of poetry? If yes, then I think it only happens indirectly. And if an author is directly influenced by it, then chances are, the result will be uninspiring. Because poetry is not a means of imparting information or a method of persuasion. On the other hand, the history of poetry is full of politically motivated works. They are many even today. Slam poetry and rap are socially motivated. Is it correct to say that the social environment motivates the artists?

How can a poet attract more readers? Like a politician – in a populist manner, or like a clergyman – appealing to some other “more significant” world? What alternatives do poets choose? Do they choose or simply dismiss the idea?

KORNELIJUS PLATELIS

Уладзімер Арлоў
(BELARUS)

Uladzimir Arlou was born in Polotsk in 1953. He completed a degree in history at the Belarusian State University. Arlou has published five books of poetry. One of the books – *Паром празь Ля-Манш* (*A Ferry Across La Mancha*), translated into Polish by Adam Pomorski (*Prom przezkanal La Manche*), was awarded the international literary prize the European Poet of Freedom (Gdansk, 2010).

МУЗЭЙ ГАДЗІНЬНІКАЎ У БРАЦІСЛАВЕ

усё геніяльнае проста

на карціне ратуша
на ратушы гадзіннік
ён насамрэч ідзе
паказвае сапраўдны час
на гадзіну меней
чым у Менску

а раптам і ўсё астатняе
пачне зараз рухацца
дама
выйдзе з экіпажу
пахолак
завабіць квятнярку
ў густы парк
злодзей
здабудзе сваё шчасьце
скраўшы ў купца з кішэні
залаты гадзіннік
які таксама ажыве

табе заманецца
зьдзейсніць тэлепартацыю

Уладзімер Арлоў
(BALTARUSIJA)

Uladzimiras Arlou gimė 1953 m. Polocke. Baigė mokslus Baltarusijos valstybinio universiteto Istorijos fakultete. Išleido penkias poezijos knygas. Už vieną iš jų – *Паром празь Ля-Манш* (*Keltas per Lamanšą*), Adamo Pomorskio išverstą į lenkų kalbą (*Prom przez Kanal la Manche*) – pelnė tarptautinę literatūros premiją *Europejski Poeta Wolności* (Gdanskas, 2010).

LAIKRODŽIŲ MUZIEJUS BRATISLAVOJE

visa kas genialu – paprasta

paveiksle rotušė
rotušėje laikrodis
jis ištis eina
rodo tikrą laiką
valanda ankstesnį
nei Minske

o bematant ir visa kita
ims ir sukurs
dama
išlips iš ekipažo
tarnas
nusivilios gėlininkę
į tamsų parką
vagis
pelnys sau laimę
nušvilpęs pirkliui iš kišenės
auksinį laikrodį
kuris irgi atgis

tu užsimanysi
teleportuotis

у тую рэчаіснасьць
стаць удзельнікам
і саўдзельнікам
але
ня дамай
не пахолкам
ня злодзеям
а – залатым гадзіннікам

пражыць жыцьцё
залатога гадзінніка
відаць было б цікава

дарэчы
гадзіннік
падобны да чалавека
мае складаныя вантробы
ідзе
сьпяшаецца
спазьняецца
спыняецца
заводзіцца сам
вымагае каб яго
заводзілі
часам разьбіралі
глядзелі
што там усярэдзіне
мянялі шасьцярэньку

прыемна думаць
што недзе ёсьць майстра
які
сочыць за тваім мэханізмам
зазірае ў гарантыйны квіток
вызначае калі ты
ўжо ня будзеш
падлягаць рамонту

і tą tikrovę
tapti dalyviu
ir bendrininku
bet ne dama
ne tarnu
ne vagimi
o auksiniu laikrodžiu

nugyventi auksinio
laikrodžio gyvenimą
tikriausiai būtų įdomu

beje
laikrodis panašus
į žmogų
sudėtingi jo viduriai
jis eina
skuba
vėluoja
sustoja
užsiveda pats
reikalauja būti
užvestas
kartais išardytas
ir apžiūrėtas
kas ten viduje
pakeistas krumpliaratis

malonu manyti
jog kur nors yra meistras
prižiūrintis tavo mechanizmą
paskaitantis garantijos lapelį
nusprendžiantis kada
jau nebebūsi
sutaisomas
kad paverstų tave
tobula smėlio

каб зрабіць цябе
дасканалай часткаю
пясочнага гадзінніка
які ў суседняй вітрыне
яшчэ --
пяшчынка
за
пяшчынкай --
адлічвае
дні
твай-
го
не-
да-
ска-
на-
ла-
га
жыць-
ця

ЛІСТ НАЧАЛЬНІКУ ТУРМЫ

добры дзень
спадар начальнік!
дарэчы
калі ён у цябе насабрэч добры?
калі нехта выходзіць на волю
або калі ў кайданках
прывозяць новага вязьня?
калі ў камэры зачыняюць
сэрыйнага забойцу
або паэта?
якая безьліч варыянтаў!
ня кожнаму так шанцуе

laikrodžio dalimi
kuris gretimoje vitrinoje
vis dar –
smiltelė
po
smiltelės –
skaičiuoja
dienas
ta-
vo
ne-
to-
bu-
lo
gy-
ve-
ni-
mo

LAIŠKAS KALĖJIMO VIRŠININKUI

laba diena
pone viršininke
beje
kada ji ištis jums gera?
kai kas nors išeina į laisvę
ar kai surakintą
atveža naują kalinį?
kai uždaro kameroje
serijinį žudiką
ar poetą?
kokia daugybė variantų!
ne kiekvienam taip sekasi

а яшчэ я падумаў
што ты кажаш спадарожніку
ў цягніку або самалёце
на пытаньне
кім працуеш?
дырэктарам гатэлю
мастацкім кіраўніком тэатру
інжынэрам чалавечых душ?

мне хацелася б ведаць
якія кнігі ў тваёй бібліятэцы?
Франсуа Віён?
том Оскара Ўайльда
з закладкай
на “Балядзе Рэдынгскай турмы”?
шматтомнік Якуба Коласа
што стагодзьдзе таму
сядзеў у давераных табе сыценах?
кнігі тых дваццаці
каго за адну ноч расстралялі тут
у 1937-м?
нехта зь іх надрапаў на тынку
РАДЗІМА
так дасёньня й засталося
кажуць
ты загадаў не зафарбоўваць

выдатная мэтафара!

гэты факт
толькі пацвярджае чуткі
быццам ты сам
пішаш раман пра

хто там звоніць у дзьверы?
відаць і па мяне
прыйшлі

o dar susimąstau
ką atsakote bendrakeleiviui
traukinyje ar lėktuve
į klausimą
kuo dirbate?
viešbučio direktoriumi
teatro meno vadovu
žmonių sielų inžinieriumi?

norėčiau žinoti
kokios knygos jūsų bibliotekoje
Fransua Vijonas?
Oskaro Vaildo tomas –
skirtukas įdėtas
ties „Redingtono kalėjimo balade“?
Jakubo Kolaso daugiatomis –
juk jis prieš šimtą metų kalėjo
tarp jums patikėtų sienų?
knygos tų dvylikos
sušaudytų čia per vieną naktį
1937-aisiais?
kažkuris išraižė ant tinko
TĖVYNĖ
taip iki šiol ir liko
kalbama
kad jūs neleidote uždažyti

puiki metafora!

šis faktas
tik patvirtina gandus
neva jūs pats
rašote romaną apie

kas ten skambina į duris?
tikriausiai ir manęs
atėjo

ДЗЯЎЧЫНА З КАСОЙ

я ўбачыў яе адразу
юную й чыстую
ў каламутнай вакзальнай рацэ
вакол ейнай касы
пагойдваліся на хвалях
валізкі
капелюшы
бананы
кветкі
пахавальныя вянкi

я пазнаў яе імгненна
нягледзячы на маладосьць
джынсы
фірмовы заплечнік
флікер
яна падміргнула:
люблю кемлівых

я паплыў хутчэй
брасам
кролем
батэрфляем
як у суботу
пераплываючы возера

яна не адставала
дала нырца ў тунэль
купіла ранішняю газэту
пяшчотна дыхнула ў патыліцу
на вулічным пераходзе
кожная хрыбетка
ўжо адчувала яе

яна ішла за мной да самага дому
сытуацыя была ня з горшых:

MERGINA SU KASA

iškart ją pastebėjau
jauną ir tyrą
drumzlinoje upėje prie stoties
palei jos kasą
vilnyse mirguliavo
lagaminai
skrybėlės
bananai
gėlės
laidotuvių vainikai

iškart ją atpažinau
kad ir tokią jauną
nors ir su džinsais
firmine kuprine
su atšvaitu
ji mirktelėjo man:
mėgstu supratingus

leidausi kuo greičiau plaukte
krūtine
krauliu
drugeliu
tarsi šeštadienį
mėginčiau perplaukti ežerą

ji neatsiliko
niurktelėjo į tunelį
nusipirko rytinį laikraštį
švelniai kvėptelėjo į sprandą
ties gatvės perėja
kiekvienas slankstelis
jautė ją

ji sekė paskui mane iki pat namų
anaip tol nebuvo blogai:

усё здарыцца
ня дзе-небудзь на лавачцы
ля сьметніцы –
нас атуліць знаёмы ложак
на вакне цвітуць пэляргоніі
магчыма
застанецца час на экспэрымэнты

я апынуся ў ейных абдымках
першым
прынамсі сёння
а можа наогул
(ня выключана што яна
прыехала на стажыроўку)
у нейкім сэньсе
я пазбаўлю яе нявіннасьці
такая постаць
такія пульхныя вусенкі
шмат абяцаюць

яна раптам перадумала
нешта прачытала ў газэце?
выбрала іншага?
маладзейшага
паголенага
з модным заплечнікам?

я запомніў яе
да апошняга глытка
віна й паветра
да апошняга пацалунку –
тую жнівеньскую дзяўчыну
з касою
лязо якой
яшчэ было спавітае
бялюткім цнатлівым бінтам

tai įvyks
kur nors ant suoliuko
prie šiukšlių dėžės –
mudu priglaus pažįstamas guolis
ant palangės žydės pelargonijos
galbūt
liks laiko paeksperimentuoti

atsidūriau jos glėbyje
pirmasis
bent šiandien
o gal ir apskritai
(gali būti kad ji
atvyko stažuotis)
tam tikra prasme
atimsiu iš jos nekaltybę
tokia figūra
tokios putlios lūpytės
daug žada

staiga ji apsigalvojo
kažką perskaitė laikraštyje?
pasirinko kitą?
jaunesnį
nusiskutusį
su madinga kuprine?

įsiminiau ją
iki pat paskutinio
vyno ir oro
gurkšnio
iki paskutinio bučinio –
tą rugpjūčio merginą
su kasa ir dalgiu
kurio ašmenys
vis dar buvo aprišti
baltutėliu tyru tvarsčiu

я марыў стаць патолягаанатамам

калі я быў неўміручым
меў сонечную мару
стаць патолягаанатамам
нават навучыўся вымаўляць гэтае слова без памылак

патолягаанатамам
быў наш сусед дзядзя Жэня
вясёлы габрэй з сумнымі вачыма
мой найлепшы сябар дзяцінства
ён заўсёды пахнуў парфумаю
яна з дня ў дзень мянялася
струменячы сярод духменяў
смажанае цыбулі ды іншых цымусаў
водарамі язміну бэзу канваліяў і нейкага шыпру
водары ў бутліках
рабілі на засакрэчанай дзядзіжэневай працы
куды не пускалі дзяцей

калі я зрабіўся сьмяротным і
спасьціг таемную сутнасьць
запаветнай дзіцячае мары
дзядзя Жэня раскрыў мне колькі важных сакрэтаў
свайго патрэбнага людзям занятку
я даведаўся што
за дзьвярыма трупярні жыцьцё не канчаецца
некаторыя паміраюць толькі там
ад ускрыцьця
некаторыя ад ускрыцьця ўваскрасаюць
другіх болей
таму ўсім рэкамэндавана запісацца
на прыём да патолягаанатама
каб ня здарылася як з Гогалям
што ўваскрэс на пару мэтраў ніжэй чым трэба
рабі высновы сказаў дзядзя Жэня

svajojau tapti patologu anatomu

kai buvau nemirtingas
mano saulėta svajonė buvo
tapti patologu anatomu
net išmokau be klaidų tarti tą žodį

patologas anatomas
buvo mūsų kaimynas dėdė Ženia
linksmo būdo žydas liūdnomis akimis
geriausias mano vaikystės draugas
visada dvelkė kvepalais
jie kas dieną buvo kiti
sruveno tarp kepintų svogūnų
bei kitų žydiškų gardėsių kvapų
jazminų alyvų konvalijų ir kokio nors šipro aromatai
išpilstyti į buteliukus kvapai
buvo gaminami slaptime dėdės Ženios darbe
kur vaikai neįleidžiami

kai pasidariau mirtingas ir
suvokiau didžiosios vaikystės svajonės
paslaptinę prasmę
dėdė Ženia atskleidė man kelias svarbias
reikalingo žmonėms savo darbo paslaptis
sužinojau kad
už lavoninės durų gyvenimas nesibaigia
kai kurie miršta jau ten
nuo skrodimo
kai kurie nuo skrodimo prisikelia
antrųjų daugiau
todėl visiems patartina užsirašyti
pas patologą anatomą
kad nenutiktų kaip Gogoliui
prisikėlusiam per porą metrų giliau negu reikia
daryk išvadas įspėjo dėdė Ženia

ад'яжджаючы на гістарычную радзіму
(што ні кажыце прыемней мець справу з суайчыньнікамі)

вакантную пасаду заняў дзядзя Грыша
сумны габрэй зь вясёлымі вачыма
які пацьвердзіў што
жыцьцё доўжыцца і ў ягоных уладаньнях
за абабітымі бляхай дзвярыма
негаваркія насельнікі
радыя ўсім наведнікам
жывым і такім як самі
апошнім болей бо
іх зьяўленьне надае астатнім аптымізму
нядаўна прыехала парачка
што кахалася ў гаражы з уключаным матарам і
мясцовая публіка адразу павесялела

дзядзя Грыша вадзіў мяне на экскурсію
ўражаньні самыя сьветлыя
паміж ягонымі пацыентамі
бываюць нават раманы бо
мужчыны і там цэняць жаночае хараство
а жанчыны мужчынскую сьмеласьць
і зусім не фрыгідныя
бачыш — паказаў дзядзя Грыша — за ноч
прафэсар пасунуўся бліжэй да студэнткі
я пераканаўся што
ў трупярні таксама можна жыць
асабліва як выжлукціш з гаспадаром
літровую пляшку віскі

калі я стаў пісьменьнікам
дзядзя Грыша зьехаў на гістарычную радзіму
(што ні кажыце прыемней мець справу з суайчыньнікамі)

вакантную пасаду заняў спадар Мікола
(сярод суайчыньнікаў ён мае сантымэнт да беларускамоўных)

išvykdamas istorinėn tėvynėn
(kad ir ką sakysi, maloniau tvarkyti reikalus su tėvynainiais)

atlikusią darbo vietą užėmė dėdė Griša
liūdnas žydas linksmomis akimis
patvirtinęs kad
jo valdose gyvenimas tęsiasi
už skarda apkaltų durų
nekalbūs gyventojai
džiaugiasi visais lankytojais
gyvais ir tokiais pat kaip jie
antraisiais dar labiau nes
jų apsilankymas suteikia optimizmo
neseniai atkeliavo porelė
nes mylėjosi garaže įjungę variklį ir
čionykštė publika iškart pralinksmino

dėdė Griša nusivedė mane į ekskursiją
įspūdziai kuo šviesiausi
tarp jo pacientų
net užsimezga romanai nes
vyrai ir ten vertina moterų grožį
o moterys – vyrų drąsą
ir visai nefrigidiškos
matai – parodė dėdė Griša – per naktį
profesorius prisilinko arčiau prie studentės
aš įsitikinau kad
lavoninėje irgi įmanoma gyventi
ypač jei išsiurbsi su šeiminku
litrinį butelį viskio

kai aš tapau rašytoju
dėdė Griša išvyko į istorinę tėvynę
(kad ir ką sakysi, maloniau tvarkyti reikalus su tėvynainiais)

atlikusią darbo vietą užėmė ponas Mikola
(tarp tėvynainių jaučias silpną baltarusiškai kalbantiems)

нашчадак роду Дарагастайскіх
яны працавалі полацкімі ваяводамі
надворнымі маршалкамі
стольнікамі літоўскімі
а цяпер зарабляюць на хлеб патолягаанатамамі
крыху выпіваючы з дапытлівымі літаратарамі
што любяць забаўныя гісторыі й сюжэты
да прыкладу адзін зарэзаны бандзюган
уваскрэс уначы акурат напярэдадні Вялікадня
знайшоў на сталe ў санітараў карты
ды пасадзіў рахманых суседзяў гуляць у «тысячу»
або прыехаў сваяк
а можа і сам забойца забітага
дае спадару Міколу 100 баксаў з мабільнікам
ды просіць мудака
перад ускрыццём прывязаць мабільнік нябожчыку да рукі

наогул цяпер нярэдка перад хаўтурамі
кладуць наўцу ў кішэню тэлефон зь перадаплатай
каб у выпадку чаго пазваніў ці паслаў sms
невядома яшчэ ці кінуща гэтыя мудакі
каго-небудзь адкопчаць
мо проста хочуць пераканацца што
ўсё зроблена як мае быць і
жывы нябожчык не ўзбаламуціць вяртаньнем
набыты пасья яго сыходу спакой

я пакуль ня вырашыў
ці браць з сабой мабілу
але дакладна ведаю што
калі за мною зачыняцца
абабітыя бляхаю дзьверы
буду не самотны
ды яшчэ атрымаю ўзнагароду
ў выглядзе сустрэчы з увасабленьнем
свайёй сонечнай мары

Dorohostaiskių giminės palikuonis –
jie dirbo Polocko vaivadamis
rūmų maršalkomis
Lietuvos stalininkais
o dabar uždarbiauja patologais anatomais
kartais išgerdami su smalsiais literatais
mėgstančiais spalvingas istorijas ir siužetus
pavyzdžiui vienas nudurtas banditėlis
prisikėlęs naktį prieš pat Velykas
ir radęs ant sanitarų stalo kortas
susodino romiuosius kaimynus lošti „tūkstančio“
arba sykį atvykęs nužudytojo giminaitis
o gal ir pats žudikas
įdavė ponui Mikolai šimtą baksų ir mobiliąką
ir paprašė tas kiaušis
prieš skrodžiant priirti telefoną velioniui prie rankos

dabar ir šiaip neretai prieš chaltūras
numirėliui įdedamas į kišenę telefonas apmokėjus sąskaitą
kad prireikus paskambintų ar atsiųstų žinutę
dar nežinia ar tie kiaušiai ištis pultų
ką nors atkasti
neva tiesiog nori įsitikinti kad
viskas padaryta kaip turi būti ir
sugrįžęs gyvas numirėlis nesudrumstų
jam išėjus įgytos ramybės

aš kol kas neapsisprendžiau
ar pasiimsiu mobiliųjį
bet tikrai žinau –
kai paskui mane užsidarys
skarda apkaltos durys
neliksiu vienas
ir dar gausiu dovaną
sutiksiu įsikūnijusią
savo vaikystės svajonę

Rikardo Arregi

(SPAIN, BASQUE COUNTRY)

Rikardo Arregi Diaz de Heredia was born in 1958 in Vitoria-Gasteiz. He studied psychology and pedagogy at the University of Salamanca and Basque philology in Vitoria-Gasteiz. Currently, he works as a secondary school teacher, writes for the newspaper *Deia* and serves on the editorial board of the online literary journal *Volgako Batelariak*. In 1993, Arregi's first book of poetry *Hari Hauskorrak* (*Fragile Threads*) was published in the Basque language and won the Spanish Critics' Prize. His second book – *Kartografia* (*Cartography*), was published in 1998 and also won the Spanish Critics' Prize. Many of his poems are included in various Basque poetry anthologies and have been translated into Spanish, German, Slovenian, Portuguese and English. Arregi's newest poetry book is forthcoming this year.

GILEN AKITANIAKOAK BEZALA

*Farai un vers de dreit nien:
non er de mi ni d'autra gen,
no er d'amor ni de joven,
ni de ren au,
qu'enans fo trobatz en durmen
sus un chivau*

Gilen IX, Akitaniako dukea

Gilen Akitaniakoak bezala
ezerezez egingo dut poema,
ez nire buruaz, ez besterenaz,
ez amodioaz, ez gartzaroaz,
ezerez hutsez,
esango dut lotan egin dudala
sofan etzanda.

Zein ordutan jaio nintzen ez dakit,
ez naiz atsegin eta ez naiz uzkur,

Rikardo Arregi

(ISPANIA, BASKIJA)

Rikardo Arregi Diaz de Heredia (Rikardo Aregi Dijaz Eredija) gimé Vitoria-Gasteise 1958-aisiais. Studijavo psichologiją ir pedagogiką Salamankos universitete ir baskų filologiją Vitoria-Gasteise. Šiuo metu mokytojauja vidurinėje mokykloje, rašo į dienraštį *Deia* ir yra internetinio literatūros žurnalo *Volgako Batelariak* redaktorių kolegijos narys. Pirmoji jo poezijos knyga *Hari hauskorrak* (*Trūkstančios gijos*) baskų kalba išėjo 1993 m. Antroji – *Kartografia* (*Kartografija*) – išleista 1998 m., abi šios knygos pelnė Kritikos apdovanojimą. Jo eilėraščiai įtraukti į įvairias baskų poezijos antologijas, spausdinti ispanų, vokiečių, slovėnų, portugalų ir anglų kalbomis. Šiomet bus išleista nauja autoriaus poezijos knyga.

KAIP VILHELMAS IŠ AKVITANIJOS

*Farai un vers de dreit nien:
non er de mi ni d'autra gen,
no er d'amor ni de joven,
ni de ren au,
qu'enans fo trobatz en durmen
sus un chivau*

William IX, duke of Aquitaine

Kaip Vilhelmas iš Akvitanijos
rašau eilėraščių apie nieką;
ne apie save ar ką kitą,
ne apie meilę ar jaunystę,
apie visišką nieką.
Parašysiu, kad nusenūdau
ant sofų.

Nežinau, kada gimiau,
nesu malonus ar prislėgtas,

ez naiz goibel eta ez alegera,
ezin besterik,
ez bada gauez aurkitu nautela
parke batean.

Esaten ez badidate ez dakit
noiz nagoen lotan noiz esnaturik,
bihotz gorria hautsi nahi zidan
min zorrotz batek,
ez nuke zentimorik ordainduko
negarren truke.

Gaixo nago, heriotzaren beldur,
entzun dudana besterik ez dakit,
gustuko medikuren bila nabil,
non egongo den,
sendatzen banau ona izango da,
ez, hiltzen banaiz.

Laguna dut, noski, ez dakit nor den
inoiz ez bainuen inon ikusi,
ez dit onik egin ez txarrik ere,
niri berdin zait,
ez baita inoiz izan gehiegirik
nire etxean.

Sekula ikusi gabe maite dut,
ez dit baietz esan ez ezetz ere,
ikusten ez badut ez naiz kezkatzen,
begipean dut
beste bat lerdengo, sendoago,
altuagoa.

Ez dakit non bizi den, Berlinen den
ala Parisen, ez, arren, Gasteizen,
ez dut esango egiten didana,

laimingas ar liūdnas,
ir nieko nėra daugiau,
tik ta naktis, kai parke mane jie
surado.

Kol nepasako, niekad nežinau
miegu ar būdrauju,
veriantis skausmas
bandė perskelt mano raudoną širdį,
ir mano ašarų latakai
nė cento neverti.

Sergu, bijau mirties,
žinau tik tai, ką girdėjęs,
ieškau gydytojo, kuris man tiktų,
kur jis,
jei išgydys mane – jis puikus,
jei mirsiu – ne.

Turiu draugą, taip, nors man nerūpi, kas jis,
kadangi niekad jo nemačiau,
nepadariau jam nei gera, nei bloga
ir tai man nerūpi,
nes mano namuose niekada
nesilankė vagis.

Tačiau myliu jį, nors niekados nesu matęs,
jis niekados nėra ištaręs taip ar ne,
nesijaudinu jo nematydamas,
nes turiu gražesnę, stipresnę,
aukštesnę
atsargai.

Man nerūpi, kur jis gyvena, Berlyne
ar Paryžiuje, bet kur, tik, prašau, ne Gasteise,
neišduosiu, ką jis man daro,

hobe isilik,
hona etortzeko asmorik ez du,
beraz, banoa.

Gilen Akitaniakoak bezala
egin dut poema, ez dakit zertaz,
norbaiten bidez bidaliko diot
beste norbaiti, eraman dezala
azkar Rigara,
eskatuko diot, berak badaki,
giltza gordea.

KEKAUMENOS IRAKURRI BITARTEAN

Gogoan izan beti zoritxarrek
eta pozek ez dutela irauten,
den-dena dagoela jarioan,
den-dena jario etengabea.
Ez ditut berba horiek irakurtzen
Sortalde urrun eta lanbrotsutik
datozen jakintsuen paperetan,
hamaikagarren mendean bizi zen
aitoren seme bizantziar batek
kontatzen dizkit grezieraz (barkatu
dekadentzia) aholku moduan
dekadentzia garaietarako.
Antzerako esaldiak askotan
irakurri ditudan arren, hitzok
inoiz baino bortitzago jo naute,
gaur ez dut kontsolamendurik behar,
gaurko poza beti nahiko nuke,
baina zu, Kekaumenos, hemen zaude,
enperadorearen zerbitzuan,
estratego zuzen eta ezkorra,

geriau tai nutylėti,
jis nė neketina atvykti čia,
todėl vykstu aš.

Parašiau eilėraštį, kaip
Vilhelmas iš Akvitanijos, neturiu supratimo, apie ką jis,
bet nusiųsiu jį kam nors
per ką nors, prašau, paimkite
jį į Rygą netrukus,
aš jo paklausiu, jis žino
slaptąjį raktą.

SKAITANT KEKAUMENĄ

Visados prisiminkite, kad sielvartas
ir džiaugsmas ilgai netrunka,
kad viskas nuolat kinta, viskas,
amžinai viskas kinta.
Neperskaičiau šių žodžių
raštuose išminčių,
turkiškai sėdinčių ant tolimų,
miglotų Rytų krantų;
kilmingas Bizantijos sūnus
parašė juos graikiškai (kaip dekadentiška),
tai buvo jo patarimas dekadanso laikams.
Tas eilutes skaitydavau
dažnai, bet šiandien jos mane pribloškė,
nors paguodos man nereikia
ir noriu, kad šis džiaugsmas tęstųsi amžinai.
Bet štai tu, Kekaumenai,
tarnauji imperatoriui:
patikimas, tiesmukas, pesimistiškas *strategos*,
prislėgtas amžinųjų tiesų.
Žinoma, dėkoju tau

betiko egiak gogoratzeko.
Eskerrak ematen dizkizut, noski,
hitzengatik eta ametsengatik.
Liburua berriz esku artean
irakurtzen dut sosegatuago
ez herensugerik, ez satirorik
ez dela, bai, ordea, aingerurik.

AMODIOZKO POEMA EDO I

Sorginak eta aztiak,
guzti-guztiak bilatu ditut.
Sineskeria orotan
naiz aditua. Amodioa
eskuratzeko asmatu diren
keinu, jolas eta hitzez
artatsu baliatu naiz.
Herrian duzun tradizioa,
Madagaskar urrunetik
datorrena, liburu zaharrek
ilun gordetzen dutena,
dena hartu dut kontuan
zuk jarritako mugen gainetik
ene eskuak hega daitezen.

Zure gorputzak edonon
utzitako hondakinak
bildu ditut. Azkazal zatiak,
erortzen zaizkizun iletxoak,
izerdiz blaituriko atorrak,
zure fluido antzuak.
Gero lore bildu berriekin
egosi ditut egunsentian,
harrizko aldareetan erre

už žodžius ir svajas,
laikau knygą rankose
ir, jau daug ramesnis, vėl skaitau,
kad nėra nei drakonų, nei satyrų,
nors angelų, kita vertus, yra.

MEILĖS EILĖRAŠTIS AR KAŽKAS PANAŠAUS I

Raganas ir pranašautojas,
visas esu perpratęs.
Esu visų prietarų
žinovas. Išmokau
uoliai naudotis visais
gestais, žaidimais ir žodžiais
išrastais meilei pasiekti.
Net jūsų šalies ar
tolimojo Madagaskaro tradicijomis,
suslėptomis
senuosiuose raštuose.
Apie viską esu pagalvojęs,
todėl mano rankos perskrenda
tavo nustatytas
ribas.

Surinkau visur išmėtytus
tavojo kūno likučius.
Nagų nuoplaisas, plaukelius,
sumirkusius prakaitu marškinius,
sterilius skysčius.
Vėliau viriau juos auštant
su šviežiomis gėlėmis,
deginau ant marmuro altorių,

Artizarra agertzean,
zilarbiziz busti ilargitan,
zure teilatu azpian
sekretuki lurperatu.
Etxearen inguruan
zazpi aldiz zazpi bira
egin dut sorginen araoak
ahoan, alkimisten formulak
errepikatu ditut arretaz.
Eta dena une egokian,
ongi ezagutzen baitut
izarrek, zu jaiotzean,
atsegin zuten egonlekua
Palenkeko horoskopoetan.

Baina deusek ere ez dit balio.
Zure arrazoiak, ilustraziokume hori, indargabetu dizkit sorginkeriak.

Genetikaren baitan jarri dut
orain ene esperantza,
eta berriro hasi naiz
zure hondakinak biltzen.
Azkazal zatiak, iletxoak,
zure fluido antzuak.
Jakintzalariekin batera
feromonak aztertuko ditut,
aminoazidoak, entzimak,
zure molekula hotzak.
Laster prestatuko dugu
edaberik arrazoizkoena
zuk jarritako mugen gainetik
ene eskuak hega daitezen.

globojamas
Aušrinės žvaigždės,
mirkiau gyvsidabryje
šviečiant mėnuliui,
pakišau slapčia
po tavo stogu.
Septyniskart po septynis
apėjau tavo namus,
karštligiškai giedodamas
raganų užkeikimus,
alchemikų formules.
Ir visa tai tinkamu laiku,
nes žinojau datas,
lemiančias gera, pagal
tavo gimimo
vietą ir laiką
ir Paleūkės horoskopus.

Bet niekas nesuveikė.
Tavo sveikas protas, Šviečiamojo amžiaus vaike, susilpnino mano kerus.

Dabar sudėjau visas viltis
į genetiką.
Ir vėl ėmiau
rinkti tavo likučius.
Nagų nuoplaisas, plaukelius,
sterilius skysčius.
Padedamas mokslininkų
suskaidysiu tavo feromonus,
amino rūgštis, enzimus,
šaltas molekules.
Netrukus turėsimė
visų protingiausią filtrą,
kad mano rankos galėtų skristi
virš tavo nustatytų
ribų.

Beharbada beste solasbiderik
 ez genuelako bazkalondoan,
 gutarik bat hil berria zelako
 agian, tristeziaz nekatu rik,
 buganbilen azpian hasi ginen
 balizko berraragitze zoroez
 mintzatzen, sinesmen sendorik ez guk,
 eta fribolo aztertu genuen,
 horrelakoak ginen eta gara,
 txandaka gure hurrengo bizitza.

Zuk rock izar gisara jaiotzea
 aukeratu zenuen berehala,
 munduan zehar kontzertuak eman,
 eta gitarra jotzeko itxurak
 egiten aurrean paratu zinen
 hankak zabalik, astinduz burua.
 Hitza ailegatu zitzaidanean
 zure beso artean egongo zen
 gitarra hori hautatu nuen nik
 nire hil osteko bizitzarako.

Ez dut zure harridura ahantzi.

Galbūt todėl, kad neturėjome daugiau apie ką
 kalbėtis po pietų,
 gal todėl, kad vienas iš mūsų būrio
 buvo ką tik miręs
 ir mus graužė liūdesys,
 visi troškome
 galimų beprotiškų reinkarnacijų,
 mūsų tikėjimas nebuvo tvirtas, veikiau užgaidus,
 tokie buvom ir mes, tokie esame,
 ir pagal tai pasirinkome savo būsimus gyvenimus.

Tu skubomis pasakei,
 kad atgimsi roko žvaigžde,
 važinėsi po pasaulį,
 todėl grojai nesančia gitara,
 purtei plaukus, skėtei kojas,
 norėdama parodyti mums kaip.
 O kai atėjo mano eilė,
 pasakiau, kad po mirties
 norėčiau būti gitara
 tavo rankose.

Pamenu, kaip apstulbai.

Justyna Bargielska

(POLAND)

Justyna Bargielska (b. 1977) is a Polish poet and prose writer based in Warsaw. She has published four books of poetry: *Dating Sessions* (2003), *China Shipping* (2005), *Two Fiats* (*Dwa fiaty*, 2009, which received the Gdynia Literary Prize for poetry), *Back For My Baby* (2012), and the short-story book *Stillbirthlets* (*Obsoletki*, 2011, received Gdynia Literary Prize for prose, and entered the final for the "Nike" Literary Prize). Her laconic poetry is characterized by its unbridled imagination, distinctive, polysemous diction, through which the poet avoids evoking pathos even as she speaks about love, mortality, death, and metaphysical anxieties.

LEJEK, CZYLI LEJEK

So. To jest jego taniec godowy i żeby tylko
nie zepchnął jej z dachu, ale nawet jeśli ją zepchnie,
to będzie jej wina. Ona potrafi powiedzieć wszystko,
ale to jest jej jedyna umiejętność,
i w dodatku jeszcze nie nauczyła się używać jej tak,
by obeszło się bez ofiar. W sumie nawet
mogłaby chcieć spaść, ale nie czas po temu,
spadanie nie sprzyja rozmowie. Na początek
postanawia spróbować nie podwahać
jego miłości, chociaż sama powiedziała by to lepiej,
aż któregoś dnia mówi mu: powiedziała bym to lepiej.
I wtedy odkrywa, że równie biegle jak mówić,
potrafi kroić zamrożone mięso.

Justyna Bargielska

(LENKIJĄ)

Justyna Bargielska (g. 1977) – lenkų poetė, prozininkė. Gyvena Varšuvoje. Išleido keturias poezijos knygas: *Dating Sessions* (2003), *China Shipping* (2005), *Dwa fiaty* (*Du fiatai*, 2009, Gdynės literatūros premija už poeziją), *Back for My Baby* (2012) ir apsakymų knygą *Obsoletki* (*Negimėlės*, 2011, Gdynės literatūros premija už prozą, „Nikės“ literatūros premijos finalininkė). Poezijai būdingas lakoniškumas, nežabota vaizduotė, savita, daugiaprasmiška kalba – ja poetė, išvengdama patoso, kalba apie meilę, kūniškumą, mirtį ir metafizinį nerimą.

PILTUVAS, TAI YRA PILTUVAS

So. Tai – jo poravimosi šokis ir kad tik
nenustumtų jos nuo stogo, bet jei ir nustumtų,
pati bus kalta. Ji sugeba pasakyti viską,
bet tai – vienintelis jos gabumas,
ir dar neišmoko naudotis juo taip,
kad apsieitų be aukų. Šiaip galbūt net
pati norėtų nukristi, bet dabar ne laikas,
kritimas nepadės susikalbėti. Iš pradžių
nutarė pamėginti neginčyti
jo meilės, nors pati būtų geriau pasakiusi,
ir vieną dieną prasitaria jam: būčiau geriau tai pasakiusi.
Tada suvokia, kad lygiai taip pat laisvai kaip kalbėti
geba pjaustyti suledėjusią mėsą.

Och, niech już raz się ten romans skończy!
 A nie ciągle: gdy ty nie jesteś przykryta, ja również
 przykryty nie jestem. I inne takie, strzeliste jak katedra,
 gdy chodzi zaledwie o hotelową kołdrę. Mój mail
 był lepszy. Och, niechże wreszcie, bo jego był gorszy,
 skończy się ten romans. Naszą miłością jest odległość.

Nigdy nie będziesz mój. Prawdziwe kołdry
 robi się z piasku, z drewna łódki, z futra lisa,
 do którego należy wyspa.
 Dlatego nigdy nie będziesz mój, nawet jeśli piszę
 te wszystkie tylko słowa, będąc na zawsze twoja.

Kościół obstaje przy grzebaniu ciał,
 tłumacząc, że sam Chrystus chciał być
 pogrzebany. Pewnie, przecież miałem
 zmartwychwstać, a nie odrodzić się
 z popiołów jak feniks, mówi Chrystus,
 ale to nie znaczy, że inni nie mogą
 się odradzać z popiołów jak feniks,
 mówi Chrystus i jest naprawdę
 pissed off na ten głupi Kościół.
 Jak feniks. Za cztery godziny
 cię zobaczę, cokolwiek się
 stanie, zobaczę cię
 za trzy godziny.

Ak, tegu tas romanas nors sykį baigiasi!
 O ne nuolat šitaip: jei tu neprisidengusi, aš irgi
 neprisidengęs. Ir kiti tokie grakštūs lyg katedra,
 nors tai tik apie viešbučio antklodę. Mano žinutė
 buvo geresnė. Ak, tegu pagaliau, juk jo buvo blogesnė,
 baigsis tas romanas. Mūsų meilė – atstumas.

Niekad nebūsi mano. Tikros antklodės
 gaminamos iš smėlio, iš valtės medienos, iš kailio lapės,
 kuriai priklauso sala.
 Todėl niekad nebūsi mano, net jei rašau
 visus tuos vien žodžius, visad būdama tavo.

Bažnyčia vis dar reikalauja laidoti kūnus,
 aiškindama, kad pats Kristus norėjo būti
 palaidotas. Tikrai, juk turėjau
 prisikelti, o ne atgimti
 iš pelenų lyg feniksas, sako Kristus,
 bet tai nereiškia, kad kiti negali
 atgimti iš pelenų tarsi feniksas,
 sako Kristus, ir tikrai
 pissed off ant tos kvailos Bažnyčios.
 Lyg feniksas. Už keturių valandų
 pamatysiu tave, kad ir kas
 nutiktų, pamatysiu tave
 po trijų valandų.

DWA LUSTERKA, W TYM JEDNO POWIĘKSZAJĄCE

Królowa-ogień pisze list, uciekajcie, ludzie i samochody.
Chyba sama wiem najlepiej, co jest dla mnie degradujące.

Gdybym zabiła nasze dzieci i jeździła z nimi po mieście,
to by było dla mnie degradujące. Gdybym to, co robię,
by przeżyć, robiła dla urody, to by było dla mnie
degradujące. Prawidłowe równanie nie zagraża miłości.
Prawidłowe równanie, w którym wiarę
da się bezstratnie zastąpić tęsknotą, język,
w którym mogłabym zostać tak bezboleśnie zbawiona,
który miałeś mi wymyślić, a nie wymyśliłeś,
to by było dla mnie degradujące.

Nie załączam buziaków, nie daję całusów, toczę wojnę
na wszystkich frontach. Odpisz mi jak najszybciej.

O DZIEWCZYNIE, KTÓRA SPŁONIE W PIEKLE

W części zdziwieniowej naszego programu
dziewczyna zdolna do największego okrucieństwa,
do pomalowania psa na olejno, do spania z trzema
chłopakami naraz, w tym z jednym w głowie,
płonie w piekle.

Gdy będziesz wciskał guzik, proszę, żebyś pamiętał,
że nikt cię tak nigdy nie kochał jak ja
i nikt tak bardzo jak ja nie pragnął być wolnym
w twoim obliczu. Po prostu miałam
swoje ograniczenia.

DU VEIDRODĖLIAI, VIENAS IŠ JŲ DIDINANTIS

Karalienė-ugnis rašo laišką, sprukite, žmonės ir automobiliai.
Turbūt pati geriausiai žinau, kas mane žemina.

Jei nužudyčiau mūsų vaikus ir važinėčiau po miestą,
štai kas mane žemintų. Jei tai, ką darau,
kad išgyvenčiau, daryčiau dėl grožio, štai kas mane
žemintų. Teisinga lygtis negraso meilei.
Teisinga lygtis, kurioje tikėjimą
nieko neprarandant pakeičia ilgesys, kalba,
kurioje galėčiau būti taip be skausmo išganyta,
kurią turėjai man išgalvoti, bet neišgalvojai,
štai kas mane žemintų.

Nepridedu bučkių, nebučiuoju, kaunuosi
visais frontais. Atrąšyk kuo greičiau.

APIE MERGINĄ, KURI SUDEGS PRAGARE

Mūsų programos stulbinamojoje dalyje
mergina pajėgianti būti už visus žiauresnė
nudažyti šunį aliejiškai, miegoti su trimis
vaikiniais išsyk, tarp jų su vienu galvoje,
liepsnoja pragare.

Kai spausi mygtuką, prašau, prisimink,
kad niekas niekada taip tavęs nemylėjo kaip aš
ir niekas kitas taip kaip aš netroško būt laisvas
tavo pavidalu. Tiesiog turėjau
savo ribas.

TO NIE JEST ŻADEN Z TYCH SŁODKICH ARBUZÓW

To jest ten. Ten to nie jest. Widzicie tę kobietę?
Też ją widzę, tyle że od środka. Agfo, która kochasz czerwien,
popatrz ze mną na tę kobietę, którą ja widzę od środka
i powoli oswajam się z myślą, że nie ma wielu takich kobiet,
i z drugą, dość podobną, że kobiet takich są miliony.

Popatrz na mnie, Agfo, gdy jeszcze mogę się odwrócić
i nie muszę być lepsza od poprzedniej mnie, bo to zawsze
jestem ja, bo on nie dotknąłby nikogo, kto nie byłby mną,
w tym, przeszłym ani przyszłym życiu. Właściwie myślę,
że go urodziłam, Agfo, właściwie myślę, że mogłam to zrobić.

NA ŚMIERĆ GOŁĘBIA

Codziennie rano budzę się z nadzieją,
że to właśnie dzisiaj zadzwonisz i powiesz,
że jednak mnie nie chcesz. Znaki, z których wyrosłam
dla ciebie, nie przestały do mnie mówić,
i gdy chodzi o obecność twojego ciała przy moim,
mówią mi, że ono zazwyczaj będzie nieobecne.
Najpierw trochę i przy mnie, potem całkiem i wszędzie.
Jestem zmęczona, chcę, żeby te stworzenia wyszły,
chcę, żeby te stworzenia zamieniły się w budynki.
Prawdziwą przyjemnością było mieć cię tutaj,
jeśli cię miałam. Prawdziwą przyjemnością
było być tym pokojem, tym łóżkiem, tą storą,
jeśli się nimi było. Znaki kładą mi gołębie na jezdni,
gdy wiozę kwiaty. Znaki mówią mi: biedna,
biedny, biedni wszyscy. Tak mi mówią znaki.

TAI NĖRA VIENAS IŠ TŲ SALDŽIŲ ARBŪŽŲ

Tai šitas. O tas tai ne. Matote tą moterį?
Aš irgi regiu ją, tik iš vidaus. Agfa, kuri mėgsti raudonį,
pažvelk su manimi į tą moterį, kurią regiu iš vidaus
pamažu apsiprasdama su mintimi, kad nėra daug tokių moterų,
ir dar su kita, visai panašia, kad tokių moterų milijonai.

Pažvelk į mane, Agfa, kol dar galiu atsigręžti
ir neprivalau būti geresnė už ankstesnę save, nes tai visada
esu aš, nes jis neprisiliestų prie nieko, kas nesu aš,
šiamė, praėjusiamė ar būsimamė gyvenime. Iš tiesų manau,
kad pagimdžiau jį, Agfa, išties manau, kad galėjo taip būti.

BALANDŽIO MIRČIAI

Kas rytą pabundu vildamasi,
kad būtent šiandien paskambinsi ir pasakysi,
jog vis dėlto manęs nenori. Ženkla, iš kurių išaugau
tau, nenustojo man byloti,
ir, jei kalbėsime apie tavo kūno buvimą šalia maniškio,
jie sako man, kad dažniausiai jo nebus.
Iš pradžių kurį laiką šalia manęs, paskui – visai ir visur.
Pavargau, noriu, kad tos būtų bės išėitų,
noriu, kad tos būtų bės virstų pastatais.
Tikras malonumas buvo tave čia turėti,
jei tave turėjau. Tikras malonumas
buvo būti šiuo kambariu, ta lova, ta užuolaida,
jei jais buvo būta. Ženkla, guldo man balandžius ant gatvės,
kai vežuosi gėles. Ženkla, man byloja: vargšė,
vargšas, visi vargšai. Taip man byloja ženklai.

Tak szczerze, to myślę, że nie wiesz, czym jest tęsknota.
 Czy twoja córka powiedziała ci kiedyś
 pięćdziesiąt trzy razy pod rząd, że pies ci je kapelusz?
 Niech je, powiedziałam. Nie wiem, czy choć raz. Twoje maile
 to nie maile, to pieścizoty, dzisiaj pójde spać z tobą,
 mówi mi mail. Nie, mailu, dzisiaj pójdziesz spać z żoną,
 a ja pójde spać z mężem. Niemniej nie dalej niż jutro
 planuję pozbyć się ze świata wszystkich naczyń,
 do picia, do sikania, przechowywania prochów bliskich,
 zbierania krwi naszego Zbawiciela, i będę ostatnim
 naczyniem na świecie. I, umówmy się,
 ja i krew Zbawiciela, tylko my dwie wiemy,
 czym jest tęsknota.

PAN PRZYNIÓŚŁ, PAN ODNIÓŚŁ

Tu, za tym drzewem, robi się ocean.
 To drzewo jest najdalej na nie nas wysuniętym
 punktem nas. Wiedziałeś, że jest naszym celem?
 A ja wiedziałam. Tu, za tym drzewem,
 nie przestrasz się, wszyscy będą ubrani
 we fiolet. Wyznają Boga, którego wszechmoc
 polega na tym, że bierze dla siebie tylko przeszłość,
 w teraźniejszości pozwala się wspominać,
 a przyszłość zostawia nam. W sumie też
 Go wyznaję, bo nigdy nie widziałam
 większej wszechmocy.

Tu, za tym drzewem, robi się pustynia.
 Jeśli odtąd moja jedyna nagość ma być nagością
 bielejących kości, wchodzę w to,
 jeżeli moja przyszłość też będzie moja.

Jei nuoširdžiai, tai manau, nežinau, kas yra ilgesys.
 Ar tavo dukra kada nors sakė tau
 penkiasdešimt tris kartus iš eilės, kad šuo ėda tavo skrybėlę?
 Tegu ėda, sakiau. Nežinau, ar nors kartą. Tavo elektroniniai laiškai
 tai ne žinutės, tai glamonės, šiandien eisiu miegoti su tavim,
 sakė man laiškas. Ne, laiškė, šiandien eisi miegoti su žmona,
 o aš eisiu miegoti su vyru. Vis dėlto ne vėliau kaip rytoj
 ketinu atsikratyti iš pasaulio visų indų
 gėrimui, myžimui, artimųjų pelenams laikyti,
 rinkti mūsų Išganytojo kraujui, ir būsiu paskutinis
 indas pasaulyje. Ir, susitarkim,
 aš ir Išganytojo kraujas, tik mudu žinome,
 kas yra ilgesys.

VIEŠPATS ATNEŠĖ, VIEŠPATS NUNEŠĖ

Čia, už to medžio, kaupiasi vandenynas.
 Tas medis yra toliausiai į ne mus išsikišęs
 mūsų taškas. Žinotai, kad jis mūsų tikslas?
 O aš žinojau. Čia, už to medžio,
 tik neišsigąsk, visi dėvės
 violetinius. Dėl Dievo, kurio visagalybės
 esmė tai, kad pasiima sau tik praeitį,
 dabartyje leidžia prisiminti,
 o ateitį palieka mums. Šiaip irgi
 Jį išpažįstu, nes niekada nesu mačiusi
 didesnės visagalybės.

Čia, už to medžio, kaupiasi dykuma.
 Jei nuo šiol vienintelis mano nuogumas turi būti baltuojančių
 kaulų nuogumas, gerai, prisidedu,
 jei mano ateitis irgi bus mano.

Foto: R. Maizītis

Jānis *Elsbergs*
(LATVIA)

Born in 1969, Elsberg grew up in a family of artists; his father was a musician, and his mother, Vizma Belševica, and brother, Klav Elsberg, were both famous Latvian poets. He published his first two compilations under the alias of Janis Rambo, and the latter two under his real name. He has worked a variety of jobs ranging from a simple worker to a reporter. He studied English at the Latvian University, edited and translated poetry, prose, plays, and wrote reviews. Since 2007 he has been composing lyrics for songs, librettos for musicals, and translating musical literature. He has translated many Lithuanian poems into Latvian.

*

saproti mani kā gribi
gribi mani kā saproti
šodien grūti runāt
man ļoti dreb tavas rokas

*

pat klusums ir pārpilns ar tevi

skatiens
aizķēries neredzamā puteklī
domās turpina klīst
līdz ūdenī tiek

klusums ir pārpilns ar tevi

atsienas
daži mezgļi
sensenā rakstā par vientulību

Jānis *Elsbergs*
(LATVIJA)

Janis Elsbergas gimē 1969 metais. Uzaugo menininku šeimojē, tēvas – muzikants, mama, Vizma Belševica, ir brolis, Klavas Elsbergas, – žymūs Latvijas poetai. Pirmuosius du rinkinius išleido Janio Rambos slapyvardžiu, kitus du – tikruoju vardu. Dirbo įvairius darbus – nuo paprasto darbininko iki reporterio. Latvijos universitete studijavo anglų kalbą, redaktoriavo, vertė poeziją, prozą, dramaturgiją, rašė recenzijas. Nuo 2007 m. rašo dainų tekstus, miuziklų libretus, verčia muzikinę literatūrą. Yra išvertęs daug lietuvių poetų eilėraščių į latvių kalbą.

*

suprask mane kaip nori
norėk manęs kaip supranti
šiandieną sunku kalbėti
man labai dreba tavo rankos

*

netgi tyla tavęs yra perpildyta

žvilgsnis
įkliuvęs į nematomas dulkes
klaidžiojimus tęsia mintyse
kol vandenin patenka

tyla tavęs yra perpildyta

atsiriša
keli mazgeliai
senų seniausiamė rašte apie vienatvę

pārpilns ar tevi

peldus
izjūtu visu

ar tevi

kustībā

tevi

UPE

es skatījos upē
es spoguļojos
atpulgu manu
upe aiznesa projām

es pieskāros tev ar acīm
es pieskāros tev ar domām
atpulgu tavu
upe aiznesa projām

mēs bijām tik ļoti viegli
viļņos mēs padejojām
apskāvienu attēlu
upe aiznesa projām

UZRUNA

Kungs, Tu, kas Daugavu varbūt līdzēji zvēriņiem izrakt,
kas ūdeni avotos laidis, lai top tie par upi un
vilnīšiem sikiem, kas man te pie kājām;
Tu, kas esi taisnīgs bomzīgo makšķernieku un
blakus esošo jahtklubu Dievs,

tavēs perpildyta

plaukdamas
viskā išgyvenu

tavimi

judesyje

tave

UPĒ

aš ī upę žiūrėjau
aš atsispindėjau
atspindį mano
upė nunešė tolin

aš tavęs akimis prisiliečiau
aš tavęs mintimis prisiliečiau
atspindį tavo
upė nunešė tolin

mes abudu tokie lengvi buvome
šokome vilnyse
apsikabinimą mudviejų atsispindėjusį
upė nunešė tolin

KREIPIMASIS

Dieve, Tasai, kuris turbūt žvēreliams iškasti Dauguvą padėjai*,
kuris paleidai vandenį šaltiniais, kad į upes jau tie pavirstų, ir
vilneles mažas, kur man dabar prie kojų;
Tu, teisingasis žvejo valkataujančio ir
šalia esančio jachtklubo Dieve,

* Pagal padavimus, Dievas liepęs žvėrims kasti Dauguvą.

54

zini – es lāgā neticu vairs (cik nu vispār es ticējis esmu),
nepārliecina īsti, nejūtos drošs...

Negrasos noliegt neko, tas viss IR, sapņos un
īstenībā, karā un mierā, bet vai tā ir labi un pareizi,
vai tā piederas – nezinu.

Kāpēc gan dzīve ir dažubrīd (un biežāk jau hroniski)
pārbaudījums tik nelāgs?

Vai tāpēc, ka pirmā sieviete (laikam tak Dizaina
kļūmes dēļ) dumpīga izrādījās un izjauca noteikto
kārtību?

Vai vienkārši sūdīga karma vēl no senčiem?

Vai tāpēc, ka pats es esmu ne šāds, ne tāds
un viss ir vien mana vaina?

Es nezinu...

Kungs, es tik tiešām vairs lāgā neticu, ka jēlkad
spēšu to visu apjēgt un nomierināties līdz saknēm, un
neticu arī, ka Tu man palīdzēsi (un patiesībā nezinu,
kam būtu jānotiek, lai es atkal sāktu Tev kaut ko
lūgt. Negribu neko lūgt, vot, tas ir fakts...)

Bet ir dīvaini tomēr, ka visa iepriekšminētā sakarā
nav manī īpaša rūgtuma.

Daugavas vilnīši skalojas, lēpju lapas un
dzeltenī ziedi tur šūpojas, saulīte spīd, Krasta iela aiz muguras
dārd, un nav slikti, ir pat gandrīz vai labi, un
es nezinu, kāpēc, bet – vienalga – paldies.

*

Rudens atspīdums ezerā

un tajā ielido putns.

Vientuļa dzīvesziņa ir krēslas vienīgā rota.

Melni stumbri,

slidīgs māls

žinok – daugiau aš jau nebetikiu (jei kiek dar apskritai tikėjau),
manęs nebeįtikina, nesu aš tikras...

Neketinu paneigti nieko, ir visa tai YRA, sapnuos bei
realybėje, kare ir taikoje, bet argi gera tai yra, teisinga,
ar turi šitaip būti – nežinau.

Kodėl gyvenimas kartkartėmis (jau chroniškai dažniausiai)
yra išbandymas nepalankus?

Argi todėl, kad moteris pirmoji (bet juk turbūt tik dėl
klaidos Dizaino) maištinga buvo ir tvarką numatytąją
sugriovė?

Ar man tiesiog sušiko karmą protėviai?

O gal todėl, kad pats esu nei šioks, nei toks,
ir visa vien tiktai mana kaltė?

Aš nežinau...

Dieve, aš iš tiesų daugiau nebetikiu, jog kada nors
gebėsiu visa tai suvokt ir ligi pat širdies gelmių nurimti, ir
netikiu taip pat, kad man padėsi Tu (ir, tiesą sakant, nežinau,
kas man nutiktų turėtų, kad vėl Tavęs ko nors prašyt
pradėčiau. Nenoriu nieko, šitai yra tikras faktas...)

Tačiau kaip nuostabu, kad dėl visko, minėto anksčiau,
aš pykčio nelaikau.

Vilnelės Dauguvoj pliuškenas, ir lūgnės lapai,
žiedai geltoni ten sūpuojas, saulutė šviečia, už nugaros man darda
Krašto gatvė, visai juk neblogai, sakyčiau, net gerai, ir
 nežinau kodėl, tačiau – vis viena – ačiū.

*

Ežere rudens atspindys

ir įskrenda paukštis į jį.

Vieniša gyvybės žinia – priblandos puošmena vienintelė.

Juodi kamieniai,

slidus molis

un viena vienīga balss.
Sirds atkal ir pilna
jeb vienkārši – apdzīvota.

STATIKA: SKATS PA MANAS ISTABAS LOGU

Es zinu:
lugā aiz loga
mainīt nedrīkst neko.

Tas troksnis ir no Valdemāra ielas lejā.
Tie ļaudis iet un nāk no maizes veikala
(pirmajā stāvā, lielajā mājā pa kreisi).
Un jūs, Hospitāļu ielas satrupējušās īrnieces!
Ko man darīt, kad jūs noplēsīs?
Un ko bez tevis tieši pretī,
tu, vecā divstāvene?
Un pa labi no tevis ir vilnas pārstrādes
fabrika – tikpat mīļa dekorācija.

Patiešām.
Šai lugā ir kas no mūžības.
Ļaudis katru dienu iet
šurpu un turpu.
Mašīnas atrūc un aizrūc.
Un skatuves dibenplāns
allaž paliek tas pats:
Lielie kapi.

DZIESMIŅA PAR KLUSO VĪRU

dzīvo laukos viens kā koks klusais vīrs
arī truši vistas suns kur klusais vīrs

ir vienut vienutēlis balsas.
Širdis ir vēlei pilna
arba tiesiog – apgyvendinta.

STATIKA: VAIZDAS PRO MANO KAMBARIO LANGU

Aš zinau:
pjesēje už lango
keisti nieko negalima.

Tas triukšmas nuo Valdemaro gatvės apačioje.
Tie žmonės eina ir grįžta iš duonos krautuvės
(pirmame aukšte, didžiajame name kairėje).
O jūs, Ligoninių gatvės trūnėsiai!
Ką gi darysiu, kai jus nugriauš?
Ir kaipgi be tavęs tiesiai priešais mane,
tu, senas dviaukštis?
O tau iš dešinės yra vilnos perdirbimo
fabrikas – tokia pat miela dekoracija.

Iš tiesų.
Šioje pjesėje yra kažkas amžina.
Žmonės eina kasdieną
pirmyn ir atgal.
Mašinos atrūksta ir nurūksta.
Ir scenos antras planas
visuomet išlieka tas pats:
Didieji kapai.

DAINELĖ APIE RAMŲJĮ VYRĄ

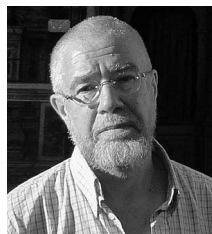
gyvena kaime vienas lyg medis vyras ramusis
taip pat ir triušiai vištos šuva ten kur vyras ramusis

dažreiz braucu garām skatos klusais vīrs
sēž un papirosu pīpē klusais vīrs

bet no rīta agri ceļas klusais vīrs
ieliek protēzi un kāšē klusais vīrs
pasmel ūdeni griež maizi klusais vīrs
tā lūk brokasto vienādiņ klusais vīrs

tava darba diena gara klusais vīrs
tikai vakarā tev miers klusais vīrs
un ja lietus dikti nelīst klusais vīrs
sēž uz soliņa viens pats klusais vīrs

izvelk sērkokus un smēķi klusais vīrs
aizpīpē un piever acis klusais vīrs
lēnām migla ceļas iemieg klusais vīrs
nez vai pamodīsies dzīvs klusais vīrs

Sergey *Gandlevsky*
(RUSSIA)

Sergey Gandlevsky is a Russian poet, prose-writer, essayist and translator. He was born in 1952 in Moscow to a family of engineers. Upon completing his studies in Russian philology at the Moscow State University, he worked as a teacher, tour guide, theater technician, and night guard. At the moment, he works in collaboration with the *Inostrannaya Literatura* Foreign Literature journal. In the 1970s he belonged to a poetry group called „Moscow Time“ together with A. Cvetkov, A. Soporovsky, B. Kendjeiev. His first poems were published in the late 1980s. He has received many literary prizes, amongst them the Small Booker Prize in 1996 for his short novel *Trepanation of the Skull*, and the Anti-Booker Prize (1996) for his poetry book *Celebration*. For his book *Rhymed Endeavours* he received the Moskovskiy Schet Prize (2009), as well as the Northern Palmyra and Apolo Grigoryev Prizes. In 2010

kartais pro šali važiuoju matau vyras ramusis
sēdi ir papirosā peša vyras ramusis

ir anksti ryte keliassi vyras ramusis
īsidējēs protezā kosēja vyras ramusis
vandens pasisemia duonos atriekia vyras ramusis
taipgi vienodai pusrytī valgo vyras ramusis

ilga tavo darba diena vyre ramusis
tik vakare bus ramybē tau vyre ramusis
ir lietus jei labai nesmarkauja vyras ramusis
sēdi vienas sau pats ant suoloelio vyras ramusis

degtukus išsitraukia suktinę vyras ramusis
užsirūko akis primerkēs vyras ramusis
lētai kyla rūkas īminga vyras ramusis
vargu ar nubus dar gyvas vyras ramusis

VERTĒ ERIKA DRUNGYTĒ

Sergey *Gandlevsky*
(RUSSIA)

Sergey Gandlevsky (Sergejus Gandlevskis) – rusų poetas, prozininkas, eseistas, vertėjas. Gimė 1952 m. Maskvoje, inžinierių šeimoje. Baigė rusų filologijos studijas Maskvos valstybiniame universitete, dirbo mokytoju, ekskursijų vadovu, scenos darbininku, naktiniu sargu; šiuo metu – žurnalo *Inostrannaya literatura* literatūrinis darbuotojas. Praėjusio amžiaus 8 dešimtmetyje su A. Cvetkovu, A. Soprovskiu, B. Kenžejevu priklausė poetinei grupei „Maskvos laikas“. Pirmieji eilėraščiai išspausdinti 9 dešimtmečio pabaigoje. Apdovanotas daugeliu literatūros premijų – už apysaką *Trepanacija čerepa (Kaukolės trepanacija)* apdovanotas „Mažuoju Bukeriu“ (1996), už eilėraščių knygą *Prazdnik (Šventė)* gavo „Anti-Bukerio“ premiją (1996), už knygą *Opyty v stichach (Eiliuoti bandymai)* – premiją „Moskovskij ščet“ (2009), taip pat jam skirtos „Šiaurės Palmiros“ ir Apolono Grigorjevo premijos.

he received the national „Poet“ award in recognition of his work. He also received the „Poesie und Freiheit e.V.“ fellowship stipend and has participated in poetry festivals and readings in Austria, Germany, Great Britain, Holland, Japan, Lithuania, Poland, Sweden, Ukraine and the United States. Gandlevsky's poetry has been translated into English, French, German, Italian, Dutch, Finnish, Polish, Japanese and Lithuanian. His prose has been translated into English, French, German and Slovak.

*

У Гоши? Нет. На Автозаводской?
Исключено. Скорей всего, у Кацов.
И виделись-то три-четыре раза.
Нос башмачком, зеленые глаза,
а главное – летящая походка,
такой ни у кого ни до, ни после.
Но имени-то не могло не быть!

Еще врала напропалую:
чего-то там ей Бродский посвятил,
или Париж небрежно поминала –
одумайся, какой-такой Париж!?
Вдруг вызвалась „свой способ“ показать –
от неожиданности я едва не прыснул.
Показывала долго, неумело
и, морщась, я ударами молодых
и тощих чресел торопил развязку.

Сегодня, без пяти минут старик,
я не могу уснуть не вообще,
а от прилива скорби.

Вот и вспомнил –
чтоб с облегчением забыть уже
на веки вечные – Немесова. Наташа.

2009

2010 m. Gandlevsky kūryba įvertinta nacionaline premija „Poetas“. Buvo fondo „Poesie und Freiheit e.V.“ stipendiatas, dalyvavo poezijos festivaliuose ir skaitymuose Austrijoje, Didžiojoje Britanijoje, Japonijoje, Jungtinėse Valstijose, Lenkijoje, Lietuvoje, Olandijoje, Švedijoje, Ukrainoje, Vokietijoje. Jo poezija versta į anglų, prancūzų, vokiečių, italų, olandų, suomių, lenkų, japonų ir lietuvių, proza – į anglų, prancūzų, vokiečių ir slovākų kalbas.

*

Pas Gošą? Ne. Autogamyklos gatvėj?
Vargu. Veikiausiai kad pas Kacus.
Ir matėmės gal kokius porą sykių.
Riesta nosytė, žalios akys,
ir, aišku, eisena – tarytum skristų,
tokios nebūna – nei vėliau, nei iki tol.
Bet vardas juk kažkoks turėjo būti!

Prisimenu, melavo išsijuosus:
esą, ten Brodskis jai kažką paskyręs,
dar ir Paryžių atsainiai minėjo –
Paryžius – koks Paryžius?! – atsipeikėk.
Staiga parodyt „savo būdą“ pasišovė –
aš vos neprunkštelėjau iš netikėtumo.
Ilgai, nemokšiška man rodė,
ir aš, raukydamasis, judesiais jaunų,
stangrių dar strėnų skubinausi baigti.

Šiandieną, jau beveik sukriošęs senis,
ne šiaip užmigti neįstengiu,
o liūdesio užplūstas.

Ir staiga
prisiminiau – kad amžiams jau užmirščiau
su palengvėjimu – Nemesova. Nataša.

2009

О. Т.

Обычно мне хватает трех ударов.
Второй всегда по пальцу, бляха-муха,
а первый и последний по гвоздю.

Я знаю жизнь. Теперь ему висеть
на этой даче до скончания века,
коробиться от сырости, желтеть
от солнечных лучей и через год,
просроченному, сделаться причиной
неоднократных недоразумений,
смешных или печальных, с водевильным
оттенком.

Снять к чертям – и на растопку!
Но у кого поднимется рука?

А старое приспособление для
учета дней себя еще покажет
и время уместит на острие
мгновения.

Какой-то здешний внук,
в летах, небритый, с сухостью во рту,
в каком-нибудь две тысячи веселом
году придет со спутницей в музей
(для галочки, Европа, как-никак).

Я знаю жизнь: музей с похмелья – мука,
осмотр шедевров через не могу.
И вдруг он замечает, бляха-муха,
охотников. Тех самых. На снегу.

О. Т.

Man paprastai trijų pakanka smūgių.
Dažniausiai antras per pirštus, rupūžė,
O du kiti jau tenka viniai.

Pažįstu aš gyvenimą. Dabar
jisai kabos šituos namuos per amžius,
raukšlėsis nuo drėgmės, pagels
nuo saulės spindulių, ir jau po metų,
išėjęs iš mados, taps nuolat priežastim
besikartojančių vis nesusipratimų,
juokingų ir liūdnų, lyg vodevily.
Nuimt jį po velnių – ir tiesiai
į krosnį!
Tačiau kam pakils ranka?

O senas prietaisas dienom skaičiuoti
parodys dar, ko gali būti vertas,
ir laiką sutalpins ant ašmenų
akimirksnio.
Koks čiabuvis anūkas,
apšepęs, gerkle džiūstančia, užlėks
ir kokiais nors du tūkstančiai linksmaisiais
su palydove aplankys muziejų
(vardan pliusiuko – Europa juk, šiaip ar taip).

Gyvenimą pažįstu: pagiriom muziejus –
kančia. Šedevrams nėra jėgų.
Bet, rupūžė, nustėra pastebėjęs:
medžiotojai. Tie patys. Tarp sniegų.

*

Будет все. Охлажденная долгим трудом
Устареет досада на бестолочь жизни,
Прожитой впопыхах и взахлеб. Будет дом
Под сосновым холмом на Оке или Жиздре.
Будут клин журавлиный на юг острием,
Толчея снегопада в движении Броуна,
И окрестная прелесть в сознание моем
Накануне разлуки предстанет утроена.
Будет майская полночь. Осока и плес.
Ненароком задетая ветка остудит
Лоб жасмином. Забудется вкус черных слез.
Будет все. Одного утешенья не будет,
Оправданья. Наступит минута, когда
Возникает вопрос, что до времени дремлет:
Пробил час уходить насовсем, но куда?
Инородная музыка волосы треплет.
А вошедшая в обыкновение ложь
Ремесла потягается разве что с астмой
Духотою. Тогда ты без стука войдешь
В пятистенки ночлега последнего:

„Здравствуй.

Узнаю тебя. Легкая воля твоя
Уводила меня, словно длань кукловода,
Из пределов сумятицы здешней в края
Тишины. Но сегодня пора на свободу.
Я любил тебя. Легкою волей твоей
На тетрадных листах, озаренных неярко,
Тарабарщина варварской жизни моей
Обрела простоту регулярного парка.
Под отрывистым ливнем лоснится скамья.
В мокрой зелени тополя тенькают птахи.
Что ж ты плачешь, веселая муза моя,

*

Viskas bus. Darbai nesibaigiantys, ramūs
Tildys apmaudą dėl sumaištingų dienų,
Nugyventų aistringai ir godžiai. Bus namas
Tarp pušynų prie Okos ar Žizdros kalvų.
Į pietus smigs aštrus gervių pleištas,
Suksis snaigės judesiu Brauno,
Ir apylinkių grožis man skleisis
Prieš išsiskiriant trigubai šauniai.
Bus gegužio naktis. Sietuva ir vapsva.
Netyčiom užkliudęs šakelę, sužeisi
Kaktą jazminu. Ašara, kur ji, salsva.
Visko bus. Tik nebus, deja, kuo pasiteisint,
Tik paguodos nebus. Teks staiga atsidurt
Prieš dilemą, laukusią savojo laiko:
Štai ir metas išeit suvisam, tačiau kur?
Svetimšalė muzika plaukus išdraiko.
Virtęs įpročiu amato melas nebent
Tik su astma galėtų varžytis
Troškumu. Ir tada nesibeldęs ryšies įžengt
Paskutinės nakvynės į trobą prašytis:

„Labas.

Aš atpažįstu tave. Tik panorusi, tu
Tarsi lėlė už rankos paėmus vedeisi
Iš šitos sumaištingos buities į kraštus
Tylumos. Tačiau šiandien metas į laisvę.
Aš mylėjau tave. Ant sąsiuvinio lapų,
Vos įžiūrimų prieblandoj, tau panorėjus,
Mano barbariškas gyvenimas tapo
Panašus į prancūziško parko alėjas.
Suolas žvilga, lašai paskutiniai teškėna,
Čiepsi paukščiai tarp permerktų tuopų žalių.
Ko tu kūkčioji, mūza džiaugsmingoji mano,

Длинноногая девочка в грубой рубахе!
Не сжимай мое сердце в горсти и прости
За оскомину долгую дружбы короткой.
Держит раковина океан взаперти,
Но пространству тесна черепная коробка!“

1980

*

Устроиться на автобазу
И петь про черный пистолет.
К старухе матери ни разу
Не заглянуть за десять лет.
Проездом из Газлей на юге
С канистры кислого вина
Одной подруге из Калуги
Заделать сдуру пацана.
В рыгаловке рагу по средам,
Горох с треской по четвергам.
Божиться другу за обедом
Впясть завгару по рогам.
Преодолеть попутный гребень
Тридцатилетия. Чем свет,
Возить „налево“ лес и щебень
И петь про черный пистолет.
А не обломится халтура —
Уснуть щекою на руле,
Спросонья вспоминая хмуро
Махаловку в Махачкале.

1985

Ilgakoje mergaitė šiurkščiu rūbeliu!
Nesugniaužk saujoj mano širdies, ir atleisk,
Kad įgristi tau spėjau, nors tiek ir draugauta.
Vandenyną gali uždaryti kriauklėj,
Tačiau erdvei per ankšta kaukolės kiaute!“

1980

*

Įsitaisyti autobazėj
Ir ten dainuoti apie juodą pistoletą.
Pas mamą į vietas gimtąsias
Neparvažiuot nėsyk per dešimt metų.
Iš Gazlių grįžtant, pakeliui
Kanistrą rašalo išlupus,
Per kvailą galvą užtaisyti
Pacaną draugei iš Kalugos.
Vimdykloje – žuvis su bulvėm,
Kas antrądien – tas pats ragu.
Perpiet prisiekinėt bičiuliui,
Užvežt garažo šefui per ragus.
Ir taip tris dešimtis atšvęsti.
Nelaukt, kad saulė patekėtų,
Vežiot „į kairę“ skaldą, rąstus,
Tebedainuojant apie juodą pistoletą.
Ir jeigu neužlūš chaltūra –
Užmigt, prie vairo glaudžiant skruostą,
Prisimenant per miegus niūriai
Kumštynių mostus prie kontrolės postų.

1985

*

Когда я был молод, заносчив, смешлив,
раз, в забвенье приличий, я не пошел
ни на сходку повес с битьем зеркал,
ни к Лаисе на шелест ее шелков.

А с утра подался на Рижский вокзал,
взял билет, а скорее всего, не брал,
и примерно за час доехал до... –
вот название станции я забыл.

В жизни я много чего забыл,
но помню тот яркий осенний день –
озноб тополей на сентябрьском ветру,
синее небо и т. п.

В сельпо у перрона я купил
чекушку и на сдачу батон,
спросил, как короче пройти к реке –
и мне указали кратчайший путь.

В ивах петляла Истра-река,
переливалась из света в тень.
И повторялись в реке берега,
как повторяются по сей день.

Хотя миновало сорок лет –
целая вечность коту под хвост, –
а река все мешает тень и свет;
но и наш пострел оказался не прост.

Я пил без закуски, но не косел,
а отрезвлялся с каждым глотком.
И я встал с земли не таким, как сел,
юным зазнайкой-весельчаком.

Выходит, вода пустячной реки,
сорок лет как утекшая прочь стремглав,

*

Kadaise jaunystėj, juokingas, naivus, pasipūtęs,
nusispjovęs kartą ir mojės ranka, nebėjau
nei su kiemo padaužomis barškint stiklą,
nei pas Laisą su visais jos šilkų šlamesiais.

Rytą bilietą nusipirkau stotyje,
nors veikiausiai, regis, net nepirkau,
kokią valandą bildėjau iki... –
o stoties pavadinimą tai pamiršau.

Per gyvenimą daug ką spėjau pamiršt,
bet tą skaisčią rugsėjo dieną menu –
rudeniui vėjyje šnarandis tuopas,
mėlyną dangų ir taip toliau.

Perono kioskelyje nusipirkau
ketvirtuką ir, už gražą, batoną,
pasiklausiau, kaip nueiti prie upės –
man parodė kelią tiesiausią.

Istros srovė vinguriavo tarp ievų,
mirkuliuodama šviesa ir šešėliais.
Upėj atsispindėjo pakrantės pieva,
lygiai kaip atsispindi lig šiolei.

Nors jau keturios dešimtys metų praėjo –
visas amžius šuniui ant uodegos, –
upė toliau tebežaidžia šešėliais;
tačiau ir manęs nėra ko guost.

Neužkąsdamas gėriau, tačiau nesvaigau,
su kiekvienu gurkšniu, atrodė, blaivyn vis,
ir nuo žemės kitoks pakilau, nei buvau, –
toks, kurio plikais delnais nepaimsi.

Pasirodo, tos niekingos upės vanduo,
keturias dešimtis metų nešęs purslus,

по-прежнему держит меня на плаву,
даже когда я кругом неправ.

Шли и шли облака среди тишины,
и сказал я себе, поливая траву:
„Значит, так“ – и заправил рубашку в штаны –
так с тех пор и живу.

2011

Foto: B. Pucelj

Stanka *Hrastelj*
(SLOVENIA)

Stanka Hrastelj was born in 1975 in Brežice, Slovenia. She is a poet, writer, translator of poetry from Croatian and Serbian, editor and moderator of literary events. Her works are featured in numerous anthologies, both domestic and foreign. She has published two books of poetry, namely *Nizki toni* (*Low Tones*, 2005) and *Gospod, nekaj imamo za vas* (*Sir, We Have Got Something For You*, 2009) and one novel, namely *Igranje* (*Acting*, 2012). Her work has won her several awards. She was named The Best Young Slovenian Poet, received Award for the Best Debut Book, was honoured with the title Knight of Poetry and she received Blue Bird Award for the best novel.

ANATOMIJA V SOBI

Jesen je. Ob treh popoldne je moja soba
najtoplejši prostor v hiši.
Vsi si želijo vanjo, čeprav je miza
polna ostrih predmetov iz nerjavečih kovin.
V roke jih jemljem z veliko topline
in nežnosti: zelo sem čuteča.

iki šiol neleidžia man priburbuliuot,
net tada, kai esu visai neteiskus.

Tyloje virš galvos plaukė debesys švelnūs,
ir tariau sau, nusišlapindamas ant akmenų:
– Vadinasi, taip, – marškinius susigrūdau į kelnes –
ir nuo tada taip ir gyvenu.

2011

VERTĖ ANTANAS A. JONYNAS

Stanka *Hrastelj*
(SLOVENIJA)

Rašytoja gimė 1975 metais Brežicėse. Poetė, vertėja iš kroatų ir serbų kalbų, redaktorė ir literatūrinių renginių vedėja. Jos tekstai spausdinti daugybėje Slovėnijos ir kitų šalių antologijų. Yra išleidusi dvi poezijos knygas: *Nizki toni* (*Žemi tonai*, 2005), *Gospod, nekaj imamo za vas* (*Pone, šį tą jums turime*, 2009), ir romaną *Igranje* (*Vaidyba*, 2012). Stanka Hrastelj yra pelniusi slovėnų geriausio jaunojo poeto apdovanojimą, gavusi apdovanojimą už geriausią poezijos debiutą, jai suteiktas Poezijos riterės titulas. Taip pat yra pelniusi „Mėlynojo strazdo“ apdovanojimą už geriausią romaną.

ANATOMIJA KAMBARYJE

Ruduo. Trečią popiet mano kambarys –
šilčiausia vieta namuose.
Visiems maga būti čia, nors ant stalo
pridėliota aštrių nerūdijančio plieno daiktų.
Imu juos kupina šilumos
ir švelnumo: esu itin jautri.

Na vrtu se kreša razrašča kot morska
pena, zdaj zdaj bo pljusnila čez
zavihke žajblja in rožmarina.

Mami se razrašča siva mrena,
a ne pljuskne čez črte vek. Zanja vzamem
skalpel skrajno levo in razmesarim
šarenico. Rada ima, če delam to počasi:
počuti se varno.

Oče si pusti odpreti prsni koš. Prerežem
veno centimeter nad desnimi preddvori
in vanjo porinem prst. Stene so brez oblog
holesterola, kar kaže na obet
za dolgo življenje.

Prosim ju, da mi od stopala do temena
odrežeta nekaj jermenov kože v enem kosu.
Oče zariše, mama zareže. Zelo spretna je
moja mama, to dela z nohti, ostrimi
kovinskimi predmeti sploh ne rabi.

Iz jermenov spletemo vrvi,
zdi se kot rožnata liana. Pripnemo jo
na strop in se vreščече gugamo od vzhodne
k zahodni steni. Drug drugoga kličemo
Tarzan. Dan je svež in diši.

PONOS

Všeč mi je, kako moj oče zakoraka
v jato zdravnikov z bolj belimi lasmi
od njihovih halj – kot gorilji α samec
s srebrnim hrptom.

Mojega očeta zdravniki
zelo spoštujejo. Rečejo mu *Gospod, nekaj*
imamo za vas, diagnozo,

Sode keroja pipirne lyg jūros
puta, tuoj štai ims plūsti už
atvartų rozmarinų, šalavijų.

Mamai keroja katarakta,
o dar neplūsta už vokų ribos. Imu
skalpelį, pjaunu nuo kairio krašto
rainelę. Mamai patinka, kad darau tai iš lėto:
ji jaučias saugi.

Tėvas leidžia perskrosti jam krūtinės ląstą. Prapjaunu
veną kiek aukščiau dešinio prieširdžio,
sukišu pirštą. Venos sienelės be cholesterolio
apnašų – tai žada
ilgą gyvenimą.

Prašau jų išpjauti man kelias juostas odos
nuo pėdų ligi pakaušio.
Tėvas brėžia, mama pjauna. Labai mikli
mano mama, darbuojas nagais, aštrių
plieninių įrankių jai visai nereikia.

Iš tų juostų surišam virvę,
atrodo it rausva liana. Prikabinam
prie lubų ir spygaudami supuojamės nuo rytinės
lig vakarinės sienos. Vienas kitą vadinam
Tarzanu. Diena vaiki ir kvapni.

IŠDIDUMAS

Man patinka, kaip tėvas įžingsniuoja
gydytojų būrin, jo plaukai baltesni
už jų chalatus – it gorilos patinas α
sidabrine nugara.

Gydytojai mano tėvą
baisiai gerbia. Sako jam: „Pone, šį tą
jums turime, diagnozę,

*pravzaprav vam danes nudimo dve diagnozi:
paranoidno obliko shizofrenije
in kronični hepatitis B, gospod.*

*Prav, reče moj oče,
vzamem obe, vzamem vse
diagnoze, ki jih imate danes na menuju.*

Obrne se na peti, ima 42 stopinj vročine,
ustnice nabrekle od herpesa
in med ramena sklonjeno glavo,
v rokah nosi vrečko tablet v zelo
domišljenih barvah in oblikah.

Če bi hodil pokončno, bi bil smešen.
Moj oče pa ni komedijant. Vsi ga zelo
spoštujejo. Opazujem ga od daleč in se
ponosno nasmiham.

ZAKAJ NE MARATI MAME

obstaja sicer nekaj argumentov
zakaj jo marati
vendar je nadvse iritantno:
gre v trgovino pa tega slučajno ne veš
pa jo iščeš pa jo iščeš po hiši
kot smo včasih iskali kje se je oče obesil

najbolj natančno smo pregledovali
prostore s cevmi
njegov brat se je obesil na radiator
svak na vodovodno napeljavo
pol leta smo ga iskali pa ga nismo našli

jo iščeš vendar ne iščeš trupla
ampak toplo bitje z gubami in nežnimi rokami

tiesą sakant, šiandien jums siūlome dvi diagnozes:
paranoidinę šizofrenijos formą
ir chronišką hepatitą B, pone.“

„Gera, – sako tėvas, –
imu abi, imu visas
šios dienos meniu siūlomas diagnozes.“

Pasisuka ant kulno, jam 42 laipsniai karščio,
jo lūpos išbrinkusios nuo herpio,
galva nulinkus tarp pečių,
rankoje jis laiko įspūdingų formų ir
spalvų tablečių maišelį.

Jei vaikščiotų išsitiesęs, taptų juokingas.
Bet mano tėvas ne koks komediantas. Visi jį baisiai
gerbia. Stebiu jį iš tolo ir
išdidžiai šypsauti.

DĖL KO GALIMA NEMĖGTI MAMOS

yra žinoma keli argumentai
kodėl ją galima mėgti
tačiau labiausiai erzina štai kas:
išeina į parduotuvę o tu nė nežinai
ir ieškai vis ieškai jos po namus
kaip kartais ieškodavom kur pasikorė tėvas

kruopščiausiai apžiūrėdavome
kambarius su vamzdžiais
jo brolis pasikorė ant radiatoriaus
svainis – ant vandentiekio
visą pusmetį ieškojom ir neradom

ieškai jos ne lavono
šiltos raukšlėtos būtybės ir švelnių rankų

ki včasih še pobožajo
pa je ne najdeš
samo ogromno hladno hišo
prazne zevajoče sobe
ki te hočejo požret
ki padeš vanje in se zgubiš
strah te je dokler se ne vrne

VONJ PO PAPIRJU

Dež ima vonj po papirju,
enako Versacejev Black Jeans, zato
danes berem in pišem, pišem
in berem in se učim živeti,
čeprav to sploh ni primerljivo
s spremembami, ki jih prinese marec
ali z Aleševim prepričanjem, da je dober ljubimec,
kar so mu fantje začeli verjeti.

V papir vstopam kot v Rim,
Bosa čez Rubikon, je naročil Fellini,
spuščam se po straneh kot po mavrici,
verjamem, da je v parfumu
tudi poper, ampak moški ne dišijo
po popru niti po papirju,
vsi do zadnjega uporabljajo star dolgočasni Old Spice
in imajo vsako prižiganje sveč za obsedenost
od romantike.
Odveč je omenjati, da o ženski ne vedo ničesar,
o ženski so nekaj malega vedeli kvečjemu
Andrej Rubljov, Peter Abelard in Janez Krstnik.
In kaj sploh kdo o komu ve?

Zadnjič sem prižgala vse sveče, ki sem jih našla,
oblekla krilo in si okrog bokov

kurios kartais dar paglosto
bet jos nerandi
tik didžiulį šaltą namą
tuščius žiojinčius kambarius
tykančius tave praryti
krenti į juos ir pranykti
baimė kausto kol ji nepareina

POPIERIAUS KVAPAS

Lietus kvepia popierium,
juo kvepia ir Versačio „Black Jeans“, todėl
šiandien skaitau ir rašau, rašau
ir skaitau, ir mokausi gyventi,
nors tai nesulyginama
su permainom, ateinančiom kovą,
ar su Alešo įsitikinimu, kad jis šaunus meilužis,
kuo vaikinai jau patikėjo.

Į popierių įžengiu lyg į Romą,
„Basa per Rubikoną“, kaip nurodė Felinis,
leidžiuos šonais lyg vaivorykšte,
tikiu, kvepaluose yra
ir pipirų, bet vyrai nekvepia
pipirais nė popierium,
visi ligi vieno naudoja senus nuobodžius „Old Spice“
ir kiekvieną žvakių įžiebimą laiko romantikos
apsėdimu.
Neverta nė minėti – apie moterį jie nieko nežino,
apie moterį šiek tiek nutuokė nebent
Andrejus Rubliovas, Pjeras Abelaras ir Jonas Krikštytojas.
Ir apskritai kas ką nors apie ką nors žino?

Anądien įžiebiau visas žvakes, kurias tik radau,
užsimoviau sijoną, užsirišau

78

zavezala ruto z resicami in školjkami
in odplesala trebušni ples.
Ampak tu ni štos v romantiki, je priznal moj moški
in iz revije na glas prebral
Maternica ne hrepeni po otroku, ampak po falusu.
Kdo zdaj o komu kaj ve?
Besede nas ne razgalijo v celoti, tudi dejanja ne.
(Morda to, da si v naši knjižnici
ne moreš sposoditi Seferisa, pove veliko,
morda ničesar.
Knjižničar mi v je roke potisnil Richarda Burnsa
in se me oklenil z očmi *Tudi to te bo odrešilo,*
potem nas povleci za sabo.
Iz svetovne literature bi radi sestavili
knjigo knjig, Pentatevh bi zamenjali
za Gričko vještico, Jozuetovo knjigo za Ameriški psiho,
Sodnike za Ime rože
in tako naprej, vse do Apokalipse.
Minil je čas za branje Biblije in Korana,
postarala sta se judovstvo in manihejstvo,
Kristusovi nauki so zgubili prožnost.
Ne zahtevam veliko, je rekel Richard Burns,
Ne zahtevam veliko, le navaden čudež.)

Danes berem in pišem, pišem
in berem in se učim živeti,
knjig se dotikam kot ostrega noža,
hvaležno vračajo z isto mero,
čeprav v njih ni velikih dogodkov,
nobene Ofelije v belem, samo drobna
človeška krhkost, pod katero se ugrezajo tla.
Poezija, da Bogu ni treba ustvariti vsega,
resničnost, da ima hudič čisto vest.

79

ant klubų skarą su kuta is ir kriauklēm
ir sušokau pilvo šokį.
„Bet čia cinkelis ne romantikoj“, – pripažino mano vyriškis
ir garsiai perskaitė iš žurnalo:
„Gimda trokšta ne vaiko, o falo.“
Kas šiandien ką nors apie ką nors žino?
Žodžiai mūsų neapnuogina iki galo, veiksmas taip pat.
(Gal tai, kad mūsų bibliotekoje
negali rasti Seferio, pasako daug,
o gal ir nieko.
Bibliotekininkas padavė man Ričardą Bernsą,
įrėmė žvilgsnį: „Tai irgi tave išganys,
o tada veskis ir mus paskui.“
Iš pasaulinės literatūros norėtume sudaryti
knygų knygą, Penkiaknygę iškeistume
į „Priemiesčio raganą“, Jozuės knygą – į „Amerikos psichopatą“,
Teisėjų knygą – į „Rožės vardą“
ir taip toliau iki pat Apokalipsės.
Praėjo Biblijos ir Korano laikai,
paseno judaizmas ir manicheizmas,
Kristaus mokymas prarado lankstumą.
„Nereikalauju daug, – pasakė Ričardas Bernsas, –
nereikalauju daug, tik paprasto stebuklo.“)

Šiandien skaitau ir rašau, rašau
ir skaitau, ir mokausi gyventi,
knygas liečiu lyg aštrų peilį,
dėkingos jos atsilygina tuo pačiu,
nors jose nėra didžių įvykių,
jokios baltai vilkinčios Ofelijos, tik menkas
žmogiškas trapumas, po kuriuo prasmenga žemė.
Poezija, kad Dievui netektų pačiam visko kurti,
tikrovė, kad velnio sąžinė būtų rami.

Simone Inguanez

(MALTA)

Simone Inguanez is a poet, translator and arts strategist. She is the author of *Water, Fire, Earth, and I* (Tr. Maria Grech Ganado, Klabb Kotba Maltin, 2005) and *Ftit Mara Ftit Tifla* (Part Woman Part Child, Inizjamed & Midsea Books, 2005); and co-author of *7 poets 4 days 1 book* (Texas: Trinity Press, 2009). In 2007, she was the recipient of a writer's residency at the International Writing Programme (IWP). She has read at various international festivals and participated in various translation workshops.

JKBER IN-NARĊIS MINN IDEJK

għalik *għax waqa' l-ilma fuq dellek*

jien m'jienx, ħares sew

– u ma taranix

għax jien m'jienx, ħlief li tagħmilni

għalik

tipprowa torbotni

qafra qafra, għoqda għoqda

kull qafra, tinqafel ftit int

tagħqad tagħqad, titgħaqquad

kull ħabla tithabbel, u toħbol

– bija

u int m'intx, ftakar sew

– jekk qattx rajtek

għax m'intx, ħlief li għamiltek

għalija

nitqabad biex naqbdek

nieqaf nigbed u norbot

u nħallik

tinħall – *fix-xej'*

Simone Inguanez

(MALTA)

Simone Inguanez (Simon Inguanes) yra poetė ir vertėja, taip pat kuria menų strategijas. Knygų *Water, Fire, Earth and I* (*Vanduo, ugnis, žemė ir aš*, vertė M. G. Ganado, K. K. Maltin, 2005) ir *Ftit Mara Ftit Tifla* (*Pusiau moteris, pusiau vaikas*, Inizjamed & Midsea Books, 2005) autorė ir viena iš knygų *7 poets 4 days 1 book* (*7 poetai, 4 dienos, 1 knyga*, Texas, Trinity Press, 2009) bendraautorė. 2007-aisiais dalyvavo Tarptautinėje rašymo programoje Ajovoje (IWP), įvairiuose tarptautiniuose festivaliuose ir vertimų dirbtuvėse.

IŠ TAVO RANKŲ AUGA NARCIZAS

tau *nes vanduo krenta ant tavo šešėlio*

manęs nėra, pažiūrėk atidžiau

– ir tu manęs nepamatysi

nes manęs nėra, yra tik ta, kurią sukūrei iš manęs

sau

bandai prisirišt mane

saitas po saito, mazgas po mazgo

bet kiekvienas jų užnarplioja tave,

užpainioja, užpainioja, užraizgytas esi

kiekviename virvės mazge, neatskiriamai esi supintas

– su manim

ir atsimink, tavęs nėra

– nors ir būčiau mačius tave

nes tavęs nėra, yra tik tas, kurį sukūriau iš tavęs

sau

noriu tave nutverti

jau nebesikankinu, nebemazgau

ir leidžiu tau

ištirpt – į niekur

JIEN TLAQT

jien tlaqt minn arti u ħallejt wisq warajja
– ma nistax immut

hemm toroq li mxejt
ghanjiet li għannejt
ward maqtugħ lest, li ħallejt
u l-kafè jibred u l-karti mghaffġa maġenbu
frak ta' dak illi kien u m'għadux, għalkemm jibqa'
– fil-fdal
hemm kotba jisfaru u xemgħat, xemgħat joqtru
u x-xita mdendla u x-xemx bejn is-shab
u l-mewġ imġebbed stirat wieqaf ċass
blat u ramel u żrar
hemm qasab iċaqċaq u gawwi ltim
hemm tempji u għerien vojti, mtertrin
hemm ommi u missieri jixjieħu u jitkemmxu, mghawġin
hemm ħuti jwellduni f'demm iehor, siktin
il-friex imressqin u s-setaħ miftuħ
u issa dalam u n-nida traxxax ma' biebi
u l-qmura tal-qmuħ
hemm jonfoħ u jikber, fil-friegħi, il-frott
u hemm qattus f'tarf is-sqaq u kelb jinbaħ

hemm int, tiffertja bl-addoċċ
sms – nisimgħek tidhaq minn hawn
kultant inbossok titriegħed

NERĠA' NIGI

għedtli *ħanninni*
u ħsibt jew xtaqt li sibt 'l ommok li issa ilha li telqet
– għax beżgħet

PALIKAU

palikau savo kraštą, per daug ten visko liko –
aš negaliu mirti

ten gatvės, kuriom basčiausi
dainos, kurias dainavau
šviežiai nupjautos mano paliktos gėlės
ir vėstanti kava, ir suglamžyti popieriaus lapai,
trupiniai praėities, kurios nebėra, nors ji lieka
tuos trupiniuos
ten gelstančios knygos ir žvakės, besiliejančios žvakės
ir lietus, jis netrukus prapliups, ir saulė už debesio
ir bangos išlygintos iki plokštumo
uolos ir žvirgždas ir smėlis
nendrynai ten girgždantys ir našlaitė žuvėdra
šventyklos ten ir urvai, tušti, virpantys
mano motina su tėvu kartu senstantys, raukšlėti, sulinkę
mano broliai ir seserys naujame kraujyje mane gimdantys, tyliai
nutraukiamos paklodės ir atviros durys į stogą
ir štai naktis priartėja ir rasos lašai ant mano durų
ir potvyniai atoslūgiai javų
plaikstosi vėjyje, ant šakų toliau auga sau vaisiai
gale alėjos katė ir šuo, jis garsiai loja

ten tu, siunčiantis koketiškas
sms – girdžiu iš čia tave juokiantis
o kartais pajuntu tavo virpulį

AŠ SUGRĮŠIU

tu prašei *paliūliuok mane*
manei ar vyleis, kad atsirado tavo motina
kuri seniai buvo dingus
– nes bijojo

u għafastli jdejja bla fhimt għaliex
– ingorr dal-ġuf li ma mela qatt
irross das-sider li ma reddax

– *nergħa' niġi*

VARJAZZJONIJET TAS-SKIET

is-skiet niftakar, dak l-aktar
is-skiet jaqta' – ta' ħarstek xagħri,
fej' għadni nishar u nistenna jinbet is-sagħtar

jinżel quddiem i lizar abjad, ftit imkemmex ftit imraqqa'

u nagħrafni nterter
f'dil-gabuba muta ta' tfuliti
f'dal-blokk għajjen bih innifsu

u nagħraf lilek, toġhrok fija kollni ragħwa
f'friskatur tal-plastik b'widna wahda
u l-borma tbaqbaq fuq l-ispiritiera t-twila ċ-ċilesta
tal-bieba sewda – mnejn nittawlu mill-bogħod lin-nar jiżfen

is-skiet niftakar, u waqtiet nitmeżmeż
miż-żmien għaddej u għadmek ifaqqa'

għax, hekk naħseb
is-skiet jibqa'–

LA NASLU NAF

la naslu, naf li l-bieb taż-żingu jirtogħod aħna u nifthu
se jqabbadni dehxa. nistħajlu tertuqa twila
għaddejja żzaqżzaq, il-ħin li nqatta' f'dawn l-għelieqi
kulmeta nsibni haw'.

gniaužei mano ranką nežinodamas kodėl
– aš nešioju šią gimdą, kuri niekad nebuvo pripildyta
ir spaudžiu krūtis, kurios niekada nežįstos

– *aš sugrįšiu*

VARIACIJOS TYLOS TEMA

tyla – štai ką prisimenu, dažniausiai
gelianti tyla tavo žvilgsnio,
kur nejudėdama budžiu, laukdama, kol pražys čiobrelis

baltas ekranas skleidžias priešais mane šiek tiek raukšlėtas, kiek palopytas

ir drebu ten
mano vaikystės urve, tylėdama
kvartale, išdavusiam net ir save

tu šiūruoji mano kūnelį, pasilenkus
virš plastikinio dubens sulaužyta rankena
didelis kunkuliuojantis puodas ant melsvo
žibalinės krosnies bokšto su juodom durim
– o kaip mėgdavom atsitraukę žiūrėti į šokančią ugnį

ir prisimenu tylą, įsibaiminus
prabėgančio laiko, tavo traškančių kaulų

todėl, štai ką manau
ta tyla, ji vienintelė ir išliks –

ŽINAU

žinau, kai atsidursim ten, atveriant virpės cinkuotos durys,
priversdamos mus krūptelt. ta ritė ilga,
išsivyniojanti, girgždanti – tai laikas, praleistas
čia, šiuose laukuose.

darba, kont hallejtni nghinek
u mxejt warajk fuq l-art ratba
id-dar miegħi ħadt ir-riħa tal-basal u l-bużbież
niftaħ kemm niftaħ, m'hemmx li titlaq meta noħlom bik.

konna dorna għal ful jistahba
qalb il-friegħi żgħar u l-fjuri bojod
u int għallimtni niftaħ fulu wara fulu
bl-ikbar heffa. u għadni nxommok
kuldarba li jibda l-ful tari u nittawwal ġewwa.

konna ġbarna l-ġheneb u niftakar
iz-zkuk fini jduru nokkla nokkla taħt subgħajja vjola
inti kont urejtni l-ħofra kwadra fid-dell
fej' tibdel l-ġheneb f'inbid ta' kull sena
u, ma nafx għalfejn, bżajt.

imbagħad, niftakar, ftit xhur wara
niġbru d-dalji u ż-żinnji ħodon u nidħlu ġewwa
nħażżmu qatta qatta bl-ispag kannella
biex niħduhom magħna ċ-ċimiterju.

imbagħad, darba ħadna lilek mal-fjuri

dakinhar l-art ukoll kienet ratba
u bdiet tarmi riħa ta' balzmu taqsam
u mill-korsija nibtu s-siġar taż-żebbuġ–

WRITERS' RESIDENCE

i.

niġbed ix-xfar kafellatte, niddritta
l-gverta u l-imħaded bojod
it-tapit żgħir ħdejn il-banju, u nifsi.

sykį leidai padėti tau –
ėjau paskui puria dirva
namo, nešiaus svogūnų ir pankolių kvapą,
svajojau – jis sugrįš, atvers duris – ir liks tvyroti.

ėjom tolyn, ieškodami pupelių, pasislėpusių
ant plonyčių stiebų, tarpe baltų gėlių –
mokei mane ankštį po ankšties mikliai atverti.
lig šiol tą prisimenu kvapą, kai pupelės
sunokusios ir galiu pažvelgti vidun, į ankštį.

rinkom vynuoges, menu
puikias banguojančias kekes, violetinius pirštus –
paskui paunksnėj parodei kvadratinę duobę,
kur kasmet vynuoges vertei vynu,
nežinau kodėl, bet aš tada išsigandau.

po daugelio mėnesių beribiam lauke
glėbiais rinkau jurginus ir cinijas, rišau jas į puokštes
apjuosdama rudu raiščiu,
kad galėčiau nunešt į kapines

o vieną dieną nunešėm tave su gėlėmis

netgi tuomet dirva buvo puri,
kvepianti smilkalais
o tarp suolų kapinių koplyčioj augo alyvmedžiai.

KŪRYBOS NAMAI

I

nubloškiu kraštą – cafeaulait, išpurtau
antklodę, baltos pagalvės,
kilimėlis prie vonios, ir mano kvėpavimas.

niftah – ma jridx jisbah
għerqet fix-xmara x-xemx.

aħna u ġejjin lura
mill-post fejn jiskru l-poeti, ilbierah,
ma waqafx jaqta' l-fjuri minn ġenb it-triq
x'ħin wasalna, tefagħhomli f'ħogħri
u ma qalx kelma.

– mindu telqitu t-tfajla,
khaled sar iqatta' l-ġranet
il-java house, dejjem jikteb,
l-iljieli jdur il-pabs, dejjem jixrob.

ii.

il-ward roża wara l-leptop sa dalġhodu
inbidel fi stilla ħadra
– ħames ponot twal
qalb żgħira niexfa msebbli
inressqu, nipprova niftakar x'riħa kien
minflok, niftakar il-kliem tal-bierah:
kemm kittieba nebbew haj'thom
f'diil-belt? jekk taqta', tirbah lejla
ma' poeta–

IX-XWEJJAĦ TAL-MUNTANJA

għal miljenko

x'naqbad ngħidlek fuq il-poeżija, binti? qalli
għasruli mohhi r-ringieli twal slaleb bojod żgħar
vukovar, dubrovnik, mostar, pristina

kont hsibt li mietu l-poeżiji – kollox miet

atitraukiu – jau ne dienos šviesa
saulē nuskendo upēje. tiesiog nuskendo.

vakar grīžtant iš ten,
kur siautē poetai,
jis rinko gēles pakely
ir be žodžių mētē
į mano skreitą.

– nuo tada, kai jį paliko jo moteris
khaledas dienas stumdavo
pavėsinėje, visuomet naktimis baruose
rašydamas, visuomet gerdamas.

II

rožė už mano laptopo
per naktį pavirto žaliom žvaigždėm –
penki ištįsę taškai
širdelės, sausos, neužbaigtos –
nuėmiau jas, mėgindama prisiminti jų kvapą,
tačiau vietoj to atsiminiau kažkieno sąmojų –
kiek poetų nusižudė šiame mieste? jei atspėsi,
laimėsi naktį su poetu

SENAS KALNIETIS

skiriama miljenko

„ką galiu tau pasakyti, mergaitė?“ tarė jis man
„ilgos baltų kryželių voros sutraiškė mano smegenis
vukovaras, dubrovnika, mostaras, pristina

galvojau poezija mirė – viskas mirė

ejja sarajevo,
inžommlok idek, iktēb dwar is-skiet
u r-riħ jonfoħ f'wiččēk
u l-irwejjah strambi
jiggranfaw ma' xagħbrek jitbandal

u ndahħlek
nitimħhek il-manna u l-halib shun,
mal-fuklar jaqta' r-režħa ta' kamarti
u r-ritratti blekkendwajt mal-bajt bit-tejp isfar.
u ara d-dell mal-bajt jghidlek x xihaga
jew l-art għarwiena tibdel ihwiena mat-tfaqqigh taz-żkuk.

kont hsibt li mietu l-poeżiji – stennejt ha nilmah boroż kbar
xkejjer kliem mal-bibien, ta' vrus imqatta'
u kenniesa jqandlu 'l hinn

u ġejt int. x'naqbad ngħidlek, binti?

darba kelli tifla kienet se ssir omm
u telqet—
minn dakinbar, qatt ma nsakkar
nista' nraqqdek f'soddħa
naqrakle l-istejjer li qrajt lilha

u titlaqx mal-kurrenti tax-xmara mghaġġla
ghax ikollok niftah tiqti wkoll
u nissokta npassi nipprova nisma' leħnek
u nxomm ir-riħa ta' fjuri żgħar li jikbru 'l bogħod

tharisx lejja, li ma nahfnekx f'ghajnejja

atvažiuiok į sarajevą, laikysiu tavo ranką
rašysi tyloje
ir vėjas tau pūs į veidą
ir keisti kvapai sūpuosis
tavo plaukuos įsiskverbę

ir pakviesiu vidun (priimsiu tave kaip svečią)
ir maitinsiu tave mana ir šiltu pienu
šildysimės prie ugnies
ir fotografijomis ant sienų, nespaltotom, geltona juosta
ir stebėsim, ar sako ką nors tau šešėlis ant sienų
arba kaip plikos grindys keičia spalvas braškant rąstams

galvojau poezija mirė – tikėjau
prie durų maišų pilnų žodžių, perdrėkstų eilėraščių,
kuriuos iššluoja kiemsargiai

tuomet tu pasirodei. ką galiu tau pasakyti, mergaitė?

kadais turėjau dukterį – o ji vaiką
išvyko su vaiku –
nuo tol nerakinu durų.
galiu pasiūlyti guolį tau
skaityti pasakas, kurias skaičiau jai

ir nepalik su upės srovėm –
nes turėsiu atvert savo langą, šikart
ir žingsniuosisiu, mėgindamas
išgirst tavo balsą ir užuost kvepalus
gėlelių augančių tolimose žemėse

nežvelk manęs linkui
nenoriu sugauti tavęs savo akyse“

Anton Helgi Jónsson

(ICELAND)

Anton Helgi Jónsson was born in 1955 in Hafnarfjörður, Iceland. He published his first volume of poetry in 1974, but gained more attention with his next work, *Dropi úr síðustu skúr* (*A Drop from the Last Drizzle*), which was published in 1979. *Ljóðapýðingar úr belgísku* (*Poetry Translations from Belgian*) appeared in 1991. Despite the title, it featured original poetry rather than translations. His first and only novel, *Vinur vors og blóma* (*A Friend of Spring*), was published in 1982. In 1994, The Reykjavík City Theatre produced his play *Ófælna stúlkan* (*The Fearless Girl*). He has also written short plays for small theatre companies and the Icelandic Radio Theatre. After a long period of silence Anton Helgi made a comeback on the Icelandic poetry scene with the book *Ljóð af ættarmóti* (*Poems from a Family Gathering*) in 2010 and with a follow up in 2011, *Tannbusti skíðafélagsins og fleiri ljóð* (*The Toothbrush of the Ski Club and other poems*).

ÉG MÁTAÐI RAUÐA SKÓ

Ég mátaði rauða skó í London.
Stúlkan sagði: Þetta er síðasta parið.

Ég ákvað samt að bíða.
Hver trúir sölufólkinu?
Ég ákvað að ganga einn hring í verslunarmiðstöðinni.

Þetta var góður dagur og margt að sjá.

Þegar ég kom til baka voru skórnir farnir.
Hún þóttist ekkert vita.

Það eru bráðum liðin fjórutíu ár.
Engir skór hafa enst mér eins vel.

Anton Helgi Jónsson

(ISLANDIA)

Anton Helgi Jónsson (Antonas Helgis Jounsonas) gimė 1955 m. Habnarfjördure, Islandijoje. Pirma jo poezijos knyga išleista 1974 m., tačiau kur kas daugiau dėmesio pelnė jo kitas rinkinys, *Dropi úr síðustu skúr* (*Paskutinės dulksnos lašas*, 1979). *Ljóðapýðingar úr belgísku* (*Poezijos vertimai iš belgų kalbos*) išėjo 1991 metais. Pirmas ir vienintelis Jónssono romanas *Vinur vors og blóma* (*Pavasario draugas*) išėjo 1982-aisiais. 1994 m. Reikjaviko miesto teatras pastatė jo pjesę *Ófælna stúlkan* (*Bebaimė mergina*). Be to, yra parašęs trumpų pjesių nedideliems teatrams ir Islandijos radijo teatrui. Po ilgos pertraukos 2010 m. jis grįžo į Islandijos poezijos erdvę su knyga *Ljóð af ættarmóti* (*Eilėraščiai iš šeimos susibūrimo*) bei 2011 m. išėjusia knyga *Tannbursti skíðafélagsins og fleiri ljóð* (*Slidinėjimo klubo dantų šepetėlis ir kiti eilėraščiai*).

PASIMATAVAU RAUDONUS BATUS

Londone pasimatavau raudonus batus.
Mergaitė sakė: tai paskutinė pora.

Vis tiek nusprendžiau palaukti.
Argi galima pasitikėti prekybininkais?
Nusprendžiau pereiti visą prekybos centrą.

Tai buvo gera diena, tiek daug pamačiau.

Kai grįžau, batų jau nebebuvo.
Ji dėjos nieko nežinanti.

Praėjo beveik keturiasdešimt metų.
Dar jokie batai man taip gerai netarnavo.

Einn sagði að mamma sín hefði verið á Benidorm.
 Kom í vetur.
 Sagði að mamma sín hefði verið á Benidorm.

Vitiði hvað: Mick Jagger var með svítuna
 á einmitt þessu hóteli
 og einn daginn lentu þau saman í lyftunni.

Sagði hann.

Vitiði hvað mamma sagði?
 Sagði hann.
 Hann var svo lítill.
 Sagði mamma.
 Sagði hann.
 Svo lítill.

Ég hef svo sem heyrt þetta áður.
 Sástu Bítlana? spurði ég systur mína
 þegar hún kom frá Englandi '66.

Nei.
 En ég sá þegar Rolling Stones
 var hent út af hóteli í Manchester.

Já, já, já, já.

Það hendir bara enginn Stones út af hóteli.

Það segir enginn að Mick Jagger sé lítill.
 Sólin sest aldrei í ríki hans.
 Sólin sest aldrei í ríki Rolling Stones.

Naujokas sakė, kad jo mama buvo Benidorme.
 Grįžo šią žiemą.
 Sakė, kad jo mama buvo Benidorme.

Žinot ką: Mickas Jaggeris su savo svita
 viešėjo kaip tik tam viešbuty
 ir vieną dieną jie susitiko lifte.

Sakė jis.

Žinot, ką sakė mama?
 Sakė jis.
 Jis toks nedidukas.
 Sakė mama.
 Sakė jis.
 Toks nedidukas.

Kažin, ar kada esu apie tai ką girdėjęs.
 Ar matei Bitlus? – paklausiau savo sesers,
 grįžusios iš Anglijos 66-aisiais.

Ne.
 Bet mačiau, kaip *Rolling Stones*
 buvo išgrūsti iš Mančesterio viešbučio.

Taip taip, taip taip.

Betgi niekas negrūda lauk iš viešbučio *Stones*.

Niekas nesako, kad Mickas Jaggeris nedidukas.
 Saulė niekada nesileidžia jo karalystėj.
 Saulė niekada nesileidžia *Rolling Stones* karalystėj.

Ég heyrði hvísl og hróp og köll.
Frammi. Uppi.
Í næsta herbergi.
Heyrði nöldrað og líka grátið.

Kristján, þú ert fundinn!
Anna Jóna fundin! Mummi fundinn!

Svo hljóðnaði allt.

Ég fylltist óljósri spennu.
Þorði varla að anda.
Bærði ekki á mér í fataskápnum.

Ég heyrði hjartað slá í brjósti mér.
Annars var hljótt.

Það leið eilífð á hleri
uns ég skildi grínið:
Allir farnir út að leika.

Ég alltaf sóló í einhverjum skáp.
Ég alltaf sóló undir þykkum skráp.

Nú er liðin eilífð margra ára.
Aftur legg ég við hlustir.
Heyri nöfn skólasystkina kölluð upp.
Heyri nöfn vina, samstarfsfólks og ættingja kölluð upp.

Svo hljóðnar allt.
Aftur þessi óljósa spenna.

Og enn slær hjartað í brjósti mér.

Išgirdau šnabždesį, šūksnius ir riksmą.
Tenai. Antrame aukšte.
Kitame kambary.
Girdėjau verksmą ir netgi raudojimą.

Radau tave, Kristjanai!
Radau tave, Ana Jona! Radau tave, Mumi!

Tada viskas nutilo.

Mane apėmė nesuprantama įtampa.
Vos bedrįsau kvėpuoti.
Nejudėdamas tūnojau drabužių spintoj.

Klausiausi, kaip krūtinėje daužos širdis.
O aplink – tik tylą.

Taip praėjo visa amžinybė,
kol pagaliau supratau pokštą:
visi išėjo žaist į lauką.

O aš visada solo kokioj nors spintoj.
O aš visada solo po savo stora oda.

Nugyvenau ištisą amžinybę.
Ir vėl pradėjau klausytis.
Girdžiu savo bendraklasių vardus – juos šaukia.
Girdžiu vardus draugų, bendradarbių ir giminių – juos šaukia.

Tada viskas nutyla.
Ir vėl šita nesuprantama įtampa.

Ir mano krūtinėj vis dar daužos širdis.

Ég sá hann koma út bakdyramegin.
Hann lokaði á eftir sér.
Hann hljóp af stað.
Nokkur skref.
Stoppaði.
Hlustaði.
Heyrði kannski símann hringja inni.

Hann lagði frá sér íþróttatöskuna.
Seildist í vasann.
Tók upp lykla.
Fór svo aftur inn án þess að loka á eftir sér.

Þegar leið á kvöldið bifaðist hurðin.
Skelltist loks aftur í golunni.

Daginn eftir var taskan enn á sama stað.
Það rigndi um hádegisð.

Tíðin var einstök allan júlímánuð.
Við tókum bústað í ágúst.
Svo var allt í einu kominn september.

Í landsynningnum stendur hann hérna milli húsanna.
Aldrei haggast þó taskan.
Laufið fauk af trjánun.
Aldrei haggast taskan.

Það festi ekki snjó fyrr en uppúr miðjum janúar.
Blá taskan áberandi á kyrrum dögum.
Skaftið á badmintonspáðanum alltaf jafnt sperrt.

Vorið hefur komið og farið.
Góðir kaflar inn á milli.
Það er liðið heilt ár.

Í morgun var taskan horfin.

Mačiau jį išeinantį iš už durų.
Jis uždarė duris.
Jis nubėgo.
Keletą žingsnių.
Sustojo.
Įsiklausė.
Galbūt išgirdo viduj telefono skambėjimą.

Pasidėjo savo sportinį krepšį.
Ėmė kuistis kišenėj.
Išsitraukė raktus.
Vėl įėjo į vidų; šisysk neuždaręs durų.

Tą pat vėlų vakarą durys trinkelėjo.
Greičiausiai nuo skersvėjo.

Kitą dieną krepšys tebebuvo toj pačioj vietoj.
Per pietus lijo.

Visą liepą oras buvo keistas.
Rugpjūtį išsinuomojom vasarnamį.
O paskui staiga atėjo rugsėjis.

Pučiant pietvakarių vėjui stoviniavo jis čia tarp namų.
O krepšys gulėjo nejudinamas.
Nuo medžių vėjas nudraskė lapus.
O krepšys gulėjo nejudinamas.

Iki pat sausio vidurio nebuvo sniego.
Mėlynas krepšys, krentantis į akis dienų ramumoj.
Badmintono raketės rankena, tebestyranti kaip visada.

Atėjo ir praėjo pavasaris.
Buvo ir viena kita gera diena.
Ir taip visi metai praėjo.

Ši rytą krepšys dingo.

Röðin við kassann er löng og hún lengist.
Hún lengist og lengist. Ég bíð og ég bíð.
Mér hitnar í kinnum. Það er komið að mér.
Það er fólk fyrir aftan. Það bíður og bíður.
Helvítis stelpan. Það er ekki heimild.
Ég lít ekki um öxl. Ég veit að það sér mig.
Það er ekki heimild. Það þekkir mig enginn.

Það þekkir mig enginn. Það er komið að mér.
Ég ætla að ferðast. Ég bíð og ég bíð.
Dansa frá mér vitið á karnivali í Ríó.
Gantast við norðurljós allsber í potti.
Syndi með höfrungum. Reyki hass.
Helvítis stelpan. Það er ekki heimild.

Það er ekki heimild. Ég lít ekki um öxl.
Mæti í úthverfri peysu. Set iljar í sandinn.
Mér hitnar í kinnum. Mín fróun er núna.
Fæ bréf í pósti frá öðrum en banka.
Það bíður og bíður. Ég bíð og ég bíð.

Ég bíð og ég bíð. Það er komið að mér.
Ég næ sáttum við líf mitt. Það bíður og bíður.
Ég reiðist og öskra. Það er ekki heimild.
Loks segi ég: Nei. Mér hitnar í kinnum.

Mér hitnar í kinnum. Helvítis stelpan.
Finn handleggi hlýja um háls minn að nýju.
Það skráfar í poka. Ég lít ekki um öxl.

Ég lít ekki um öxl. Það er fólk fyrir aftan.
Mér hitnar í kinnum. Það er komið að mér.

Það er komið að mér. Ég bíð og ég bíð.

Eilė prie langelio ilga ir dar ilgėja.
Ji ilgėja ir ilgėja. O aš laukiu ir laukiu.
Mano skruostai įkaista. Atėjo mano eilė.
Už manęs žmonės. Jie laukia ir laukia.
Prakeikta merga. Operacija negalima.
Neatsisuku. Žinau, kad jie žiūri į mane.
Operacija negalima. Niekas manęs nepažįsta.

Niekas manęs nepažįsta. Atėjo mano eilė.
Ruošiuosi keliauti. Laukiu ir laukiu.
Išsidūkti Rio karnavale.
Nuogutėlis pliuskantis karštame kubile ir mėgautis Šiaurės pašvaiste.
Paplaukiot kartu su delfiniais. Parūkyti hašišo.
Prakeikta merga. Operacija negalima.

Operacija negalima. Neatsisuku.
Išėiti apsvilkus išvirkščią megztinį. Panardint į smėlį rankas.
Mano skruostai įkaista. Dabar man palengvėja.
Daugiau jokių banko laiškų paštu.
Jie laukia ir laukia. Aš laukiu ir laukiu.

Aš laukiu ir laukiu. Atėjo mano eilė.
Susitaukau su savo gyvenimu. Jie laukia ir laukia.
Supykstu ir rėkiu. Operacija negalima.
Galiausiai sakau: Ne. Mano skruostai įkaista.

Mano skruostai įkaista. Prakeikta merga.
Ir vėl pajuntu apsvijusias kaklą šiltas rankas.
Traška maišelis. Neatsisuku.

Neatsisuku. Už manęs žmonės.
Mano skruostai įkaista. Atėjo mano eilė.

Atėjo mano eilė. Aš laukiu ir laukiu.

FÖSTUDAGUR

Fara í bankann.
Kíkja á þvottavélar.
Kaupa í matinn.
Skila Sigga bókinni.
Frelsa heiminn.
Þvo bílinn.

KOMUR

Vélin lenti fyrir tíu mínútum.

Fólk hraðar sér inn í flugstöðina.
Það kaupir súkkulaði og vín í fríhöfninni.
Bíður við færibandið.
Fer í gegnum græna hliðið.

Fyrir utan bíð ég.

Karl í svörtum frakka með handfarangur.
Miðaldra kona með þrjár rauðar ferðatöskur.
Hjón með tvíburakerru, með koffort
með reiðhjól, með hálfu búslóðina.

Ég bíð þín.

Vélin lenti fyrir hálf tíma.
Vélin lenti fyrir klukkutíma.
Síðasti farþeginn kominn út.

Alltaf skal ég bíða þín.

Vélin lenti fyrir sólarhring.
Fyrir tveimur dögum.
Fyrir viku.
Mánuði
Ári.

PENKTADIENIS

Nueiti į banką.
Patikrinti skalbykles.
Nupirkti maisto.
Gražinti Sigiui knygą.
Išgelbėt pasaulį.
Nuplauti automobilį.

ATVYKIMAS

Lėktuvas nusileido prieš dešimt minučių.

Žmonės skubinasi oro uoste.
Perka vyno ir šokolado *duty free* parduotuvėse.
Laukia lagaminų.
Peržengia žaliąją liniją.

Aš laukiu lauke.

Vyras juodu švarku tik su rankiniu bagažu.
Pagyvenusi moteris – su trimis raudonais lagaminais.
Sutuoktiniai su dvynukų vežimėliu ir lagaminu,
su dviratuku, su puse savo namų ūkio.

Aš laukiu tavęs.

Lėktuvas nusileido prieš pusvalandį.
Lėktuvas nusileido prieš valandą.
Išėjo paskutinis keleivis.

Aš visada tavęs lauksiu.

Lėktuvas nusileido prieš dvidešimt keturias valandas.
Prieš dvi dienas.
Prieš savaitę.
Mėnesį.
Metus.

Julius Keleras

(LIETUVA)

Poetas, fotomenininkas, dramaturgas ir vertėjas gimė Vilniuje 1961-aisiais. 1987 m. baigė Vilniaus universitetą, kuriame studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. 1992 m. baigė magistrantūrą UIC universitete Čikagoje. 1989–2001 m. gyveno Čikagoje ir Niujorke, redagavo įvairius lietuviškus leidinius. Šiuo metu Vilniaus universiteto doktorantas. Keleras debiutavo 1988 m. poezijos knyga *Žiemos valtys*, vėliau išleido dar šešias poezijos knygas. Keletas pastarųjų iliustruotos jo paties darytomis nuotraukomis. Jo eilėraščiai versti į rusų, vengrų, bulgarų, anglų, švedų, lenkų, latvių, gruzinų, čekų, slovākų ir italų kalbas, spausdinti daugelyje įvairių šalių spaudos leidinių ir antologijų.

TAI TU

maža mergaitė, beveik vaikas,
suaugusiųjų išvaikščiotuos
kambariuos, kur pilna svetimų kvapų
ir žingsnių, nerimo, bruzdesio, kraujo

maža mergaitė, krypuojanti antis, apsirišus
sulopyta senelės skara, išokus į didelius,
aukštus senelio batus, bandanti sušokt mažąjį
gulbių šokį iš kažkurio TV kanalo

maža mergaitė – tai tu, nardanti tarp svetimų
nestrazdanotų prisiminimų, gatvių posūkiuos
tarp pajuodusių medinių namų, tarp žibintų,
trapi kaip paklydus, besiblašanti kandis

maža mergaitė bijo vabzdžių, dengiasi veidą
nuo vėjo, nuo grėsmingai plazdančios užuolaidos,

Julius Keleras

(LITHUANIA)

Julius Keleras – poet, photo artist, playwright, translator was born in Vilnius in 1961. In 1987 he graduated from Vilnius University where he studied Lithuanian language and literature. In 1992 he graduated from UIC (University of Illinois at Chicago) and received his M.A. 1989–2001, he lived in Chicago and New York where he edited various Lithuanian publications. Currently he is a Doctoral Candidate at the University of Vilnius. In 1988, he debuted with his poetry book *Winter Boats* (*Žiemos valtys*) and then published six more collections of poetry. Some of the books were illustrated with his own photographs. His poems are translated into Russian, Hungarian, Bulgarian, English, Swedish, Polish, Latvian, Georgian, Czech, Slovak and Italian languages and published in periodical publications and anthologies of many countries.

SO IT'S YOU

the small girl, still a child almost,
in rooms that grownups have gone
through, that are filled with strange smoke,
footsteps, unease, movements, blood

a little girl, wavering duckling, wears granny's patched
kerchief on her head, having jumped into
granpa's high-topped shoes and trying to dance a small
swan turn from some TV channel

the little girl, that's you, diving among the strange
unflecked memories, along streets that wind between
blackened frame dwellings, among streetlamps,
frail and uncertain as a straying moth,

a small girl, afraid of bugs, shields her face
from the wind, from a curtain's menacing flutter,

netgi nuo dviejų akvariumo žuvyčių, nes jos
atsispindi rainelėse ir niekur toliau neplaukia

maža mergaitė, beveik, beveik moteris,
kaip besaugotum, vis tiek kartais nugirsta,
kaip į palangę skaudžiai remias lietus, ir
nekukčiojantis vaikas, atvėręs langą, be ašarų verkia

VYŠNIA PO LANGU

žvilgterk savęsp:
tamsiuos vandenuos vis dar plakas
mirusių vyšnių šešėliai

kaligrafiškas, baltai iškaltas raidės
visas lig vienos rytą
susirenka vėjas

dangaus vandenai, vyšnia, gali
pratrūkti kiekvieną akimirką –
todėl neleisk niekam verkti

jei būtum našlaitė balta skarele,
parsivesčiau namo, nuprausčiau,
duočiau vandens arba pieno

tik norėjau paklaust:
ar tavo dantenos rausvos
net ir tada, kai aš jų nematau

jei žiedlapius tavo skaičiuočiau,
turėčiau gyventi dar
bent tūkstantį metų

kai taškaisi per liūtį –
iškyla karaliaus dukra,
baltai apsirišusi strėnas

even the two small fish in the aquarium: once their
reflection gets stuck on your iris, they no longer swim

a little girl almost, almost a woman
regardless of how you'd shield her, will hear sometimes
how painfully the rain leans in on the window-frame and gets
a dumb-struck child at the open window to cry dry-eyed

CHERRYTREE OUTSIDE THE WINDOW

take a quick look at yourself:
shades of dead cherrytrees
still thrashing in dark waters

the calligraphy in a white engraving
the morning wind picks out for itself
to the very last letter

the celestial waters break open
any second now, O cherry
so don't you let anyone break into tears

if you were an orphan in a white kerchief
I'd bring you home, wash you,
and serve you some water or milk

I just wanted to ask
do your gums keep their pink
even when I don't see them

just to count all your blossoms
I'd have to live
at least another thousand years

you splash in the downpour
and a king's daughter rises
with her ribs tied in white

jei tave apkabinčiau,
ar parodytum man
savo slapčiausią žiedą

negaliu suprast,
kaip išmegzti šitiek žiedų
per vienui vienintelę naktį

kai tavo vainiklapiai byra,
man darais artimesnė
nei praėjusią žiemą

žiedas, knygoje dūstantis,
seniai nebepamena žiedo,
kritusio tau nuo kelių

jei nuplaučiau rankas, kojas tau,
kambarį turbūt taptų šviesu,
kaip tą rytą, kai gimiau aš

žvilgteliu prisimerkęs
į tavo vainiklapių formas,
ir šarka sumoja – švis tuoj

norėčiau, kad tu pamatytum
jūrą ar bent tuos skalaujamus
akmenis ant kurių skauda kristi

kažin ką sakytum, pražydusi,
jei parodyčiau vilnonę pirštinę
pilną tirpstančio sniego

bitės irgi nepatyrę žiemos,
nesijaudink, jų sparneliai –
tavo vainiklapių storio

net nežydėdama esi daug arčiau
nei kiti: panašiai mano miestas
kadais su manim susiliejo

if I were to hold you in a hug
would you show me
your most hidden blossom

I can't understand,
in the course of a single night
you knit this many blossoms

when your wreath drops its leaves
you grow closer to me
than you were last winter

the blossom withered in a book
is far from recalling the blossom
dropped from your knees

if I were to wash your hands and feet
the room, no doubt, would grow lighter
just as the morning when I was born

I squint to look for
the shapes your blossoms writhed into,
and a magpie flits: it's soon light

I'd like for you to see
the sea, at least the rocks
being washed, where it would hurt to fall

what might you say, if I showed you,
come bloom time, a woolen glove
filled with melting snow

bees also have no experience of winter
but don't you worry, their frail wings
are as thick as your wreath-blossoms

closer to me than others, even when you
don't blossom: the way my city sometimes
has felt it's merged in with me

kai ilsiuos ant grindų,
vis galvoju, kaipgi
užmiegi stovėdama

jei sirgtum kada,
norėčiau irgi
vėjy karščiuoti

balandė, plazdanti tavo
plaukuos –
kas galėtų būti gražesnio

kažkur putojanti žiežula jūra,
o čia – ramūs vainiklapiai tavo
ant gėlių, aplytų šaligatvių

žiemą kurapkų būrelis,
žinau, stebėsis tavo snieguotu
bokštu

mano slaptoji vyšnia
neperregimais
kauliukais

mano vyšnia, esi svetima
man tiek pat
kiek pati sau tu

mušt dilgėlėm per veidą
mano vyšnios negalima –
net kai ji nebegali žydėti

kaip debesys upėje –
mano vyšnia neturi
nei pabaigos, nei pradžios

ko dar ilgėtumeis,
jei iš tavo kiekvieno žiedo
užsimegztų po medį

while I'm stretched on the floor, resting
I keep wondering, how you manage
to fall asleep, standing up

if you should take sick
I'd also like to sweat out
my fever, in the wind

a dove fluttering in
your hair:
what could be prettier

a bewitched sea writhing somewhere
and here, the calm blossoms of your wreath
on flowers, on the rain-slick sidewalks

the flock of partridge in winter
will wonder, I know it, at your snowed-in
tower

my secret cherrytree
of the impenetrable small bones

my cherrytree, you are foreign
to me as much as
you are to yourself

to strike my cherrytree
in the face with nettles is not permitted,
not even when she no longer can bloom

like clouds in a river,
my cherrytree has
no end, no beginning

whatever more could you want,
than a tree to take root
from each one of your blossoms

kas svarbiau tau –
žiedas ar vaisius, kurį slapta
trim pirštais pasistiebus skina mergaitė

kažin, ką pagaltotum
išvydus po kojom
jau netuščius pelėkautus

per tavo plonyčius baltinius
matyti, kaip boružė kopia
paskutiniam saulėlydžiui

sapnavau, kad virtai mergaitė,
kuriai ant kojos kažkas
mėlynai nupaišė drugelį

jeigu dainuotum,
negi visos dainos
būtų vien apie vasarą

tavo šešėlį saugo katė,
o tu
net nešypteli

teisi tu –
drugelis ar žiedlapis –
viskas išnyksta vėjų

kažin, ar verktum,
jeigu pagriūčiau
su tavo žiedu rankoj

nugelto kaip kopūstinukai
keturi mano vyšnios lapai,
užklupti saulėtekio

ant plonyčių stiebelių
kaučiukai teliko,
ir žvirblių čia nebėra

which means more to you:
blossom, or the fruit a girl
raised herself up three inches to reach

what might you be thinking
when you happen to see
sprung mousetraps at your feet

through the thinnest garment of yours
we can see a ladybird climbing
the last of the sunset

I dreamed that you turned into a girl
on whose foot someone had
traced a moth in blue

hard to believe, if you were to start singing,
that all the songs should be
only about summer

there's a cat guarding your shadow,
and you
aren't even smiling

you're right:
butterfly, or blossom,
wind makes everything vanish

would you cry, I wonder,
if I stumbled
with your blossom in my hand

four leaves on my cherrytree
turned yellow with the last butterflies
under ambush by sunset

only frail bonework showing
on the thin prop-stakes
with the sparrows gone

Waqas Khwaja

(PAKISTAN)

Waqas Khwaja, professor of English at Agnes Scott College, has published three collections of original poetry, *No One Waits for the Train* (2007), *Six Geese from a Tomb at Medum* (1987), and *Mariam's Lament* (1992), a literary travelogue *Writers and Landscapes* (1991) about his experiences with the International Writers Program, University of Iowa, and three anthologies of Pakistani literature in translation, *Cactus* (1986), *Mornings in the Wilderness* (1988) and *Short Stories from Pakistan* (1991). He was the translation editor (and contributing translator) for *Modern Poetry of Pakistan* (2011), which includes the work of 44 poets from Pakistan's seven major language traditions, and he guest edited a special issue on Pakistan (released in 2011) for the *Journal of Commonwealth and Postcolonial Literature*.

ONCE

It was a place of flying horses
and centaurs dancing
You brushed my cheek with your lips
but never noticed
the shabby coat I wore
only the eye
that dreamed

Like a second skin
I wear my coat
passable outside
but its lining worn
and still it warms me
and still you try to look
past its faded indifferent browns

Waqas Khwaja

(PAKISTANAS)

Waqas Khwaja (Vakas Khvadža) – anglų kalbos profesorius Agnes Scott koledže. Išleido tris poezijos rinkinius: *No One Waits for the Train* (*Niekas nelaukia traukinio*, 2007), *Six Geese from a Tomb at Medum* (*Šešios žąsys iš kapavietės Medume*, 1987) ir *Mariam's Lament* (*Mariam rauda*, 1992), literatūrinių kelionių knygą *Writers and Landscapes* (*Rašytojai ir kraštovaizdžiai*, 1991), pasakojančią apie patirtį Tarptautinėje Ajovos universiteto rašymo programoje, ir tris verstines Pakistano literatūros antologijas: *Cactus* (*Kaktusas*, 1986), *Mornings in the Wilderness* (*Rytai tyrliaukiuose*, 1988) ir *Short Stories from Pakistan* (*Pakistano apsakymai*, 1991). Redagavo ir iš dalies vertė antologiją *Modern Poetry of Pakistan* (*Pakistano šiuolaikinė poezija*, 2011), į kurią įtraukti 44 poetai, rašantys septyniomis pagrindinėmis Pakistano kalbomis. Taip pat buvo pakviestas redaguoti specialų Pakistanui skirtą *Tautų sandraugos ir pokolonijinės literatūros žurnalo* numerį (2011).

KARTĄ

Tai buvo vieta kur skraidė žirgai
ir šoko kentaurai
tu palietei man skruostą savo lūpom
bet niekada nepastebėjai
nudirskusio švarko kurį nešioju
tik akį
sapnuojančią

Tarytum antrą odą
dėviu tą švarką
dar tinkamas iš išorės
nors audinys jau nunešiotas
jis vis dar šildo
tu stengies nematyti
blunkančios prasčiokiškos rudos

It is not time
but people
and it is not people
but people at a certain
time of their lives
whose spirit sings
to the mandolin sun

For one day the eye turns
from the dream
and one is forced to look way

LAST RITES

The beehive stirs
September clicks its tongue
Her rhyme book lies discolored in the sun

Roses revive
The parchment of her skin
A butterfly leaves its pupa in the lime

Resting itself
On a stem of thorn and leaf
And grass grows taller and leans to one side

Tell me child
Is it already dark
And can you see nothing of this at all

PARIS SPLEEN AT DINNER TIME

She knew everything
(i.e., French and Italian)
in addition to her native
american
which with respect to them
she professed to despise;

Ne laikas dar
bet žmonės
ne šiaip sau žmonės
o tie kurių siela
tam tikru gyvenimo metu
ima giedoti
į saulės mandoliną

Nes vieną dieną akis nusigręš
nuo sapno
ir būsi priverstas žiūrėt šalin

PASKUTINĖS APEIGOS

Dūzgia avilys
Rugsėjis spragsi liežuviu
Išblukusi saulėj guli jos vaikiškų eilėraščių knyga

Rožės gaivina
Jos odos pergamentą
Drugelis liepoj palieka lėliukę

Ilsis
Ant spyglio ir ant lapo liemenio
Ir auga žolės ir lenkiasi į vieną pusę

Sakyki vaike
Ar jau sutemo
Nejau tu nieko nematai

PARYŽIAUS SPLINAS PER PIETUS

Ji žinojo viską
(pvz. prancūzų ir italų)
šalia savo gimtosios
amerikiečių
kurią su visa pagarba jiems
atvirai niekino;

but my friend and i
belonged to drier lands.
Our languages were indistinct
gabbles to her sensibility.

How do you say stomach
in your country?, she asked
my companion.

We call a stomach
a stomach, said he
with his usual puzzled
innocence.

O' come on! Don't you
have some fancy name
like bread-basket
for it?

He mumbled
some Gikuyu word.

Oh, tabor! Tabor . . . ?
It sounds like tumor to me!

From my shaded
corner i tried
to change the subject:

i got a copy of *Paris Spleen*
the other day . . .

It's not by Hugo!
i didn't . . .
It's by Baudelaire—

i told her i merely
wished to say
i liked it.

tačiau mes su draugu
buvom sausesnių žemių būtybės.
Mūsų kalbos jos supratimu tebuvo
neaiškūs murmesiai

Kaip pasakyti „skrandis“
jūsų šalyje? – ji klausė
mano bičiulio.

Skrandį mes vadiname
skrandžiu, atsakė
kaip jam įprasta sumišęs
nekaltai.

Ak nagi! Nejau
neturit kokio prašmatnaus žodelio
kaip „duondėžė“
tam pavadint?

Jis sumurmėjo
kažkokį Gikuyu žodį.

Ak, tabor! Būgnas?..
Man skamba kaip koksai dugnas!

Iš savo kampo
šešėly mėginau
pakeisti temą:

gavau *Paryžiaus spliną*
anądien...

Tai ne Hugo!
aš ne...
Tai – Bodleras –

jai pasakiau kad paprasčiausiai
tenorėjau pasakyt
jog man patiko.

Which one?
It's all over the place.

It's a collection
of prose poems,
isn't it?

Well, that's what
I mean; he didn't
put it together—someone
else must have done it.

Alright, i said,
despite Baudelaire's
prefatorial letter
maintaining otherwise.

When we left
she pointedly kissed Muigai
on both cheeks. Poor
Muigai is black, just

like the big blank
George of her story
who ate all the pies—

i managed to keep
my pale brownness
out of her way
and even acte
as if i hadn't noticed her
making strange fazes
when he turned away.

Lady, i whispered
as I said goodbye,
you need a lover

Kuri?
Jų pilni kampai.

Tai rinkinys
eilėraščiai proza,
ar ne?

Na štai ką
turiu omeny; jis
juk nesurinko jų – kažkas
padarė tai už jį.

Aš sutikau,
nepaisydamas įžanginio
Bodlero laiško,
skelbiančio kitaip.

Kuomet išėjom
ji pabrėžtinai pabučiavo Muigajų
į abu skruostus. Vargšelis
Muigajus – jis juodas, visai

kaip didysis tuščiasis
Džordžas iš josios pasakos
kuris suvalgė visus pyragaičius

aš sugebėjau
paslėpti nuo jos
savo išblukusį įrudį
ir net apsimėčiau
nepastebėjęs, kaip ji
maivosi
jam nusisukus.

Panele, sušnabždėjau
tardamas sudie,
jums reikia meilužio

before you may even
begin to understand—

but who in God's name
would frizzle away his hours
in the cavities of your teeth.

BASANT

Poplars will not sprout for another two months
but the sun is warm
stretched out taut against the sky;
already the cold veil of winter is drifting
and the earth is turning, turning . . .

In winters the eyes are black and deep
but grass is pale
and waters are dull and green with age
and the moon goes up on a silken thread
but the earth is turning, turning . . .

and clouds move off as pewits call from the tall grass
and the koel sings
and sarsoon begins to swell and bloom
and the soul fills up with a strong white wind
while the earth is turning, turning . . .

and the cutting thread pulls at the finger
and the sun is warm:
yellow is the color of change and unbinding
yellow the sarsoon awakening
and the earth is turning, turning . . .

pradėtumėt šį tą
suprasti —

bet kas dėl Dievo meilės
švaistys savo laiką
jūsų dantų ertmėse.

BASANT*

Tuopos dar porą mėnesių nežydės,
bet saulė šilta
išsitempusi prieš dangų;
žiemos šydas traukias
ir žemė sukasi sukasi

žiemą akys juodos ir gilios,
bet žolė pilka
ir vandenys žalsvi niūrūs nuo senatvės
ir mėnuo lipa šilko gija,
bet žemė sukasi sukasi...

ir debesys traukias klykiant pempėms aukštoje žolėje
ir gegutė kukuoja
ir auga garstyčios ir žydi
ir sielą pripildo stiprus baltas vėjas,
kol žemė sukasi sukasi...

ir pjaunanti gija sustoja palei pirštą
ir saulė šilta:
išsivadavimo ir permainų geltonis
geltonas pabudimas garstyčių
ir žemė sukasi sukasi...

VERTĖ VYTAUTAS STANKUS

* Pavasario šventė, kurios metu leidžiami aitvarai, linksminamasi, šokama ir dainuojama. Šventė rengiama garstyčių ir rapsų laukams žydint. Geltona spalva ypač siejama su šia švente, šventės dalyviai vilki geltonus ir / arba kroko (abi spalvos laikomos šventomis) spalvos rūbus, kad atspindėtų džiugesį ir gyvybę, kurią atneša pavasaris.

Foto: A. G. Puras

Juan Carlos *Mestre*

(SPAIN)

Juan Carlos Mestre (Villafranca del Bierzo, León, 1957) poet and visual artist, is author of the books *Siete poemas escritos junto a la lluvia* (1982), *La visita de Safo* (1983), *Antífona del otoño en el valle del Bierzo* (Adonais Prize, 1985), *Las páginas del fuego* (1987), *La poesía ha caído en desgracia* (Jaime Gil de Biedma Prize, 1992), *La tumba de Keats* (Jaen Prize of Poetry, 1999), which was written while he was on a scholarship in the Spanish Rome Academy. His poems between 1982 and 2007 have been published in the anthology *Las estrellas para quién las trabaja* (2007). His last book of poems is *La casa roja* (2008) For this book he received the National Poetry Award. As a visual artist he has exhibited his etchings and paintings in galleries in Spain, the USA, Europe and Latin America.

ANTEPASADOS

¿Dónde comienza mi memoria?
Amos Oz

Mis antepasados inventaron la Vía Láctea,
dieron a esa intemperie el nombre de la necesidad,
al hambre le llamaron muralla del hambre,
a la pobreza le pusieron el nombre de todo lo que no es extraño a la pobreza.
Poco es lo que puede hacer un hombre con el pensamiento del hambre,
apenas dibujar un pez en el polvo de los caminos,
apenas atravesar el mar en una cruz de palo.

Mis antepasados cruzaron el mar sobre una cruz de palo,
pero no pidieron audiencia,
así que vagaron por los legajos
como los erizos y los lagartos vagan por los senderos de las aldeas.

Juan Carlos *Mestre*

(ISPANIJA)

Juan Carlos Mestre (Chuanas Karlosas Mestrè; g. 1957 Vilja-franka del Bjerse, Leono srityje) – poetas ir dailininkas. Išleido šias poezijos knygas: *Siete poemas escritos junto a la lluvia* (1982), *La visita de Safo* (1983), *Antífona del otoño en el valle del Bierzo* (Adonáis premija, 1985), *Las páginas del fuego* (1987), *La poesía ha caído en desgracia* (Jaime Gil de Biedma premija, 1992). Knyga *La tumba de Keats* (Jaen poezijos premija, 1999) buvo parašyta viešint su stipendija Ispanijos akademijoje Romoje. 1982–2007 m. parašyti Mestre's eilėraščiai išspausdinti antologijoje *Las estrellas para quien las trabaja* (2007). Naujausia eilėraščių knyga – *La casa roja* (2008). Mestre yra apdovanotas Nacionaline poezijos premija; jo graviūros ir paveikslai eksponuoti Ispanijoje, JAV, Europoje ir Lotynų Amerikoje.

PROTĖVIAI

Kur prasideda mano atmintis?
Amos Oz

Mano protėviai išrado Paukščių Taką,
prisipirti suteikė tai ūkanai nepritekliaus vardą,
badą vadino bado siena,
skurdui davė vardą visko, kas nesvetima skurdui.
Nedaug ką gali nuveikti žmogus su bado mintimis,
tik piešti žuvį vieškelio dulkėse,
tik perplaukti jūrą ant medinio kryžiaus.

Mano protėviai perplaukė jūrą ant medinio kryžiaus,
tačiau nepaprašė audiencijos,
todėl klaidžiojo popierių šūsnyse,
kaip ežiai ir driežai klaidžioja kaimų takais.

Y llegaron a los arenales,
en los arenales la tierra es brillante como escamas de pez,
la vida en los arenales sólo tiene largos días de lluvia y luego largos días de viento.

Poco es lo que puede hacer un hombre que sólo ha tenido en la vida estas cosas,
apenas quedarse dormido recostado en el pensamiento del hambre
mientras oye la conversación de los gorriones en el granero,
apenas sembrar leña de flor en la sábana de los huertos,
andar descalzo sobre la tierra brillante
y no enterrar en ella a sus hijos.

Mis antepasados inventaron la Vía Láctea,
dieron a esa intemperie el nombre de la necesidad,
atravesaron el mar sobre una cruz de palo.
Entonces pusieron nombre al hambre para que el amo del hambre
se llamara dueño de la casa del hambre
y vagaron por los caminos
como los erizos y los lagartos vagan por los senderos de las aldeas.

Poco es lo que puede hacer un hombre con las migas de la piedad,
comer pan mojado los días de lluvia a los que luego seguirán largos días de viento
y hablar de la necesidad,
hablar de la necesidad como se habla en las aldeas
de todas las cosas pequeñas que se pueden envolver con cuidado en un pañuelo.

ECLIPSE CON RIMBAUD

He pasado la mitad de mi vida en la oscuridad.
He descargado camiones de oscuridad.
He bebido toda la oscuridad.
He dormido con la oscuridad.
He amado la oscuridad y me he acostado con ella.
He tocado las piedras de la oscuridad hasta herirme las manos.
He repetido tu nombre en la oscuridad.

Atvyko į smėlynus;
smėlynų paviršius spindi kaip žuvies žvynai,
gyvenimas smėlynuose – ilgos lietaus dienos, kurias keičia ilgos vėjo dienos.

Nedaug ką gali padaryti žmogus, kurio gyvenimą sudarė vien tokie dalykai,
tik snūduriuoti atsišliejęs į bado mintis,
klausydamasis žvirblių pokalbio kluone,
tik berti gėlių stagarus į sodų paklodes,
vaikščioti basomis per spindinčią žemę
ir nelaidoti joje savo vaikų.

Mano protėviai išrado Paukščių Taką,
prispirti suteikė tai ūkanai nepritekliaus vardą,
perplaukė jūrą ant medinio kryžiaus.
Tada suteikė vardą badiui, kad bado savininkas
būtų vadinamas bado namų ponu,
ir klaidžiojo keliais,
kaip ežiai ir driežai klaidžioja kaimų takais.

Nedaug ką gali nuveikti žmogus su pamaldumo draugais,
tik valgyti šlapią duoną lietingomis dienomis, kurias keis ilgos vėjų dienos,
ir kalbėti apie nepriteklus,
kalbėti apie nepriteklus kaip kaime kalbama
apie visokius mažmožius, kuriuos gali atsargiai suvyniot į skepetaitę.

UŽTEMIMAS SU RIMBAUD

Pusę gyvenimo praleidau tamsoje.
Iškroviau tamsos sunkvežimius.
Išgėriau visą tamsą.
Miegojau su tamsa.
Mylėjau tamsą ir gulėjau su ja.
Liečiau tamsos akmenis, kol susižeidžiau rankas.
Kartojau tavo vardą tamsoje.

Los pescadores cantan en la niebla de la oscuridad.
Los jóvenes sin vida están despiertos en la oscuridad.
Los músicos y las ramerías guardan su corazón en la oscuridad.

He soñado con la oscuridad la mitad de mi vida.
He hospedado mi juventud en el cáñamo de la oscuridad.
He desnudado a la oscuridad y gozado con ella.
He acariciado con dedos de pastor el sexo de la oscuridad.

La oscuridad es la oración de los acordeones nublados.
La oscuridad vive en las palabras que descifran la muerte.
La oscuridad habita los suburbios de la belleza.

Dad de ladrar al perro de la oscuridad.
Oíd la lepra sagrada de la oscuridad.

EL NIÑO JOHN

El niño John no es el niño Juan.

Los ojos del niño John y los ojos del niño Juan no ven las mismas cosas en el fondo del lago.

Bajo los párpados del niño John la sed es un caballito de mar que vale dos dólares.

Bajo los párpados del niño Juan aletean las mariposas negras del vendedor de sandías.

El niño John tiene un martillo de cristal, el niño Juan tiene una nuez transparente.

Las manos del niño John cuentan las semillas de las estrellas, los dedos del niño Juan juegan con la chapa de la luna nublada.

Los ojos del niño John y los ojos del niño Juan no miran a los mismos pájaros que tiemblan en la oscuridad.

El niño John trae a su madre el declive de la montaña, el ruido del río, la perla de granizo le trae el niño Juan.

Cuando se hace de noche la sombra del niño John sueña que es la sombra del niño Juan cuando se ha hecho de día.

Žvejai dainuoja tamsos ūkuos.
Besieliai jaunuoliai prabudo tamsoje.
Muzikantai ir kekšės laiko savo širdis tamsoje.

Svajojau apie tamsą pusę gyvenimo.
Apgyvendinau savo jaunystę tamsos kanapėse.
Nurengiau tamsą ir džiaugiausi ja.
Piemens pirštais glamonėjau tamsos lytį.

Tamsa – tai apniukusių akordeonų malda.
Tamsa gyva žodžiuose, kurie įmena mirtį.
Tamsa gyvena grožio priemiesčiuose.

Mesk kaulą tamsos šuns skalijimui.
Klausykis tamsos šventųjų raupų.

BERNIUKAS DŽONAS

Berniukas Džonas – ne berniukas Jonas.

Ežero dugne berniuko Džono akys ir berniuko Jono akys mato ne tuos pačius dalykus.

Po berniuko Džono vokais troškulys yra jūros arkliukas, kainuojantis du dolerius.

Po berniuko Jono vokais plasnoja juodi arbūzų pardavėjo drugiai.

Berniukas Džonas turi kriptolinį plaktuką, berniukas Jonas turi permatomą riešutą.

Berniuko Džono rankos skaičiuoja žvaigždžių sėklas, berniuko Jono pirštai žaidžia su apniukusio mėnulio spyna.

Berniuko Džono akys ir berniuko Jono akys žiūri į skirtingus paukščius, drebančius tamsoje.

Berniukas Džonas atneša motinai kalno šlaitą; upės šniokštimą, krušos perlą savo motinai neša berniukas Jonas.

Temstant berniuko Džono šešėlis sapnuoja, kad yra berniuko Jono šešėlis auštant.

Alguien anda diciendo que en las afueras de la ciudad hay una casa roja. Una casa donde los cardenales negros sacrifican papagayos a la voz del diluvio. El diluvio tiene las barbas blancas como el sauce de la jurisprudencia un domingo de bodas. Los predicadores aman la tempestad y golpean con sus Biblias de nácar la erección de los guardiamarinas. Las familias beben alcohol, se santiguan, recolectan insectos. El niño de la lámina se masturba plácidamente con la transparencia. La rosa de Jericó huele a vainilla. Alguien anda diciendo que en las afueras de la ciudad hay una casa roja. Una casa cuya ilusión está llena de peces, el pez de San Pedro, la conciencia del delfín encerrada en el aro de la bahía desierta. Lorenzo de Médicis tenía una casa roja, las maniqués de Bizancio tenían una casa roja. Mi corazón es una casa roja con escamas de vidrio, mi corazón es la caseta de los bañistas cuya eternidad es breve como columna de lágrimas. El minotauro hace rodar sus ojos por el acantilado de las estrellas, la herida del anochecer hace su nido en la arena. Yo hablo con alas, yo hablo con lava de lo ardido y humo de diamante. La geometría bebe veneno, en el canto de los pájaros suena la armonía del baile de los muertos. En la casa roja hay una mesa blanca, en la mesa blanca hay una caja de plata con la nada del sábado. La intemperie gime contra los muros, la tristeza gime contra los mármoles. El profeta tuvo una casa de papiro a la orilla del lago, la muchacha del ghetto vivió en la casa de las preguntas. Mi mano izquierda luce un anillo de agua, en el camafeo de la supersticiosa brilla el mercurio de la temperatura. Lo que canto es lumbre, caballos lo que canto contra la aritmética y los números. Alguien anda diciendo que en las afueras de la ciudad hay una casa roja, una casa bajo el índice del cielo y el negro nenúfar de la amante devota. El muchacho con ojos de ebonita ama la enfermedad y el rubí de los reyes. Las mujeres hermosas sueñan con acuarelas, sueñan con garzas y volúmenes y súbitos prodigios sobre las alfombras de lana. Yo vivo extraviado entre dos rosas de sangre, la que tiñe la calamidad de impaciente belleza, la que tiñe la aurora con su astro eucarístico. Mi voluntad tiene la cólera del orfebre, mi capricho tiene el óxido de tu frente de hierro. Nadie cruza los bosques malignos, nadie sobre la yerba de la muerte escucha el desconsolado discurso de las ceremonias asiduas. Yo veo el arco iris, yo veo la patria de los músicos y el olivo de los evangelios. Mi casa es una casa roja bajo la fibra de un rayo, mi casa es la visión y la beldad de una isla. Aquí cabe la gala del mandarín y la escrupulosa usura de las edades antiguas. Esta casa mira al norte hacia las lagunas de helechos, esta casa mira al sudeste azotada por el aliento de los que piden limosna.

Žmonės pasakoja, kad priemiestyje stovi raudonas namas. Namas, kuriame juodieji kardinolai tvano balsui aukoja papūgas. Tvanas turi baltą barzdą kaip teisėtvarkos gluosnis vestuvių sekmadienį. Pamokslininkai myli vėtrą ir perlamutrinėmis biblijomis daužo per kariūnų erekcijas. Šeimos geria alkoholį, žegnojasi, renka vabzdžius. Vaikinas iš graviūros ramiai masturbuojasi su permatomybe. Jericho rožė kvepia vanile. Žmonės pasakoja, kad priemiestyje stovi raudonas namas. Namas, kurio mirazas pilnas žuvų, šv. Petro žuvies, delfino sąmonės, įkalintos tuščio užutėkio lanke. Lorencas de Medicis turėjo raudoną namą, Bizantijos manekenai turėjo raudoną namą. Mano širdis – raudonas namas stikliniais žvynais, mano širdis – persirengimo kabina, kurios amžinybė trumpa kaip ašarų kolona. Minotauras varto akis žvaigždžių skardyje, sutemų žaizda suka lizdą ant smėlio. Aš kalbuosi su sparnais, kalbuosi su įkarščio lava ir deimanto dūmu. Geometrija geria nuodus, paukščių giesmėje skamba mirusiųjų šokio dermė. Raudoname name stovi baltas stalas, baltame stale – sidabrinė skrynelė su šeštadienio niekiu. Ūkana vaitoja palei sienas, liūdesys vaitoja palei paminklinę lentą. Pranašas turėjo papiruso namus ant ežero kranto, geto mergaitė gyveno klausimų name. Mano kairė didžiuojasi vandens žiedu, prietarų kamėjoje švyti temperatūros gyvsidabris. Aš dainuoju liepsną, arklius dainuoju prieš aritmetiką ir skaičius. Žmonės pasakoja, kad priemiestyje stovi raudonas namas, namas po dangaus indeksu ir juoda dievobaimingos meilutės lelija. Berniukas dervos akimis myli ligą ir karališką rubiną. Gražios moterys svajoja apie akvareles, garnius, knygas ir netikėtus stebuklus ant vilnonių kilimų. Gyvenu pasiklydęs tarp dviejų kraujo rožių: tos, kuri nuspalvina negandą nekantriu grožiu, ir tos, kuri nuspalvina aušrą eucharistine žvaigžde. Mano valia turi juvelyro įtūžio, mano užgaida pilna tavo geležinės kaktos rūdžių. Niekas neperžengia klatingų miškų, niekas neklauso gaudžių kalbų stropiose ceremonijose virš mirties žolės. Matau vaivorykštę, matau muzikantų tėvynę ir evangelijų alyvmedį. Mano namai – raudonas namas po spindulio pluoštu, mano namai – vizija ir salos grožis. Čia telpa mandarino paradinė uniforma ir skrupulingas senovinis lupikavimas. Šis namas žvelgia į šiaurę, paparčių įlankos link, šis namas žvelgia į pietryčius, čiažomas išmaldos prašančiųjų alsavimo.

Cavalo Morto es un lugar que existe en un poema de Lèdo Ivo.

Un poema de Lèdo Ivo es una luciérnaga que busca una moneda perdida. Cada moneda perdida es una golondrina de espaldas, posada sobre la luz de un pararrayos. Dentro de un pararrayos hay un bullicio de abejas prehistóricas alrededor de una sandía. En Cavalo Morto las sandías son mujeres semidormidas que tienen en medio del corazón el ruido de un manajo de llaves.

Cavalo Morto es un lugar que existe en un poema de Lèdo Ivo.

Lèdo Ivo es un hombre viejo que vive en Brasil y sale en las antologías con cara de loco. En Cavalo Morto los locos tienen alas de mosca y vuelven a guardar en su caja las cerillas quemadas como si fuesen palabras rozadas por el resplandor de otro mundo. Otro mundo es el fondo de un vaso, un lugar donde lo recto tiene forma de herradura y hay una sola calle forrada con tela de gabardina.

Cavalo Morto es un lugar que existe en un poema de Lèdo Ivo.

Un lugar que existe en un poema de Lèdo Ivo es un río que madruga para ir a fabricar el agua de las lágrimas, pequeñas mentiras de lluvia heridas por una púa de acacia. En Cavalo Morto los aviones atan con cintas de vapor el cielo como si las nubes fuesen un regalo de Navidad y los felices y los infelices suben directamente a los hipódromos eternos por la escalerilla del anillador de gaviotas.

Cavalo Morto es un lugar que existe en un poema de Lèdo Ivo.

Un poema de Lèdo Ivo es el amante de un reloj de sol que abandona de puntillas los hostales de la mañana siguiente. La

Cavalo Morto – tai vieta, kuri egzistuoja Lèdo Ivo* eilėraštyje.

Lèdo Ivo eilėraštis – pamesto pinigų ieškantis jonvabalys. Kiekvienas pamestas pinigas – nutūpusi ant žaibolaidžio šviesos kregždė, žiūrint iš uodegos. Žaibolaidyje – priešistorinių bičių dūzgimas aplink arbūzą. Cavalo Morto arbūzai – snūduriuojančios moterys, iš kurių širdžių gelmės aidė raktų ryšulio žvangėjimas.

Cavalo Morto – tai vieta, kuri egzistuoja Lèdo Ivo eilėraštyje.

Lėdas Ivas – senis, kuris gyvena Brazilijoje ir antologijose pasirodo bepročio veidu. Cavalo Morto bepročiai turi musės sparnus, o sudegusius degtukus deda atgal į dėžutę, tarsi jie būtų kito pasaulio švytėjimo palytėti žodžiai. Kitas pasaulis – stiklinės dugnas, vieta, kur tiesės virsta pasagomis, o vienintelė gatvė išmušta gabardino audiniu.

Cavalo Morto – tai vieta, kuri egzistuoja Lèdo Ivo eilėraštyje.

Vieta, kuri egzistuoja Lèdo Ivo eilėraštyje, – tai upė, kuri patvinsta anksti, kad pagamintų ašarų vandenį, akacijos spyglio perrėžtas mažas lietaus melagystes. Cavalo Morto lėktuvai garo juostomis suriša dangų tartum debesys būtų kalėdinės dovanos, o laimingieji ir nelaimingieji žuvėdrų grandinės laiptais kyla į amžinus hipodromus.

Cavalo Morto – tai vieta, kuri egzistuoja Lèdo Ivo eilėraštyje.

Lèdo Ivo eilėraštis – saulės laikrodžio meilužis, ant pirštų galiukų ištipenantis iš kito ryto viešbučio. Kitas rytas – žodžiai, ketinti ištarti tų, kurie niekad nesusitiko, bet vis dėlto

* Brazilų poetas.

mañana siguiente es lo que iban a decirse aquellos que nunca llegaron a encontrarse, los que aún así se amaron y salen del brazo con la brisa del anochecer a celebrar el cumpleaños de los árboles y escriben partituras para el timbre de las bicicletas.

Cavalo Morto es un lugar que existe en un poema de Lèdo Ivo.

Lèdo Ivo es una escuela llena de pinzones y un timonel que canta en el platillo de leche. Lèdo Ivo es un enfermero que vende las olas y enciende con su beso las bombillas de los barcos. En Cavalo Morto todas las cosas perfectas pertenecen a otro, como pertenece la tuerca de las estrellas marinas al saqueador de las cabezas sonámbulas y el cartero de las rosas del domingo a la coronita de luz de las empleadas domésticas.

Cavalo Morto es un lugar que existe en un poema de Lèdo Ivo.

En Cavalo Morto cuando muere un caballo se llama a Lèdo Ivo para que lo resucite, cuando muere un evangelista se llama a Lèdo Ivo para que lo resucite, cuando muere Lèdo Ivo llaman al sastre de las mariposas para que lo resucite. Háganme caso, los recuerdos hermosos son fugaces como las ardillas, cada amor que termina es un cementerio de abrazos y Cavalo Morto es un lugar que no existe.

mylėjo vienas kitą, kurie susikibę už parankių pasirodo vakaro vėjelyje švęsti medžių gimtadienio ir rašo partitūras dviračio skambučiui.

Cavalo Morto – tai vieta, kuri egzistuoja Lèdo Ivo eilėraštyje.

Lédas Ivas – kikilių pilna mokykla ir pieno dubenėlyje dainuojantis vairininkas. Lédas Ivas – sanitaras, kuris tvarsto bangas ir savo bučiniu įžiebia valčių žibintus. Cavalo Morto visi puikūs dalykai susieti su kitais, kaip kad jūros žvaigždžių veržlė priklauso lunatiškų galvų grobikui, o sekmadieninių rožių laiškinių – šventinei namų ūkio darbininkų šviesos karūnei.

Cavalo Morto – tai vieta, kuri egzistuoja Lèdo Ivo eilėraštyje.

Kai Cavalo Morto miršta žirgas, kviečiamas Lédas Ivas, kad jį prikeltų, kai miršta evangelistas, kviečiamas Lédas Ivas, kad jį prikeltų, kai miršta Lédas Ivas, kviečiamas drugelių siuvėjas, kad jį prikeltų. Įsidėmėk šitai; nuostabūs prisiminimai staigūs kaip voverės, kiekviena meilė, kuri baigiasi, yra apsikabinimų kapinės, o Cavalo Morto – vieta, kurios nėra.

VERTĖ JURGA KATKUVIENĖ IR LAURYNAS KATKUS

Nina *Murray*
(USA)

Nina Murray was born and grew up in the western Ukrainian city of Lviv. She has been writing in English since 2003 and holds a Masters degree in creative writing from the University of Nebraska-Lincoln. Her poems and translations from the Ukrainian language have appeared in *Agni Online*, *Prairie Schooner*, *Midwest Poetry Review* and other publications. She is the translator, most recently, of Oksana Zabuzhko's novel *The Museum of Abandoned Secrets* (Amazon Crossing, 2012). Nina currently lives in Vilnius, with her husband and their dog.

*

let us speak of a stone
on a hushed winter beach far north
where we had once walked
the event
growing irrelevant every day
the rock
fingered by wave
after wave
holds sand in its pores
each grain nestled precisely
as in a dream of a honeycomb

how it must hum
with its illusion of swimming
when the thrusting water rolls
slides above it
retreats
pulls sand from around its waist

Nina *Murray*
(JAV)

Nina Murray (Nina Murėj) gimė ir užaugo Vakarų Ukrainos mieste Lvoje. Angliškai rašo nuo 2003-ųjų. Yra gavusi Nebraskos Linkolno universiteto kūrybinio rašymo magistro laipsnį. Jos eilėraščiai ir vertimai iš ukrainiečių kalbos buvo spausdinami *Agni Online*, *Prairie Schooner*, *Midwest Poetry Review* ir kitur. Išvertė ukrainiečių rašytojos Oksanos Zabuzko romaną *Apleistų paslapčių muziejus* (*The Museum of Abandoned Secrets*, Amazon Crossing, 2012). Nina su vyru šiuo metu gyvena Vilniuje. Turi šunį.

*

pakalbėkim apie akmenuką
tyliam žiemos paplūdimy toli šiaurėje
kur kažkada vaikščiojom
tas įvykis
toldamas kasdien vis nereikšmingesnis
akmuo
čiupinėjamas bangelės
po bangelės
porose spaudžia smiltis
kiekvienas grūdelis kruopščiai įsodintas
tarsi susapnuotam korio provaizdy

kaip jis turėtų gausti
plaukimo iliuzijom
kai šniokščiantis vanduo atūžia
ritasi per akmenuką
atsitraukia
plauna smiltis jam iš kraštų

bares the roots beneath
the sensation of lift
unmistakably real

each rock alone
senses motion
its knowledge of freedom unseen
unknown
to the other stones
from that distant beach –
the ones we picked

I AM AN ARGONAUT

every day at this hour
the fields approach the road naked
their sadness laid bare on both sides
wind's tattooed palms
slapping
my right
left cheek
they leave prints

look
here's the dragon-tooth army
caught waist-tall
in half-sprouted chaos
corn-stalk spears crossed over themselves
plates of armor squeezed sharp
fissured bronze ice-floes

this prairie soil plowed
bare scraped clean
of its memory

apnuogina šaknis
kilstelėjimo pojūtis
be abejo tikras

kiekvienas akmuo
junta judesį
jo laisvės pojūtis neregimas
nepažįstamas
kitiems akmenukams
iš to tolimo paplūdimio
kuriuos išsirinkom

AŠ ARGONAUTAS

kasdien šią valandą
aplink kelią susirenka nuogi laukai
jų liūdesys kiek užmatyti, abiejose pusėse
vėjo tatuiruoti delnai
plekšnoja
man dešinį
kairį skruostą
lieka įspaudai

žiūrėk
drakono dantų kariauna
iki juosmens užstrigę
beprasikalančiam chaose
kukurūzų stiebų ietys susikryžiuoja
šarvų plokštelės čerškia trindamosi
suskilę bronzos ledlytės

ši prerijų žemė išarta
nesėta, švariai išgramdyta
jos atmintis

its jaws
ignorant of myth's meaning
oblivious
to my need for another illusion
and the road
a film flashed on the screens
of car windows
quick
silent subplot

SILVA RERUM

(Lat. „the forest of things“ — a specific type of a book, a multi-generational chronicle, kept by many Polish noble families from the 16th through 18th centuries)

I

Five mysteries hold the keys to the unseen
Salman Rushdie

Five breeds of dogs are kept in our lands
The fast hound who can see far and flies in pursuit
of a flickering fox
the hunter of vision
The bloodhound that persists on a trail
never falters
the steadfast courser
The exuberant setter that leaps
from one element to the next
in the spirit of play –
the shape-shifter
The quicksilver terrier
who burrows and darts
the riddler of vermin

jos nasrai
mito prasmės nepažinę
nevokiantys
kad man reikia dar vienos iliuzijos
ir kelio
filmo kadrai blyksteli ant pralekiančių
mašinų langų
greita
tyli potėmė

SILVA RERUM

(Lot. daiktų miškas – tam tikra knyga, kelių kartų gyvenimo kronika, kurią XVI–XVIII a. turėdavo daugelis kilmingų lenkų šeimų)

I

Penkios paslaptys saugo raktus į tai, kas nematoma
Salman Rushdie

Savo žemėse laikom penkių veislių šunis
 greitą kurtą, kurs toli mato ir puola vytis
 lapės blyksnį
 vaizdo medžiotojas
 Pėdsekį, kurs kantriai ieško
 niekad nesutrinka
 patikimas žygeivis
 Jaudrų seterį, šokinėjantį
 nuo vieno metodo prie kito
 žaidimo dvasia –
 besimainanti forma
 Gyvsidabrišką terjerą
 knisantį ir siuvantį
 graužikų siaubūną

and last but not least
the wolf-hound
the great beast of war
who hunts after his own kin
our sharp-toothed conscience
the noble heart of allegiance

II

Today we are children
lost in the forest of things
our hounds scattered
the lights of home far behind
the contours
the edges
the lines between air and mass
grow indistinct
they long to regain
their original ignorance
of their own shapes
the innocence of not being seen by us
they dream
of being discovered again
by someone else
animals
dogs
let them come
and recall
having found a mouse nest here
and rejoiced at the quick gulp of flesh
the forest of things is alive
it rearranges itself –
the dance of clawfeet and locks

ir paskiausia bet ne prasčiausia
vilkšunį
nuostabų karo žvėrį
sau lygius medžiojantį
mūsų aštriadantę sąžinę
kilnią sandoros širdį

II

Šiandien mes vaikai
paklydę daiktų miške
mūsų šunes išsibarstę
namų žiburiai praeity
kontūrai
krašteliai
linijos tarp oro ir masės
blunka
jie trokšta atgauti
pirminį nekaltumą
savo pavidalus
nekaltumą nuo mūsų nužiūrėjimo
jie svajoja
kad juos kas atras
gyvūnai
šunys
teateina
teprisimena
aptikę čia pelių lizdą
apsidžiaugia mitriai rydami grobį
daiktų miškas gyvas
jis mainosi –
šoka gaubtapėdėm kojom ir rakina
suvokimo prieigas

at the edge of perception
a stir
against the backs of our hands
and subtle the grace
of keys losing themselves in the crowd
of book-spines slipping into
each other's spots
to hug the wrong pages
and strangle the bookmarks
the salad bowl
we had to bring to the party
that once
filled with almonds and beets
is lost irretrievably
turned
a blood-shot glass eye
in the shaggy forehead
of a mossy boulder
somewhere
terriers dig
noises come from above
and below
the trail of breadcrumbs
someone had left for us
rots

kažkas paliečia
mūsų rankas
kaip subtiliai nejučia
raktai pasimeta minioj
knygų maskarade
kurios spraudžias ne ten
viršeliai apgobia ne savo puslapius
užsmaugia žymeklius
salotų indas
kurį turėjom atsinešt į vakarėlį
kažkada jis
buvo pilnas migdolų ir burokėlių
negrįžtamai dingio
pavirtęs
krauju mušta stikline akimi
apžėlusioj samanoto
riedulio kaktoj
kažkur
terjerai kasa
garsai ten aukštai
o apačioje
trupinių takelis
kažkieno mums paliktas
dūla

VERTĖ EDGARAS PLATELIS

Foto: Fiokla

Sonata *Paliulytė* (LIETUVA)

Poetė, vertėja, aktorė. 2005 m. išleido eilėraščių rinkinį *P. S.* ir Velso poetės Mennos Elfyn eilėraščių vertimų rinktinę *Vualiutas bučiny* / *Veiled Kiss*. Tais pačiais metais apdovanoja Jaunojo Jotvingio premija už poetinį debiutą. 2009 m. Rašytojų sąjungos leidykla išleido jos išverstą E. Dickinson poezijos rinktinę *Pusiaudienio krantai* / *The Banks of Noon*. 2011 m. Škotijos leidykla „Calder Wood Press“ išleido poezijos rinkinį *Still Life*. Poeziją ir jos vertimus nuolat publikuoja Lietuvos ir užsienio kultūriniai leidiniai. 2007 m. apdovanoja tarptautinio poezijos festivalio „Ditet E Naimit“ (Tetovas, Makedonija) literatūriniu prizu „Menada“. Gyvena Vilniuje ir su poetu Kerry'u Shawnu Keysu augina dvynukus sūnų ir dukrą.

PARYČIAIS

Virš priešaušrio likimo
toks violetinis,
Nejaugi taip ir kilsime
migdydami
Nebuvo nieko,
neužkliudydamas
O Dieve užmirštas,
vienų vienam
Virš priešaušrio likimo
čirpsi žiogas,
kaip prarasta naktis.
be žodžių,
apsnūdusias mintis.
kas praslinktų šonu,
aštrių kampų.
suteik paguodą
tarp Dievo užmirštų.

Sonata *Paliulytė* (LITHUANIA)

Sonata Paliulytė – poet, translator, actress. In 2005, she published the poetry collection, *P. S.* and a selected poems, *Veiled Kiss*, of the Welsh poet, Menna Elfyn. That same year she received the Young Jotvingis Laureate Prize for the best poetry debut in Lithuania. In 2009, her bilingual selected poems of Emily Dickinson, *The Banks Of Noon*, was published by the Lithuanian Writers Union. In 2011, a book of poems of S. Paliulytė, *Still Life*, was published in Scotland by Calder Wood Press. She was awarded in 2007 the *Menada Prize* at the Ditet E Naimit Poetry Festival in Tetova, Macedonia. She continues to publish her poetry and poetry translations in Lithuania and abroad. Currently, she and her family live in Vilnius.

BEFORE DAYBREAK

Over morning's star of fate
oh so violet
Really will we arise
drowsy
Nothing's
without grazing
Oh God, forgotten
to one alone
Over morning's star of fate
a cricket chirps
like the loss of night
without a word
in our drowsy thoughts
slipped by
sharpened to a point
grant refuge
among the lost

sakyti tai
ko niekada nebuvo
ko net nėra
nebus
kas amžinybėj krenta
štai jums drąsa
štai baimė
ir nelemta
apkvailinti regėjimo
ir proto
nes apačioj
tiesa
sena
kuprota
nebeužsnūsti bando
kol viršuj
spalvoti burbulai
tarp žemės ir dangaus
pakibę sklando
tiesos paklotas –
plūktas sielos gruntas
apklotas –
išsitrynęs pergamentas
išlinkus šukė –
indas iš kurio
gurkšnoja ji
gyvybės eleksyrą
paskui su įniršiu
beprotišku
prabyla
pažadinta
inkštimo įkyraus
po kupolu

to say
what never was
what even isn't
will never be
to say
what flakes within eternity
this is the courage
the fear
and there's no chance
to outwit the eye
and mind
since deep down
truth –
ancient
humped –
tries not to fall asleep
while up above
the colored bubbles
hover suspended
between earth and heaven
truth's mat
is the soul's threshing floor
its mantle
a timeworn parchment
a concave shard's
the dish from which
it sips
the elixir of life
then mad
with rage
lifts up its voice
roused
by a tiresome whine

ne šito mūs dangaus
prarėžia
kurtinančią niekio tylą
priverčiančią
į ją įsiklausyti
išgirst
išvyst
pro dulkes
tolumoj
tarytum sapną
dingstantį aušroj
nuvizginantį pakelės šunytį

SUGLAMŽYTAS

suglamžytas esi, esi suglamžytas
pro žodžių įlinkius regi stiklus oranžinius
sulietos byra raidės, prasmės – ornamentas amžinas
išplėštas popierius esi, kaskart suglamžomas

neramūs pirštų judesiai nevaržo gracijos
kai odos poromis juntį rašiklio *pasijas*
o galvoje tau vyturiai cituoja klasikus
suglamžytus per esmę ir per sąsajas

išspjauni rytą į apkartusį sekmadienį
tartum iš karsto iš nakties save pažadini
ir vėl iš naujo paryčiais esi suglamžomas
jei stiklo atspindį esi, esi sudaužomas

bizantiškuos sapnų vitražuos blyksi vizijos
jas kartais skoliniesi net iš televizijos
o Viešpatie, nejau ir tu neamžinas
jei šįryt manyje esi, esi suglamžytas

beneath the dome
of *not this our sky*
and slashes
the silence of the deafening void
forcing us
to listen
to hear
and to see
through dust
in the distance –
like a dream
vanishing
into the dawn –
a wagging roadside dog

CRUMPLED

crumpled, crumpled twice over
through crinkled words you view the orange glass
fragmented, smudged letters, meanings – eternal artifice
you – torn paper, crumpled over and over

grace not rent by restless fingers
while the pen's passion penetrates each pore
and the skylarks of your mind reciting classics
crumpled down through core and coherence

rising from the night as if from a coffin
into a bitter Sunday you spit the morning
and once again at daybreak you are crumpled
or if a reflection in a glass, splintered

gleam of visions in the Byzantine stained-glass dream
at times you borrow such visions from television
o' Lord, how can you be eternal
existing within me today, so crumpled

Pedro Calderon de la Barca

šviesios nėra, nėra tamsiosios pusės
tik sapnas – apie jį užsiminė ispanas
tik beprotybės prigimtinis genas
iliuzijų užstrigus karuselė
šešėlis vejamas šešėlio
tik fikcija – didysis Dievo planas

banguoja dienos abejonių vandenynuos
užgęsta sąmonės šviesų girliandos
gelmėn grimzti, o prabundi nuskendus
nes gelbėjimo luotą pamiršti
sugirgžda sąnario kremzlė trapi
kai stveriasi už sapno siela išsigandus

ANGELŲ ŽAIDIMĖLIAI

Puškų viršūnėse sutūpę angelai
žaidžia žaidimą „Pataikyk“:
vienas kankorėžis, antras, trečias...
atsimuša į blauzdas, šlaunis, sėdmenis –
seksualu, nepretenzinga, užmaskuota.
Aš – tik svečias, šioje laukymėje,
šitam žydėjime. Be reikalo išmindau samanas,
juk laiko nebebus naujoms pasėti.
O angelai, sparnus išskėtę,
jau rengias palydėti į rojų naują vėlę,
nutrūkusią nuo tų šlaunų, kurias lytėjo rankos,
vėliau suspardė kojos ir pagaliau
kankorėžiais užmėtė patys angelėliai

Pedro Calderon de la Barca

neither a dark nor light side
just the dream – the Spaniard implied
just an inborn, unbalanced mind
a phantasmagoric carousel
a shadow chased by a shadow
just a fiction – God’s plan fulfilled

the improbable years roll on in the waves
the festooned lights of consciousness fade
sinking fathoms deep, you awake drowned
the lifeboat forgotten
then the brittle gristle of the joints creak and moan
as again your frightened soul catches the dream

TRICKY GAMES OF ANGELS

The angels perched on the tops of the pines
are playing the game “Target”.
One cone, a second, a third...
strike against the shins, the thighs, the backside –
sexual, unpretentious, covert.
Me – just a visitor in this glade,
in this flowering. For no good reason trampling the moss,
so what, no time left to lay down a fresh carpet.
And the angels, wings outspread,
already preparing to escort a new soul to heaven
snatched from these fondled thighs
that were kicked and finally
stoned with pine cones by the darling angels

išsirausis olą
 būsiu neprijaukinama lapė
 pašiaušiu kailį
 nusmailinsiu ausis
 prašiepsiu danteną
 nagus išsigaląsiu
 tūnosiu tyliai
 ir nelauksiu
 tik fluorescencinės akys
 žibės iš tirštos tamsos
 tik pratisas
 urzgiantis garsas
 ir žvilgantys dantys
 baidys pakeleivį ir joks
 net pats mažiausias
 pats nekalčiausias
 princas ar elgeta
 nebeužmegs pažinties
 stokos drąsos
 jaukinti
 ir glostyt
 mano papurusį kailį
 (net prieš plauką)
 čia ir numirsiu
 su lapiška šypsena
 mažos gudrybės
 atliks savo darbą
 medžiotojo šuo
 negyvą kūnelį ištrauks
 o anas
 nupurtęs žemes
 ir nudykęs kailiuką

when I dig my den
 I'll be an untamable fox
 fur bristling
 pointed ears
 I'll show my teeth
 I'll sharpen my claws
 I'll freeze in silence
 and I won't stick around
 just my fluorescent eyes
 will flash from the thick dark
 just the plaintive
 and snarling sound
 and shiny teeth
 to scare the passers-by and no one
 neither the smallest
 nor the most innocent
 neither prince or beggar
 will try to buddy up
 and none will be bold enough
 to tame me
 and to stroke
 my fuzzy fur
 (even ruffling it)
 here I'll die
 with a foxy smile
 my little tricks
 will have performed their task
 a foxhound
 will jerk out the body
 and the hunter
 will shake off the dirt
 skin it

šukuos, brauks delnu, kedens
ir galvą linguos:
– tai buvo pati gražiausia
ir pati negudriausia lapė
be laiko vargšėlė ir padvėsė.

and brush, and stroke, and fluff it
his head nodding:
– this was the most beautiful
and the most unfoxy fox
poor thing, she perished too soon

TRANSLATED BY KERRY SHAWN KEYS

Foto: V. Suslavičius

Sara *Poisson*
(LIETUVA)

Poetė, prozininkė, eseistė (g. 1964). Šešių knygų autorė, trys iš jų – poezijos rinkiniai. Iki 2005-ųjų savo kūrybą spausdino tikroju vardu ir buvo žinoma kaip Rasa Čergelienė, šiuo vardu išleistos dvi eilėraščių knygos. 2005-aisiais Saros Poisson pseudonimu pasirodė jos novelių rinkinys *Šmogus*, nuo tada tapo rašytoja Sara Poisson. 2006–2011 m. išleido eilėraščių rinkinį *Pasienis*, esė knygą *Čiupinėjimo malonumas* ir romaną *Šabaš* (su Mari Poisson). Lietuvos rašytojų sąjungos narė. Ilgą laiką dirbo žinomo Lietuvos dienraščio *Lietuvos rytas* korespondente, šiuo metu – komunikacijos srityje. Dalyvauja įvairiuose poezijos ir prozos festivaliuose bei tarptautiniuose projektuose, pristatoma Lietuvoje ir užsienyje leidžiamuose almanachuose. Kūryba versta į anglų, vokiečių, olandų, prancūzų, lenkų, ukrainiečių, gruzinių, latvių bei rusų kalbas.

SIMETRIJA

Ilgai žiūrint į sodrų paveikslą, vaizdai ima ropštis laukan, susigėdę savųjų ribų ir pagaliau atpažintos nelaisvės. Arba tampa simetriški, ima šlovinti jus, kuris esate įžvalgi jų ašis. Veikiat nelyginant žvilgantis arba palaimintas peilis. Ar kailis. Jis, reik pripažinti, ne vien dėl jaukios šilumos, bet ir dėl kutulio beigi švelnumo. Peilis ir kailis irgi turi bendrą simetrijos pjūvį.

Sara *Poisson*
(LITHUANIA)

Sara Poisson, born in 1964, writes poetry, prose, and essays. She has published six books, including three poetry collections. Up until 2005, she was known by her real name Rasa Čergelienė and published two poetry collections as Rasa. In 2005, her novella collection entitled *Šmogus* was published under the pen name Sara Poisson, and she goes by this name to this day. From 2006 to 2011, she published a poetry collection *Pasienis* (*Border*), a book of essays *Čiupinėjimo malonumas* (*The Pleasure of Touching*), and a novel *Šabaš* (together with the writer Mari Poisson). She is a member of the Lithuanian Writers' Union. For many years, Sara Poisson worked as a correspondent for the Lithuanian newspaper *Lietuvos rytas*. Currently, she works in communications. Sara Poisson actively participates in poetry and prose festivals and international projects. Her work appears in anthologies in Lithuania and throughout the world and has been translated into the following languages: English, German, Dutch, French, Polish, Ukrainian, Georgian, Latvian, and Russian.

SYMMETRY

Looking long at a lush picture, images begin to creep out, ashamed of their limitations and of the eventual recognition of their own captivity. Or they become symmetrical, they worship you who are their perceptive axis. You act as a shining or sacred knife. Or a pelt. Admittedly, it serves not only as warmth, but as a tickle and softness. A knife and a pelt also share a slash of symmetry.

Atspėkite Autorių. Už kutulį kailio dėkokite peiliui, simetrijos ašiai. Arba simetrijos „aš“ ir simetrijos „ai“.

Čia tarp jūsų ir tas, kurio nežinojimas sako „Susitvarkyk savo vidų“, diriguodamas tam, kurio tikėjimą apibūdint galėtų žarnų jo simetriškos kilpos. Šis paklaustas sakytų, kad netiki niekuo, nors vien jo pilvo tvarka demonstruoja jo nenuovokų tikėjimą. Šie du nežinantys ponai irgi simetriški.

Atspėkite Autorių. Už tai, kuo nežinodami tikite, padėkokite peiliui, simetrijos ašiai. Arba simetrijos metrui ir simetrijos „si“.

Smegenų drovią tvarką ir gražų vidų arbūzo man atskleidė peilis. Ašarotos vaisiaus sėklų vidinės akytės nuraudusioj terpėj. Baikščios proto kilpelės, susigūžusios baltame dubenėlyje kaukolės kaulo. Tik iš pradžių tai erzina, tarsi kas netikėtai būtų atskleidęs slaptą moters gėlelę. Simetrijos nuojauta pagal prigimtį pramaišiu su nujaučiama begėdyste ir gėda.

Atspėkite Autorių. Įminkit jo įrankį rankose. Išstarkit jo „džyrą“ ir „šmaukšt“ bei pagarbinkit.

Mylimuosius vienas nuo kito atidalijantis pjūvis per amžius yra įstabios nepykantos pjūvis jų grožiui atskleisti. Čirkšt, ir jie jau gražiai atskirti, jie panašūs lyg skiemenys. Tik tak tik, tik tak tik. Šitokia taktika, šitaip apak ir atak.

Visa, kas negražu arba slapta, gražiai išsiskleidžia grožio ieškančiai akiai. Stebuklingam regos kiaušinėliui, kuris pats amžinai nusipelnęs pjūvio tiesiai per vyzdį.

Su vaiko aistra mus kažkas padalija tarytumei porą į krūvą suaugusių bulvių. Šalia simetrijos, galui artėjant, tampame atsitiktiniai, lengvučiai.

Grožis nusimeta mus tartum plunksnas. Tarsi vien šito tetrūktų mums nepažįstamai pilnačiai. (Bet ar ji mus pažįsta?) Ne kiekvienas iš mūsų tik pakelia tokį lengvumą.

Pažiūrėkit, štai, į mane, čia atvytą simetrijos. Atėjimas manasis simetriškas norui jūsiškiam išeiti. Iš salės, iš nuotraukos. Arba nuotraukoje.

Guess the author's name. For the pelt's tickle, thank the knife, the axis of symmetry. Or the "ax" of the symmetry and the "is" of the symmetry.

Here among you is one whose ignorance says "shape up your insides," directing the one whose faith can be described by symmetrical loops of intestines. He would answer that he believes nothing, although the mere order of his stomach demonstrates his uncomprehending faith. These two unknowing gentlemen are also symmetrical.

Guess the author's name. For the faith of what you don't know, thank the knife, the axis of symmetry. Or for the "metre" of symmetry and the "sy" of symmetry.

The self-conscious order of the brain and the beautiful interior of the melon were revealed to me by the knife. Teary inner eyes of the fruit's seeds in a blushing medium. Timorous loops of mind crouching in the white bowl of a skull. It's irritating only at first, as though someone had unexpectedly revealed a woman's secret flower. The sense of symmetry according to his nature admixed with the sense of shamelessness and shame.

Guess the author's name. Guess what tool he has in his hands. Pronounce his "buzz" and "crack" and worship him.

The slash that separates lovers has been has always been a slash of marvellous hatred that revealed their beauty. Chop, and they are beautifully separated, they are similar as syllables. Tick tock tick, tick tock tick. These are the tactics, this is how you go blind and see the light.

All that is ugly or secret reveals itself beautifully to the eye searching for beauty. The miraculous egg of vision which always deserves a slash across the pupil.

With the passion of a child, someone separates us as a couple into a pile of sprouted potatoes. Besides symmetry, when the end is near, we become accidental, almost weightless.

Beauty sheds us as though we were feathers. As though that was all that was needed by the unfamiliar full moon. (But does it know us?) Not everyone can tolerate such lightness.

Mano begėdį vapėjimą vien tik minėtasai peilis atskirtų nuo mandagiųjų
jūsų plojimų.

Plojimų!

IŠ AUGALO GYVENIMO IR MIRTIES

Mano veido geltonis švietė iš
tamsaus būdvardžių debesies,
tačiau jūs atsigręžėte atgal ir tarėte:
geltonas žiedas sutepė baltas įkapes.

Dabar, kai vėdrynai išrengti ir pašiaušti,
jau galėčiau sakyti, jog augalas
nemato skirtumo tarp to, ką gyrėte
ir peikėte. Senų išminčių burnos
ilgainiui man vis dažniau primindavo
kitas, slapas raukšles, akys – žvakę,
degančią iš abiejų galų.

Kas gyvas, brūkštelim šešėlį
ant šviesių įkapių, nusimetam seną kailį
ir išmintį ant baltų, gurgždančių paklodžių.
Vienintelė priebėga mums – slėgimas,
kuriam priešinamės. Priedainis –
meisteriškas spjaudymas į orą, jis mums
padeda išgyventi. Visada jutau, kas mus
vienija: mus plakantys vėjo sparnai,
nugaras tiesinanti vandens spyruoklė,
bendras laidotuvių svambalas priešaky.
Putos ir purslai, purslai ir putos.

Here, look at me, driven here by symmetry. My coming is symmetrical to
your desire to leave. From the hall, from the photograph. Or in the photograph.

Only the aforementioned knife can separate my shameless babbling from
your polite applause.

Applause!

FROM THE LIFE AND DEATH OF A PLANT

My yellowish face gleamed from
the dark cloud of adjectives,
but you turned back and said:
the yellow blossom stained the white shroud.

Now that buttercups are undressed and tousled
I could say that a plant
can not differentiate between that which you praised
and disparaged. The mouths of old wise men
in time reminded me more frequently
of others, secret wrinkles, eyes – a candle
burning at both ends.

We the living, underline a shadow
on the light shrouds, we shed our old pelts
and wisdom onto white rustling sheets.
Our only refuge – the oppression
which we oppose. The refrain –
masterful spitting in the air, it helps
us survive. I've always felt that
we are united by the whipping of the wings of wind,
the mainspring of water that straightens the back
the common plumb line of a funeral ahead.
Foam and spray, spray and foam.

Visą amžių šaknimis tyriau tas įkapes.
Meilės poza, raidės nuobodis
man visada buvo aimanos poza,
zigzago smaigalys arba baigtis,
užspringus angelo plunksnele,
sidabriniu „č“ paukšteliu
senos „c“ jaunaties draugijoje.
Ne dabar.

Dabar? Mūsų veislę apakino šviesa,
atšokusi nuo kitos monetos, mus
smaugia mūsų pačių vaisiai.

NEPAKANKAMUMAS

Vien tik proto tamsos reikalas
paslėpti keletą įsivaizduojamų skeletų,
tikriausią kūną ir gražią nuotrauką poeto,
kuris gyvas smirdi kaip ožys. Tai prilygsta
gėlės flirtui ir grožiui, kai gražu
būti negimusiam. „Sudie“ išarmės grožiui,
globojamam žvaigždynų, miestų
ir vandenynų.
Grožiui ritmiškai dirbamų
neperprantamų darbų, kurie galėtų
užpildyti visą erdvę arba tapti raide R.
Tai irgi gražu: kiekvienas dabar ištartas
žodis yra teroras ir kartu terra incognita,
kliūtis įsivaizduoti daiktus, kurie būtų
patogūs taikiniai kitam terorui.
Šiandien jauku klausytis balso,
besiklausančio savęs paties, čiuožiančio
savo gėdos ledu. Vėjas stato ir griaua
nematomas skulptūras. Permatoma meilės

All my life I studied the shrouds through roots
Romantic prose, the tedium of letters,
was a mourning pose to me,
the apex of a zigzag or its termination
choking on a feather of an angel's wing
the silver diacritic of the “Č”
in the company of the childhood of the old “C”.
Not now.

Now? Our breed has been blinded by light
bouncing back from another coin,
our own fruits strangle us.

INSUFFICIENCY

It is a matter of the darkness of the mind
to hide a few imaginary skeletons,
most likely the body and a lovely photograph of a poet
who stinks like a goat in real life. It's similar
to a flower's flirting and beauty, when it's nice
to be unborn. “Goodbye” to the pronouncement on beauty
protected by the stars, cities
And oceans.
For beauty, rhythmically toiling
at incomprehensible tasks which could
fill the universe or become the letter “R”.
This is also beautiful: now every word uttered
becomes a terror and a terra incognita,
an obstacle to imagining things that would be
comfortable targets for another terror.
Today, peace is listening to a voice
as it listens to itself while skating
on the ice of its shame. The wind builds
and demolishes invisible sculptures. The invisible hand

ranka trukteli staltiesę su indais, su amor
amfora ir metafora. Apie sudužimą ir
atstumą pajėgiu galvoti kaip apie daiktą,
apie nematomą tarsi permatomą,
nesamą – kaip neižvelgiamą, tačiau turintį
trūkčiojančių šviesos siūlelių liudijimą.
Man gražu, kad tie, kurie gražiausi,
yra nepakankamai gražūs,
o tie, kurie labiausiai dera vienas kitam,
dera nepakankamai.
Ar tie, kurie mažiausi –
nepakankamai maži?
Tarytum siūruočiau nuo vėjo ar senatvės
dairausi to, kuriam klausimo grožis
atsiskleistų iš pirmo žvilgsnio.

Mąstau apie knygas, kurių pavadinimo
sudėtinė dalis būtų „galvojimas“. Ilgesys
šiandien ilgesnis nei vakar, kar,
va-kar-kar, va
kar-kar.

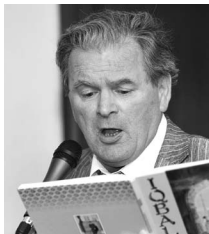
Jei pažvelgtumėte į mane lovoje,
susižeistumėte akis į raidę ir skaičių,
kurie ramina širdį.

of love tugs at the tablecloth and plates, amor,
amphorae and metaphors. I can think of
the breakage and the distance as though it were a thing,
about the invisible, transparent
nonexistent – undiscoverable yet
having the testimony of twitching threads of light.
I like that those who are most beautiful
are not beautiful enough
and those who suit one another best
are insufficiently suited.
Are those who are the smallest
not small enough?
As though I sway because of wind or old age
I search for one to whom the question of beauty
reveals itself at first glance.

I think about books, part of the
title would be “contemplation”. Longing
today is longer than yesterday, day
yesterday-day-day, yester
day, day.

If you could see me in bed
you would wound your eyes
on the letter and the number
that calm the heart.

TRANSLATED BY ADA VALAITIS

Gabriel *Rosenstock*

(IRELAND)

Gabriel Rosenstock (b. 1949) is a poet, essayist, haikuist and translator. He has also written novels and plays. Most of his vast output has been in the Irish language. Translations into Irish include S. Beckett, W. B. Yeats, F. X. Alarcón, S. Heaney, R. Tagore, G. Grass, W. M. Roggeman, Said, Zhāng Ye, M. Ranchetti, M. Augustin, P. Huchel, G. Trakl, G. Heym, H. Schertenleib, H. Domin, J. P. Tammen, M. Niazi, Ko Un, G. Kunert, Iqbal, M. Krüger, K. Ehin, N. Madzirov, A. Artúvertin, W. H. Fritz, K. Satchidanandan, E. Schmitter, M. Politycki, A. Ehin, P. Tchouhov and J. Sapkota.

BUTTERFLY

Butterfly
on a window.
I could see through its wings.

For an hour afterwards
I could see through everything
see through myself.

LIADHAIN

(i)

Liadhain...
Knowledge flowed between us.
I am Cuirithir.
God goes halves in me
with Liadhain

Gabriel *Rosenstock*

(AIRIJA)

Gabrielis Rozenstokas (g. 1949) – airių poetas, haiku kūrėjas, eseistas ir vertėjas. Taip pat parašė romanų bei pjesių. Daugiausia kūrinių parašyta airių kalba. Išvertė S. Becketto, W. B. Yeatso, F. X. Alarcóno, S. Heaney, R. Tagorės, G. Grasso, W. M. Roggemano, Saido, Zhāng Ye, M. Ranchetti, M. Augustino, P. Huchelo, G. Traklio, G. Heymo, H. Schertenleibo, H. Dominos, J. P. Tammeno, M. Niazi, Ko Un, G. Kunerto, Iqbalo, M. Krügerio, K. Ehin, N. Madzirovo, A. Artúvertino, W. H. Fritzo, K. Satchidanandano, E. Schmitter, M. Polityckio, A. Ehino, P. Tchouhovo ir J. Sapkota'os kūrinių.

PETELIŠKĖ

Peteliškė
ant lango.
Perregimais sparnais.

Dar ištisą valandą
galėjau regėt pro visa
žvelgt kiaurai save.

LIADHAINĖ

(i)

Liadhainė...
Pažinimas sroveno tarp mūs.
Aš Cuirithiras.
Dievas dalijas manim
su Liadhaine

God's share
is sterile, lifeless,

Liadhain's
boils me alive

We lay together among oaks
it was like a nut being shelled
and placed in my mouth
by a creamy, invisible hand

She said nothing at all
but when she closed her eyes
she could see the sap
rising in trees,
hear the old fulfilment of branches

(ii)

When she hides from me
I see her everywhere

I follow the deer's shadow
and the hawk's
her absence flits among the oaks

(iii)

When she wakes in the morning
I look deep into her eyes

She is a well
that reflects me

I drink of myself

Dievo dalis –
negyvybinga, bergždžia.

Liadhainės –
virina mane gyvą

Gulėjom tarp ąžuolų
tarsi gliaudytas riešutas
nematomos kreminės rankos
įmestas man į burną

Ji neištarė žodžio,
bet užmerkus akis
ištryškusių medžių
sulą regėjo,
girdėjo seną šakų pasitenkinimą

(ii)

Kai ji slapstos,
matau ją visur

seku elnio šešėlį,
ir vanago
jos nebuvimas švysčioja tarp ąžuolų

(iii)

Kai ji bunda ryte,
žvelgiu į akių jos gelmę

Ji šulinys
atspindintis mane

geriu save iš savęs

(iv)

She is all winds,
the middle of all seas -

Everything that moves
and does not

She is a change in season,
all the months of the year

She is day and night,
night and day

(v)

Sleep now, sleep! Sleep, Liadhain,
on your mossy pillow, sleep easy ...

If I could, I would dive far into your sleep,
to be forever, bright one, part of your dream.
In the middle of the forest, the boar is restless,
but sleep now, easy in yourself

(vi)

Look! Liadhain in the pool,
swimming on her back
mirabile visu -
she is moon,
a star-filled storm
Christ, do not approach me.
Virgin Mary, avert your eye

(iv)

Ji – vėjai visi,
vidurys visų vandenų,

visa, kas juda,
ir kas ne

Ji – metų laikų kaita,
visi mėnesiai

Ji – diena ir naktis,
naktis ir diena

(v)

Miegoki dabar, miegok! Mik, Liadhaine,
ramiai užmik ant samanų pagalvės...

Jei galėčiau, panirčiau į tavo miegą,
kad išlikčiau sapno šviesia dalimi.
Šernas nerimsta miškuos,
bet tu miegok nurimus savy

(vi)

Žvelk! Sietuvoj Liadhainė
pliuskenas ant nugaros
mirabile visu –
ji mėnulis,
įsukęs žvaigždes uraganas
Kristau, nesiartinki prie manęs.
Mergele Marija, savo žvilgsnį nusuk

(vii)

My prayers
don't go
anymore
to God
Liadhain, Liadhain,
on the tip of my tongue

(viii)

Her shape in the clouds,
her laugh between showers,
the rainbow
her soul's colours

(ix)

My beloved is dazzling.
I'm like a hedgehog
waking too early on a spring morning
light hurts my eyes

(x)

A waterfall thunders far off
without pause
there's no relief
from the way things are
my words are foam
in air

taste it

(vii)

Mano maldos
nesiekia
Dievo
daugiau
Liadhainė, Liadhainė
ant mano liežuvio galo

(viii)

Jos kontūras debesyse,
tarp šuorų lietaus jos juokas,
vaivorykštė –
sielos spalvų

(ix)

Mano mieloji žavi.
Aš – dygliakiaulė
ankstyvą pavasario rytą
šviesa man sužeidžia akis

(x)

Krioklys be pertrūkio dunda
tolumoje
nėra atvangos
nuo viso to vyksmo
mano žodžiai – putos
ore

ragauk juos

(xi)

‘Liadhain! Liadhain!’ murmurs the dark river,
‘Liadhain!’ calls the cuckoo in the valley.
the plump salmon shouts out ‘Liadhain!’
‘Liadhain! Liadhain!’ cries the slender doe

(xii)

Breezes comb her dewy hair.
I am envious of elements

(xiii)

But an icy blast rose,
uprooting the oaks
the blackbird’s whistle froze in its beak
all the waves of Ireland wailed

(xiv)

My own self I had lost,
lost Liadhain and her merrymaking
Christ bared his wounds -
for me, also, He was crucified

(xv)

On this, my slab of supplication, Liadhain will perish,
and I in unknown territories

(xvi)

Dear God! Bring us together again
Couple us - I beg you - for just one night
in the splendid Paradise of saints

(xi)

„Liadhaine! Liadhaine!“ čiurlena upės tamsa,
„Liadhaine!“ kukuoja gegutė slėny.
Įmitusi lašiša klykteli „Liadhaine!“
„Liadhaine! Liadhaine!“ šaukia stirnelė liauna

(xii)

Rasotus jos plaukus vėjai šukuoja švelnūs.
Pavydu gaivalams.

(xiii)

Bet viesulas kilo ledinis,
išvartė ažuolus,
snape įstrigo juodojo strazdo giesmė,
suaimanavo visas Airijos vanduo

(xiv)

Patį save praradau,
praradau Liadhainę, jos palinksminimus,
Kristus atidengė savo žaizdas –
ir dėl manęs, taip pat, buvo jis nukryžiuotas

(xv)

Čia, ant maldavimų mano plokštės, dings Liadhainė,
ir aš nepažįstamuos plotuos

(xvi)

Brangusis Dieve! Suvesk mus draugėn
Sujunk mus – meldžiu – vienai tik nakčiai
nuostabiam šventųjų rojų

THE WIND HUSHED

I don't believe in ghosts
but there is a creature at the bottom of the garden
this January morning
standing in the snow
not a stir out of him
no weeping or gasping from the wind.

I don't know if his back is to me or not
because there are branches between us
bare cold branches between me and the person
who is me
a ghostly witness to the world.

no weeping or gasping from the wind.
from an unknown dumb pitiless world
mercilessly snow will fall again
the sky will be a frozen grey slate

a magpie comes
examines the ice in the birdbath
too solid; he could never break it with his beak
off he goes
why do I not break it for him?
but how?
I am too long looking at myself
I'm not inside
nor am I he, the one outside.

NUTILO VĖJAS

netikiau dvasiom
bet sodo papėdėj
būtybė stovi sniege
šį sausio rytą
nė nekrusteli
vėjas nei rauda, nei dūsauja.

nežinau ar ji nususukus ar ne
tarp mudviejų šakos
plikos ir šaltos šakos tarp manęs ir ano
kuris esu aš
pasaulio vaiduokliškas liudytojas.

vėjas nei rauda, nei dūsauja.
iš nepažįstamo bežadžio neatjaučiančio pasaulio
ir vėl negailestingai snigs
į pilką ledo šiferį sustings dangus

atskridus šarka
turškiasi kapoja ledą
per kietą; snapu jo neįveikt
ji nuskrenda
kodėl neprakertu už ją?
tik kaip?
žvelgiu per ilgai į save
manęs nėra viduj
nesu ir tas, kur išorėj.

VERTĖ SONATA PALIULYTĖ

Foto: A. Pope

Fiona Sampson (UNITED KINGDOM)

Fiona Sampson's most recent of nineteen books include a new edition of *Percy Bysshe Shelley* (Faber, 2012). She is published in more than thirty languages, and her eleven books in translation including *Patuvachki Dnevnik*, awarded the Zlaten Prsten (Macedonia, 2004). A Fellow of the Royal Society of Literature; she has received a Cholmondeley Award, the Newdigate Prize, Writer's Awards from the Arts Councils of England and of Wales and from the Society of Authors, and been shortlisted twice for both the T.S. Eliot Prize and Forward prizes. She is Distinguished Writer at the University of Kingston and Visiting Research Fellow at the School of Advanced Study, University of London.

THE CORN SERMON

I love paths cut
through corn,
through grass and meadow-sweet –

that clean opening,
as if the path
were a pattern

for life,
abstract and true –
as if form were a truth

about you.
And I love to walk
the new

swathe, where stalks
start up from the exact
gold dark

Fiona Sampson (DIDŽIOJI BRITANIJĄ)

Fiona Sampson yra parašiusi devyniolika poezijos, kalbos filosofijos ir kitų žanrų knygų. Naujausia iš jų – *Percy Bysshe Shelley* (*Persis Bisis Šelis*, 2012). Sampson poezija išversta ir publikuota daugiau nei trisdešimčia kalbų, išleista vienuolika jos knygų kitomis kalbomis. Ji yra Karališkosios literatūros draugijos narė, yra pelniusi *Cholmondeley* poezijos apdovanojimą, *Newdigate* premiją, Anglijos ir Velso menų tarybų, Autorių draugijos apdovanojimus. Du kartus nominuota T. S. Elioto ir „Forward“ premijoms. Kingstono universiteto garbės rašytoja ir Londono universiteto Pažengusiųjų studijų mokyklos kvietinė mokslo darbuotoja.

JAVŲ PAMOKSLAS

Mėgstu takelius išmintus
per javus,
per žolę ir vikšvas –

švarias progymes,
tarsi takas
būtų gyvenimo

būdas,
abstraktus ir tikras –
tarsi forma būtų tiesa

apie tave.
Mėgstu žengti
nauja

pradalge, kur stiebai
kyla iš gryo
tamsaus aukso

as I reach
down to touch each corn-head
with a fingertip –

it makes me think
of Helena, Empress
mother of Constantine,

gambling on the natural justice
that gods
reward faithfulness.

Everything good
still waits
in the next field,

the best
is yet to come
and it smells of warm earth

crazed by sun,
of seed-heads
husked against my thumb.

Do you remember
how we
walked at Eastleach?

Did you see
me stoop and grow
strange to myself –

like the rows
of wheat – like shaking bells of husk?

kai pasilenkiu
paliesti varpas
pirštų galiukais –

susimąstau
apie Heleną, imperatorę,
Konstantino motiną,

ji kliovėsi paprasta tiesa,
jog dievai
apdovanoja ištikimuosius.

Visa, kas gera,
dar laukia
gretimame lauke,

geriausia
dar tik įvyks,
ir kvepia šilta žeme

apsvaigusia nuo saulės,
tarp pirštų išaižytais
grūdais.

Ar pameni
kaip vaikščiojom
Istličė?

Ar matei
kaip staiga palinkau ir tapau
svetima sau –

kaip siūruojantys
javai, kaip virpantys išaižų varpeliai?

after Stanley Spencer

Bodies the colour of earth,
 clay-clagged
 or rosy-pale as house brick,
 the broad-armed locals
 wrestle up.

Look – they're everywhere
 in the stone garden,
 rising like hollyhocks,
 like fresh loaves
 leavening.

Here's Dennis
 and Poll,
 all neighbourly beauty.
 And here you are
 as if for the first time,

setting out bread and salt
 on the marble –
 It was no struggle, you say,
 this second birth
 swimming up through soil

which crumbles
 where you crown –
 dust from dust –
 but a yearning,
 almost like love.

Pagal Stanley Spencerį

Žemės spalvos kūnai,
 nudrėbti iš molio
 ar blyškiai rausvi kaip plytos,
 su kuriom vargsta
 tvirtarankiai vietiniai.

Pažvelk – jie visur,
 akmenų sode,
 kyla kaip piliarožės,
 kaip šviežiai
 užraugta duona.

Čia Denis,
 ir Polas,
 kaimynai visame gražume.
 O čia tu,
 tarsi pirmąkart

dedi duoną ir druską
 ant marmuro –
 Nė nereikėjo kovoti, sakai,
 antrąkart gimstant,
 tik irtis aukštyn dirvožemiu,

trupančiu
 kur užbaigi darbą –
 dulkės iš dulkių –
 tik ilgėtis
 kaip meilės.

WINTER BEES

BEE SAMĀ'

If God were a limitless geometry,
that perfection world

reaches clumsily over itself
to articulate –
If he could be glimpsed in the pattern
of limitless addition
but were not that pattern, beautiful
though the turquoises
and greens of the glazed tiles are,
so beautiful
that the eye swoons, dropping through endless form
into form – If God
were neither principle nor dream, resting
his cheek on the earth
for a moment you might have imagined,
a gift of pure grace
from a Perfection that is bodiless

here and everywhere,
bees could be his servants and prophets,
demonstrating beauty

is a kind of humility –
Tonight, they offer us
the hive's aroma.

BEE-SONG

Rises from long grass
to make a mouth between the trees

ŽIEMOS BITĖS

BIČIŲ SAMĀ

Jei Dievas būtų beribė geometrija,
tas tobulumas,

negrabiai bandomas
išreikšti pasauliu –
Jei Jis šmėsteltų begalinėje,
vis pasipildančioje struktūroje,
bet pats ja nebūtų, nors graži
glazūruotų plytelių
žaluma ir mėlis,
tokia graži,
kad raibsta akys, nuo begalinių formų
besileisdamos prie formos, – Jei Dievas
nebūtų nei pradmuo, nei sapnas, skruostu
prie žemės prigludęs
tik tariamą trumpą akimirką,
tyros malonės dovana
iš Tobulybės bekūnės

čia ir visur,
bitės galėtų būti jo tarnės ir pranašės,
juk rodyt savo grožį

taip pat nuolankumas –
Šiąnakt jos mums aukoja
avilio kvapsnį.

BIČIŲ GIESMĖ

Kyla iš aukštos žolės
atveria žiotis tarp medžių

rising and opening
as if it will never be done

when it opens its dark mouth
breathing and rising
sound filling the space of sound
mostly secret most necessary

trembling and calling
itself out of the dark
ceaselessness of itself
unendingly re-forming

dark in the darkened clearing
between the maize headlands and trees
with the evening gathering
in the long grass –

WINTER BEES

Every year
the weak January sun
brings bumblebees
nudging and thudding against the wood
of my work shed –
which must smell good, some old pine sweetness
soft in the grain
under the blue cracked paint, a blue
miracle sky.
Still, this banality moves us –
a small spring
resurrection, in the time
just before spring.

What tender precision
directs each bee

kyla atsiveria
tarsi niekada nesibaigtų

praveria tamsias žiotis
kvėpuodama kildama
garsas užpildo erdvę garso
paslaptįingiausio būtiniausio

virpanti kviečianti
save iš tamsios
nenutrūkstamybės iš savęs
nesiliaujamai besikeičianti

tamsi ūksmingoje proskynoje
tarp kukurūzų lauko pakraščio ir medžių
vakarui besikaupiant
aukštoje žolėje –

ŽIEMOS BITĖS

Kasmet
blausi sausio saulė
išvilioja kamanes
bumbsinčias ir baksinčias į mano stoginės
lentas –
jos turėtų skleisti gardų kvapą, senų pušų saldumą
syvai atšilę
po melsvais sutrūkinėjusiais dažais, melsvu
stebuklų dangumi.
Bet ši banalybė jaudina mus –
mažasis pavasario
prisikėlimas, kaip tik
prieš pavasariui prasidedant.

Koks meilingas tikslumas
veda kiekvieną kamanę

to our recurring conversation,
its compass set
by the sun's enormous arc?
The bee Christ
wears his crown of guilt and mourning,
mnemonic
of the winter swarm. *Out
of strength came forth
sweetness.* Our dark
hearts are hives.

HOME-COMING SONNET

Downhill –. And I met myself,
a pale ghost glimmering
like the glow of a poacher's phone
here – and now here – between the trees

so that it seemed at moments as if
they were the ghosts walking –
dozens of them, coming on
out of memory toward me.

When we met, myself and I,
each cast the other into a kind
of shining shadow –

my younger self ascended through me

like a shiver, as I turned
toward the house below.

prie mūsų vis atgyjančio pokalbio,
koks kompasas nustatytas
pagal saulės neaprėpiamą lanką?
Bičių Kristus
dėvi savo paauksų ir gedulo karūną,
žiemos spiečiaus
priminimą. *Iš stipriojo
išėjo šis tas
saldaus.* Mūsų tamsios
širdys nelyg aviliai.

SONETAS SUGRĮŽIMUI NAMO

Į pakalnę... Ir sutikau save,
blyškų vaiduoklį, mirgantį
it brakonieriaus telefono švytėjimas
čia – o dabar ten – tarp medžių,

tad akimirką atrodė tarsi
vaikšiotų vaiduokliai –
daugybė jų, išnyrančių
iš atminties manėsp.

Kai susitikome – aš su savim,
metėm viena kitai
mirgantį šešėlį –

savastis mana jaunesnioji žengė per save
kaip virpulys, o aš atsigrėžiau
į stovinčius dauboj namus.

VERTĖ MARIUS BUROKAS

Karl Martin Sinijärv

(ESTONIA)

Karl Martin Sinijärv (born June 4, 1971 in Tallinn) is an Estonian journalist and a poet. By 2011, Sinijärv had published 8 poetry books and a cookbook. His poetry has been characterized as etnofuturist, bringing estrangement of language to the brink of self-parody. Sinijärv's first book of poems was published in 1989 in a collection with three other poetry books by Tõnu Trubetsky, Ringo Ringvee and Märt Väljataga. Sinijärv has written numerous articles for the media. He has also been the anchor of the culture shows *OP!* and *Jüri Üdi klubi* on the Estonian public television channel *Eesti Televisioon* for more than 10 years. Since April 2007, Sinijärv has been the chairman of Estonian Writers' Union.

SÜRROMANTILIK TSÜKKEL „KOLM KEVADLIKKU HAIKUT“

I

see puu need põõsad
on kevad tulnud jälle
ja mina kütan

II

see puu need põõsad
uus kevad tulnud jälle
mina aina köen

III

/---/
kevad/---/
/---/

1985

Karl Martin Sinijärv

(ESTIJA)

Karl Martin Sinijärv (Karlas Martinas Sinijarvas) gimė 1971 metais Taline. Jis yra estų žurnalistas ir poetas. Sinijarvas jau yra išleidęs aštuonias poezijos knygas ir valgių gaminimo vadovėlį. Jo poezija apibūdinama kaip etnofuturistinė, jis rašo susvetimėjusia, save patį beveik parodijuojančia kalba. Pirmoji Sinijärvo poezijos knyga buvo išleista 1989-aisiais kartu su kitomis trimis T. Trubetsky, R. Ringvee ir M. Väljatagos knygomis. Jis yra parašęs daugybę straipsnių žiniasklaidai, o taip pat daugiau nei dešimtį metų dirbo viešosios Estijos televizijos *Eesti Televisioon* kultūros laidų „OP!“ ir „Jüri Üdi klubi“ vedėju. Nuo 2007 m. balandžio Karlas Martinas Sinijarvas – Estijos rašytojų sąjungos pirmininkas.

SIURROMANTINIS CIKLAS „TREJETAS PAVASARIŠKŲ HAIKU“

I

tas medis tie krūmynai
pavasaris atėjo vėl
aš kūrenu

II

tas medis tie krūmynai
naujas pavasaris ir vėl
aš kūrenuos

III

/---/
pavasaris /---/
/---/

1985

Puhtus
on vōib-olla kōige nimi
mida mina peidan
ja sinus on see olemas
nagu valgus.
Sinine puhtus,
valge ja nukker
on vōib-olla sinu nimi
ja vōib-olla on see
viimane helk,
mis meile on antud nāha
taevast, kuhu me kunagi ei jõua.

1989

Arkaadia, nii punane on roos.
Ja nōnda labane ta lihtne nimi.
Nad ometigi ilusad on koos.
Arkaadia, nii punane on roos.

Vein vindub vaadis, mūlgas mulksub soos,
kulm kerkib, pime kirves leiab kivi,
Arkaadia! Nii labane on roos
ja nōnda punane ta purjus nimi.

1999

*

Kuul, kurat ja kärbsed pähe.
Keel ja kirp kōrva,
pind silma, ja palk,
pael kaela,

Švara
galbūt vadintina visa,
kā aš slepiu,
o tavyje ji glūdi
tartum šviesa.
Mēlyna švara,
šviesi ir liūdna,
greičiausiai toks tavo vardas
ir greičiausiai tai bus
paskutinis žybsnis,
kurį mums lemta pamatyt
danguje, kurio nepasieksim niekad.

1989

Arkadija, tokia raudona rožė.
Ir banalus jos vardas toks nesudėtingas.
Bet vis dėlto jis dera taip lemtingai.
Arkadija, tokia raudona rožė.

Statinėj vynas dūksta, pelkėj akys kliokia,
kilst antakis, į akmenį trinkt kirvis aklas,
Arkadija! Kokia gi banali ta rožė
ir koks raudonas josios girtas vardas.

1999

*

Kulka, velnias ir vėjai galvon.
Liežuvis ir blusa į ausį,
Krislas akin, bei rąstas,
virvė po kaklu,

pipar keelele,
nuga selga, süda rindu,
haak makku,
kõi persse,
liblikad kõhtu
ja loll jutt
suhu tagasi.

MORN

Võta oma sõrmedesse päev ja vaata seda vastu valgust,
luba tubadesse päikest, luba keldris näha asja uba,
luba kiirtel pleegitada tuba,
luba leegil läita valgus
inimese morni maja sees,
inimese aja ees.

Võta oma ripsmetesse õhtu, hoia päeva päris eemal.
Loojang jooma lase, lapsel lase kaeda üle ääre,
anna korraks päiksel paista sääred,
lase lauljal nutta tema ema teemal
inimese morni aja ees,
inimese maja sees.

Taevas, tule appi! Taevas, ära ole tasa!
Vaevaliselt valgub valgus üle taeva tasa-pinna.
Mina olen ebavaba, olen mittelind.
Lootus sureb viimasena: minut enne mind.

(inimese morni aja taga
inimesega ja ilma temata
inimesele teeb silma ruum ja aeg ja seda
inimese morni aja ees)

pipirų ant liežuvio,
peilis nugaron, širdis gerklėje,
kablys į paširdžius,
eina šiknon,
drugeliai pilve
ir kvailos kalbos
atgal į gerklę.

NYKUS

Sulaikyki tarp pirštų dieną ir žvelki per ją į šviesą,
leisk į kambarius šviesą, leisk rūsyje daikto šaknį išvysti,
leiski spinduliams nublukint sienas,
leiski liepsnai šviesą įžiebtai
nykiuos žmogaus namuos
prieš nykų žmogaus laiką.

Sulaikyki blakstienomis vakarą, dieną toliau atidėki.
Leisk išgerti saulėlydžiui, vaikui žiūrėti pro kraštą,
leiski kartelį saulei kinkas paraityti,
leiski dainiui verkti motinos savos,
prieš nykų žmogaus laiką,
nykiuos žmogaus namuos.

Pagelbėk mums, Dangau! Dangau, tu netylėki!
Sunkiai sunkiasi šviesa, per dangų driekias.
Aš esu nelaisvas, ne paukštis aš esu.
Viltis numiršta paskutinė: minutę prieš mane.

(po nykių žmogaus laikų
su žmogumi ir be jo
žmogui akį merkia laikas ir visata ir
taip nutinka dar prieš jo nykius laikus)

Anna oma sõpradele kuu ja küta sauna täiel rinnal.
Mõni sõber sureb lumme, teine närib ennast läbi külma.
Kolmandal saab jääst ja rahest küllalt,
neljas naerab nurkjalt pinnal
inimese morni maja taga,
inimese enda taga ka.

(inimest ei julge naerda keegi
muidu annab röntsti vastu hambaid
kõikemurdev kõikekandev öö)

Taevas, tule appi! Taevas, ära ole tasa!
Vaevaliselt valgub valgus üle taeva tasa-pinna.
Mina olen ebavaba, olen mittelind.
Lootus sureb viimasena: minut enne mind.

LIHTNE SÖÖGILAU

Kümnest kokaraamatust saab mõnikord vaid seitse hüva
mõtet,
mida süüa suure supi kõrvale või mida müüa maha
mõnes restoranis, kus ma ise kokana küll töötada ei taha
iga päev, kuid kus saab katsetada paari lolli võtet.

Võtke näiteks surnud lehma jupp ja kuivatage teda
paberiga,
siis lõigake ta tükeks tollipaksusteks, te õlitage neid
ning külla kutsuge üks armas härra ehk mu poolest neid,
tal veini pakkuge ning kalu maitsva kastme, sibuliga.

Teil herved olgu hautatud või praetud juba varem
ja salat valmistet häast tomatist ja kergest küslaõlist,
te korraks vabandage end, seapraadi et ei paku põlist

Duoki bičiuliams pjautuvą mėnulio ir pirtį kurk.
Vienas sniege nusibaigs, antras persigrauš per šaltį.
O kitam užteks ir ledo bei krušos,
ketvirtas juoksis ant briaunuoto skliauto
už nykių namų žmogaus,
ir už nugaros tam žmogui.

(iš žmogaus nedrįsta juoktis niekas,
kitaip tau vožtels per dantis
visa griauianti ir visa laikanti naktis)

Pagelbėk mums, Dangau! Dangau, tu netylėki!
Sunkiai sunkiasi šviesa, per dangų driekias.
Aš esu nelaisvas, ne paukštis aš esu.
Viltis numiršta paskutinė: minute anksčiau.

PAPRASTA DAINA APIE VALGĮ

Dešimtyje receptų knygų kartais randi septynetą gerų
idėjų,
ką valgyt iš plataus sriubos dubens ir ką paduot galėtum
kur nors restorane, kur dirbti pats nenorėtum
kasdien, bet kur pritaikyti gali kvailų mintelių porą.

Paėmę kad ir karvės negyvos nemažą šmotą, nusauskint jį
popierium,
paskui supjaustykite colio storio gabalais, įtrinkite aliejum,
ir pasikvieskit į svečius kokį malonų poną, o gal net paną,
pasiūlykit jiems vyno ir padažo skanaus svogūnų, su žuvim.

Žirneliai tegu būna patroškinti ar pakepinti iš anksto
ir dar salotas pagaminkit pomidorų su padažu česnakiniu,
atsiprašykit, kad nepatiekėt kiaulienos kepsnio įprastinio,

ning lootke loomulikule reaktsioonile, sest teie roog saab parem.

Kuumadele taldrikutele te pange tomat, pange herved,
siis tollipaksust veiseliha kuumal pannil – oh – sisefileed
te praadige kaks minutit ja teiselt poolt veel kolm ning
asetage need
häile liudadele, kus vaid puudu kõrned,

aga nemad praetud said ju hüvast pekist
juba enne, mõtlemata, mis ne juurde tekib!

MÜRA

(kurva kitarritaadi lõbus laul)

mehed mulle meeldib gruusia köök
ja mõnikord olen ma purjus
teinekord tabab mind rusikalöök
teinekord olen ma lurjus

naised mulle istub armeenia naps
ja veel mulle meeldite teie
tulemus olla võib meeldiv kui laps
või ebameeldiv kui peied

aga maakera kannatab muusikat kuigi mina ei kannata
müra
nagu silmaaugusse rusikat pistan pidevalt piimjasse
päevasse oma
pilli kui keelt teie kõrva

sõbrad mulle meenus üks vana võlg
ja nüüd mina tahan ta maksta
kadugu katuselt viimne kui õlg
või hakaku pidu mu maksa

ir laukit normalios reakcijos, nes jūs gaminate geriau.

Į lėkštes karštas įdėkite salotų, dėkit žirnių,
paskui jautieną colio storio – ak – tikrą išpjautinę
pakepinkit minučių porą, apvertę dar trejetą ir dėkit
pailgon kepsninėn,
kur stinga gal tik skrudintų spirgų,

bet jie jau pakepti atrėžus bryzą lašinių,
dar net nežinant, ką patieksime prie jų!

ERZELIS

(liūdno seno gitaristo linksma daina)

vyr'ai aš mėgstu gruzinų virtuvę
ir kartais aš būnu išgėręs
būna į akį man duoda draugužiai
būna esu nusidėjęs

moterys mėgsta armėnišką šnapsą
o dar man patinka merginos
pasekmės gali būt saldžios lyg vaikas
ar sunkios kaip pakasynos

pasaulis juk muziką kenčia nors aš nepakeliu
erzelio
kaip kumščiu akin pavarau aš į dieną pienuotą
savo
įnagiu tartum liežuviu jums tiesiai į ausį

bičiuliai prisiminiau skolą turįs
ją noriu dabar sugrąžinti
net jeigu ant stogo nė šiaudo neliks
ulionės man kepenis ėstų

lähme ja joome üks tulihää vein
või isegi kaksteist ja kuusteist
haisegu vobla ja lõhnaku lein
sest kosmos kord nuttis su juustes

aga maakera kannatab muusikat kuigi mina ei kannata
müra
nagu urruaugusse lusikat suskan sujuvalt siidjasse õhtusse
oma
pilli kui keelt teie kõrva

oma pilli kui keelt teie kõrva jään ajama ma

ESIMENE LUULETUS

Esimene luuletus
üle pika aja
paneב pisut mõtlema,
et on siis teda vaja?

Küllap on, sest muidu teda
tegema ei asuks
ega teekski. Aga seda teha
ka ei tasuks.

drožkim išlenkti kaušą vynelio
gal dvylika ar net šešiolika
lai vobla dvokia ir gedulu dvelkia
nes sykį plaukuos tavo kosmosas verkė

pasaulis juk muziką kenčia nors aš nepakeliu
erzelio
kaip urvo angon sviedžiu savo šaukštą mikliai į vakaro šilką
savo

įnagį tartum liežuvį jums tiesiai į ausį

savo įnagiu tartum liežuviu jums urbinu ausį

PIRMOSIOS EILĖS

Pirmosios eilės
po tokio ilgo laiko,
tai verčia pamąstyti –
ar jų iš viso reikia?

Ko gero, reikia, juk kitaip
aš jas nei kurčiau, nei
rašyčiau. Tačiau ir taip
daryti irgi neturėčiau.

VERTĖ DANUTĖ SIRIJOS GIRAITĖ

Foto: Südschweiz

Arnold *Spescha* (SWITZERLAND)

Arnold Spescha writes poetry and prose in the Sursilvan dialect. He was born in 1941 in the village of Pigniu. He worked as a primary school teacher in Sevgein and Arosa. He studied Romany philology in Zurich, Aix-en-Provence, and Perugia, and holds a doctorate in philosophy. From 1969–2004 he taught Romansh, French, and Italian languages at the Grison high school in Chur. He also lectured on Romansh language and literature at Zurich and Fribourg Universities. Arnold Spescha serves as the conductor of the Military wind and city of Chur wind orchestras. He is the author of the Sursilvan dialect grammar book *Grammatica Sursilvana*, the dictionary *Vocabulari fundamental sursilvan*, together with other works of linguistics, literary study, and musicology. He currently resides in Chur, the capital of Grison.

NIBELS

Marighels da nibels
mantuns e panuglias
sefuorman ell'aria
semovan, sesaulzan
s'emplunan, sestauschan
semidan en prescha
daventan cuntradas
cun zuolcs ed irals e
cun pézs e planiras
cun vals e muntognas –
il tschiel cun la fatscha,
cun tratgs dalla tiara.

Arnold *Spescha* (ŠVEICARIJA)

Arnold Spescha (Arnoldas Špėša) rašo poeziją ir prozą Zurlzelvos (Sursilva) tarme. Gimė 1941 m. Pinju (Pigniu) kaime. Dirbo pradinės mokyklos mokytoju Sevdžeine (Sevgein) ir Arozoje. Ciuriche, Provanso Ekse ir Perudžoje studijavo romanų filologiją. Taip pat studijavo muziką. Filosofijos mokslų daktaras. 1969–2004 m. Grišuno (Grisons) kantono Kūro mokykloje (gimnazijoje) dėstė retoromanų, prancūzų ir italų kalbas. Taip pat dirbo retoromanų kalbos ir literatūros lektoriumi Ciuricho ir Fribūro universitetuose. 1996–2004 m. ėjo Graubiundeno kantono mokyklos rektoriaus pavaduotojo pareigas. Karinio pučiamųjų orkestro ir Kūro miesto pučiamųjų orkestro dirigentas. Zurlzelvos tarmės gramatikos *Grammatica Sursilvana*, bazinio žodyno *Vocabulari fundamental sursilvan*, kitų kalbotyros, literatūrologijos ir muzikologijos darbų autorius. Dabar gyvena Grišuno sostinėje Kūre.

ŪKAI

Ūkai, susimetę
į tumulus, kauges
ore susitvenkia
ir plaukia, ir kyla
sluoksniuojasi, grūdas
kas kartą vis mainos
kraštovaizdžiai daros
giliai išrantyti
viršūnių ir plynių
slėnių ir kalnynų –
dangus tarsi veidas
su žemiškais bruožais.

EI PLUSCHIGNA

Jeu mon sur la prada
e gaudel la plievgia
che croda en calma
e tgeu, ei pluschigna

curals seretegnan
sil frunt e las vestas
per prest semidar en
fils fins, ei pluschigna

jeu sentel ch'els lavan
il cauld suadetsch e
la puorla da tiara
sin mei, ei pluschigna

e sentel ils fils egl
intern che schubregian
quitaus e las peinas
en mei, ei pluschigna

EI TUNA

Ei tuna
rampuna
rampluna

sogn Pieder
che meina
il fein en

clavau e
dat heighels
culs aunghels

DULKSNOJA

Per alpinę pievą
žengiu ir džiaugiuosi
lietum, jis begarsis
ramus sau dulksnoja

vos ritasi perlai
per kaktą, per skruostą
kad greitai pavirstų
siūlyčiais, dulksnoja

jaučiu, kaip nuo veido
su prakaitu šaltu
ir dulkes kelionės
nuplauna, dulksnoja

jaučiu, kaip siūlyčiai
širdin įsigavę
man graužatį, skausmą
apmaldo, dulksnoja

GRIAUDŽIA

Tai griaudžia
tai darda
sukrauna

šventas
Petras
šieną į

kluoną ir
su angelais
žaidžia kėgliais

ei sfracca
sfraccassa
sfrachegia

demunis
serunan
sesprunan

e berglan
en neblas
neraglia

ti stas a
gamugl e
ti temas

las fridas
las diras
che stremlan

il tgau e
murentan
l'ureglia

ei tuna
da sec en
la grepp'e

da met el
caviertg da
ti'ossa

IN ACCORD

Sun ius naven
sco biars ein i
dil tschespet miu

ir trinksi
ir bumbsi
ir dunksi

velnošiai
ir niaujas
ir kaujas

ir baubia
į debesį
juoda

gūžiesi ir
pāgaugos
eina

ir verčia
nuo kirčių
krūpsėti

apkurtina
galvą
nulenkia

kur veriasi
aidinčios
olos

duslioj
tuštumoj
tavo kaulų

AKORDAS

Ėjau tolyn
kaip daugel kas
nuo armenų

dils mes, dils nos
che devan tegn

jeu audel aunc
ils zenns dil vitg
en lur accord
cun treis scalems
en in sinzur

e quei accord
ha prieu possess
da miu intern
ed ei sc'in mess
d'in mund etern

UNISONO

Ensemen
semovan
las vuschs en
turnighels
ed undas
a pèr ni
el bratsch dall'
octava

ensemén
nus mein nos-
sa senda
tschercond il
sustegn dils
carstgauns che
cun nus ein
da viadi

manų, savų
nuo atramos

girdžiu vis dar
gimtus varpus
akordą jų
trijų dalių
vienam aide

akordo šio
valdžioj esu
ir jis many
pasiuntinys
amžinumos

UNISONO

Drauge vis
keliauja
balsai
sūkuriais
ir bangom
poromis ar
ranka
oktavos

drauge mes
nueinam sa-
vo takelį
ieškodami
atramos
žmonių
kuriems mes
pakeleiviai

RONDO

In piano ch'ei senza fladada
e stenscha duront la natschientscha
e la canzun sespiarda
sesfundra
e miera

tuns ch'ei senza maguol
muments senza tegn e mesira
e la canzun sespiarda
sesfundra
e miera

gl' imposant ch'ei fleivels e stretgs
in grandioso ch'ei buca sublims
e la canzun sespiarda
sesfundra
e miera

MORENDO

Igl ei buc lev
da contontscher
il morendo
Igl ei buc lev
da prender cumiau
e da dir
adia

LEGGERO

Ei dat ils
muments
da pass lev

RONDO

Piano yra be kvapo
jis dūsta per pat gimimą
ir taip daina pradingsta
skęsta
ir miršta

garsai yra be slankstelių
mirksniai be atramos ir saiko
ir taip daina pradingsta
skęsta
ir miršta

didybė yra silpna ir bergždžia
grandioso nėra prakilnu
ir taip daina pradingsta
skęsta
ir miršta

MORENDO

Nėra taip lengva
pasiekti
morendo
Nėra taip lengva
atsisveikint
ir tarti
sudie

LEGGERO

Esama
mirksnių it lengvas
besvoris

dil fagot
senza peisa

muments
digl anim
e slontsch
che portan
il cor
sur cavorgias
cafuglias
e vals

viers igl ault
e serein
viers la glisch
dallas steilas

fagoto
žingsnis

džiugaus
polėkio
mirksnių
nešančių
širdį
per tuštymės
tarpeklis
ir slėniūs

link aukštumos
ir giedros
link šviesos
link žvaigždynų

VERTĖ VLADAS BRAZIŪNAS IR MARKUS RODUNER

Arūnas *Spraunius*

(LIETUVA)

Gimė 1962 m. lapkričio 8 d. Raseiniuose. Išsilavinimas: 1984-aisiais tuometiniame Šiaulių pedagoginiame institute baigė lietuvių kalbos ir literatūros mokytojo specialybės studijas. Rašytojas, poetas, dramaturgas, publicistas, Lietuvos rašytojų sąjungos narys (1998). Knygos: romanas *Sulamita* (1995), poezijos knygos *Egzaltacijos* (1997), *Savigraušos karalystė* (1998), novelių knyga *Tylos!* (2002), poezijos knyga *Letos pliažai saulėti* (2003), poezijos ir eseistikos knyga *Spraunius prieš Spraunį* (2007), romanas *Isto(e)rija apie šoferį Sofiją* (2011). Šiuo metu dirba Žinių radijuje, yra žurnalo *Valstybė* temų redaktorius, bendradarbiauja žurnale *Kultūros barai*. Visi čia skelbiami eilėraščiai – iš leidyklos „Kitos knygos“ leidžiamos naujausios knygos *siaubingai herojiškai*.

Arūnas *Spraunius*

(LITHUANIA)

Arūnas Spraunius was born in 1962 in Raseiniai, Lithuania. In 1984, he graduated from the Šiauliai Pedagogical Institute specializing in Lithuanian language and literature pedagogy. Spraunius writes prose, poetry, plays, and nonfiction, and has been a member of the Lithuanian Writers' Union since 1998. The following is a list of his publications: *Sulamita* (1995) a novel; poetry collections *Egzaltacijos* (*Exaltations*) (1997), *Savigraušos karalystė* (*The Kingdom of Remorse*) (1998), short story collection *Tylos!* (*Silence!*) (2002); the poetry collection *Letos pliažai saulėti* (*The Sunny Beaches of Leta*) (2003), a book of poetry and essays *Spraunius prieš Spraunį* (*Spraunius Against Spraunius*) (2007), the novel *Isto(e)rija apie šoferį Sofiją* (*A History of Sophia the Chauffeur*) (2011). Currently, he works at News Radio, is a column editor of the journal *Valstybė*, and contributes to the journal *Kultūros barai*.

pusbačiai juodi
išblizginti iki
švytėjimo kelnės
irgi juodos
išprosytos itin
kruopščiai paltas
juosvas su
karakulio
apykakle

įdėmus žvilgsnis
iš siauroko
tarpelio tarp
odinės kepurės
su snapeliu
ir kaukės labai
kruopščiai
pritvirtintos
melsvos skirtos
apsisaugoti nuo
pandeminio
gripo

PUBLIC RELATIONS

nuo jo trenkė
gyvu alumi už
vidutinę kainą
ir jis kvėpėjo
eau de toilette
kvapsniu iš

black ankle boots
buffed to a
shine pants
also black
ironed and meticulously
pressed blackish
coat with an
astrakhan
collar

intense stare
from the narrow
slit between a
peaked leather cap
and carefully
attached
blue-tinged surgical mask
to protect against
pandemic
flu

PUBLIC RELATIONS

he scented
of a moderately priced
live beer
and he smelled of
colgone
from the

carlo bossi
mados namų
jis skleidžiasi
tarsi bijūnas
faunų ir satyrų
išdaigų neboja
šypsosi dailiai
tarsi šrekas ir
* štai jis ateina
šokinėdamas
kalnuose
peršokdamas
kauburius (...)
panašus į stirną
ir į jauniklį
briedį

*

kartota kiek
sykių jau – gyventi
mandagiai gerbti
visų bendruomenės
narių privatumą

kilnojo daužė
trankė rakandus
be jokio reikalo
pakol su trenksmais
siena išgriuvo tai
kantrybės netekęs

* „Saliamono Giesmių giesmė“, 2, 8–9, in *Šventasis raštas*, t. 2 (Pasaulinės literatūros biblioteka), Vilnius: Vaga, 1991, p. 608.

carlo bossi
house of fashion
he blossoms
peony-like
ignores the
pranks
of fauns and satyrs
smiles charmingly
like shrek and
* he cometh
leaping
upon the mountains,
skipping
upon the hills (...)
like a roe
or a young
hart

*

already repeated
so many times – to live
politely to respect the
privacy of every
member of society

he tossed smashed
pounded utensils
without any reason
until a wall collapsed
with a crash and then
losing his temper

* <http://www.kingjamesbibleonline.org/Song-of-Solomon-Chapter-2/>.

transformeris užėjo
pasikalbėti

tas iš buto
gretimėje
laiptinėje

mat skambino
jam amžinai
drovuolis kantas
imanuelis skundėsi
esą trenksmai
blaško rimtį
susikaupimą ir
trukdo kurpti
šeštą seriją
grynojo proto
kritikos

likęs vienas prie
sienos griuvėsių
po kaimyno vizito
vis tiek gūžtelėjo
pečiais – prie ko
transformeris tegu
į teismą duoda
arba – kraustosi į
būstą pagal statusą
jei yra kietas
grynojo proto
kritikos serialų
gamintojas

the transformer came by
to talk things over

the one from the flat
by the adjacent
stairway

because
shy kant
immanuel continually rang him
complained that
the commotion
disturbed his peace and
concentration and
disrupted creation of the
sixth series of the
critique of pure
reason

alone by
ruins of the wall
after the neighbor's visit
he simply shrugged his
shoulders – what's it to
the transformer
if kant wants
let him take me to court
or – let the neighbor move into
an apartment according to statute
if he's such a tough guy
creator of the critique
of pure reason
series

nedelsdamas
 pirkto libresse
 natural padarė
 viską kad
 įsigytų always
 ultra economy
 žvilgsnis laiku
 stabtelėjo ties
 libresse fresh
 normal neleido
 sau atsipalaiduot
 ir štai jau turi
 always normal
 superultra laiku
 susivokęs pelnė
 always ultra
 super plus
 išnaudojo
 palankios kainos
 konjunktūrą ir
 puikuoja libresse
 invisible clip
 normal žvaigždžių
 palankumo sulaukė
 kad grįžtų su
 bella perfecta
 extra sofiplait
 nesudvejojęs bet
 ir savitvartos
 nepraradęs –
 žiūrėk jau turi
 carefree airflow

without any hesitation
 he bought
 libresse natural
 he did everything
 he could to get always
 ultra economy
 a passing glance
 held by
 libresse fresh
 normal he didn't allow
 himself to relax
 and in no time
 at all has
 always normal
 superultra
 then orienting himself
 he picks up
 always ultra
 super plus
 for a bargain price
 and flaunts
 libresse
 invisible clip
 normal he waited for
 a favorable alignment of the stars
 so he could return with
 bella perfecta
 extra sofiplait
 neither delay
 nor loss of
 self-control –
 and look at that, he already has

222

fresh kiek nuvylė –
tik carefree ir tik
tampax užtat kaip
reikiant atsigriebė
su bella perfecta
drainetta ir ypač
always platinum
duo gerai kad
susivokė laiku
nes – kaip be
naturella ultra
tempa išliko
kantrus iki
paskutinės
akimirkos kai
beliko libresse
fresh normal
naturella classic
ir pagaliau –
bella panty

tik tuomet
leido sau
atvangą galėjo
tarti padaręs
viską kas
buvo jo
valioje

carefree airflow
fresh gotten so much –
only carefree and only
tampax disappointed a bit
but he caught right up
with bella perfecta
drainetta and especially
always platinum
it's good he got
his bearings in time
because - no way without
naturella ultra
tempa he stayed patient
to the last minute when
only libresse
fresh normal
naturella classic
remained
and finally –
bella panty

only then
did he permit himself
a break knowing
he had done
everything
in his
power

TRANSLATED BY JUOZAS GRIKIS AND DAIVA LITVINSKAITĖ

Vytautas *Stankus*

(LIETUVA)

Poetas gimė 1984 m. Mosėdyje. 2009 m. baigė anglų filologijos studijas Vilniaus pedagoginiame universitete. Eilėraščiai spaudoje pasirodė 2007-aisiais. Debiutavo eilėraščių rinkiniu *Vaikščiojimas kita ledo puse* (2009), už ją apdovanotas Zigmo Gėlės literatūrine premija už geriausią poetinį debiutą. Gyvena Vilniuje.

SPÁRTA

kaskart apie trečią nakties mes
stovėdavom kažkur vilniaus gatvėje,
lydavo, jie rinkdavosi, imdavo stumdytis

duždavo langai, duždavo kūnai,
lydės asfaltas ir kraujas šaligatviu,
pro mus lėkdavo akmenys

atvažiuodavo policija, bet nesikišdavo,
greitoji rankiojo kritusius,
tvarstydavo, siūdavo galūnes,

tinkami kovai kaskart sugrįždavo...
mes stovėdavom šioj mėsmalėj, –
ji prisispausdavo arčiau

ir kalbėdavom: apie mažytes žuvis,
apie dūmų siūlą kylantį nuo cigaretės,
apie lapę sniege, apie traukinius,

Vytautas *Stankus*

(LITHUANIA)

Vytautas Stankus, a poet, was born in 1984 in Mosėdis, Lithuania. In 2009, he completed his studies in English literature at Vilnius Pedagogical University. He began publishing poems in 2007 and then in 2009, Stankus debuted with the poetry collection. *Vaikščiojimas kita ledo puse* (*Walking on the Other Side of the Ice*). This collection was awarded the Zigmas Gėlė literary prize for the best poetry debut. Vytautas Stankus currently resides in Vilnius.

SPARTA

every night, about three, somewhere
on Vilnius Street we would stand in the rain
and they would gather, start pushing,

windows and bodies would break,
blood would mix with asphalt, sidewalks,
stones flew by our heads as

the police arrived and stood aside,
an ambulance would gather the fallen,
dress wounds, sew up loose ends,

those fit for battle always came back...
we would stand in this meat-grinder —
she would press closer

and we would talk about little fishes,
about the threads of smoke rising from our cigarettes,
about the fox in the snow, about trains

apie tai, kad galima orą atspėti
pagal jų dundesį, galima
valtyje suptis, tam pačiam mieste nubusti

apie tai, kad galima gerti arbatą
iš vieno puodelio, kvėpuoti po vandeniu,
bet labiausiai kalbėdavom

apie mažytes žuvis šiaurės poliuje,
apie sniegą; žiūrėdavom vienas į kitą,
nepraverdavom burnos, ir išaušdavo

PRIEŠ ATISISVEIKINANT

2008 07 25

I.

pelės graužias į vidų
vadinasi baigiasi vasara
lietaus pirštai užspaudžia skyles

naktimis ola šviečia
tik niekas neužsuka,
net kai lyja

anksčiau, tiesa, būdavo sniego
bet ir tas nebedrįsta

tik mėnulio vidun besigraužiančios pelės
vis krebžda:

— mama, kas ten per žiburiukas?
— vaikelį, sunku bus suprasti:
jo iš tikro nėra, kaip ir mūsų.

yra tik graužatis

and how you can predict the weather
by their clamor, how you can rock
in a boat, wake up in the same city,

about how you can drink tea
from a single cup, breathe underwater,
but mostly we would talk

about those little fish at the north pole,
and about snow; we would look at each other,
our mouths shut tight, and the sun would rise

BEFORE SAYING GOODBYE

7 / 25 / 2008

I.

mice are gnawing their way inside
which means that summer is ending
and rain presses its fingers over the holes

the burrow shines in the night
but no one stops by
even when it rains

earlier, there used to be snow
but even that doesn't dare

only mice gnawing into the moon
constantly scratching away:

— mama, what is that glow over there?
— child, it will be hard for you to understand:
it isn't really there, like us.

there is only the gnawing

2.

aš norėčiau kad mudu nubudę
viens į kitą alsuotume tyliai
alsuotume tyliai kol lyja
tingėtume keltis kol lietūs
nuplauna sudegusį miestą
tik ilgesį miesto palieka

kai virš mūsų susiglaudžia sienos

3.

dažnai prisimenu mudu
geriančius kavą po tiltu
tu laikai žiburiuką tarp pirštų

upė išlenkia stuburą –
lūžta

4.

kai slėpėmės bažnyčioje mačiau
tau virš galvos praskrido gulbė
– kas buvo, kas?
– ne, nieko
jau šiam mirime nebus gražiau

SNINGA

tik miegas tik miegas
mažoji mirtis
kada šitoks rugsėjis – –
nematau, bet girdžiu
kaip po truputį artinas sniegas

2.

i would like for us waking
to sigh to each other quietly
and sigh quietly while it rains
and dally in bed while the rain
washes the burnt-out city
leaving only the longing

as the walls cuddle up close above us

3.

often i remember how we
drank coffee under the bridge
you would hold the glow between your fingers

as the river bent its back —
breaking

4.

when we hid in the church i saw
a swan fly over your head
— what was that, what...?
— nothing, nothing at all
already in this long dying, it's as beautiful as it gets

IT'S SNOWING

only sleep just sleep
the little death
when it's such a september —
i don't see, but i hear
that the snow is getting closer and closer

siūlės per naktį,
per sapną, genamą šuns
nuo manęs, nuo manęs
ten kur šviesos
ir gyvybės daugiau –

viešpats gliaudo pro langą giles
o mes manom, kad sninga,
ir šokam, ir šokam, ir juokiamės
ir pamirštam, kad mirę,
ir auginam vaikus,
ir auginam aguonas rūke,
po to nuo drėgmės trūksta raukšlės

ir dar kažko trūksta
dabar neįvardinsi, sniegas

nešalta, tik didelis šuo
atsikandęs ramybės

STOP KADRAI

I. lėtai krenta sniegas lėtai
krenta plaukai, taip noris tuštėti gražiai,
bet esu pilnas kvailybės,
banalių įgeidžių, įvaizdžių:
kokios jos akys, akys rudens šitam
sniegkrity – į mane ji nežiūri

II. anądien mama man perbraukus plaukus ranka:
vaikeli, ar ne per anksti tiek sniego?
nežinau, mama

III. buvau atsitiktinai pradėtas,
išnešiotas su baime, šiaurėje gimęs, sakė rėkiau

sutures through the night,
through my dream, a dog is shepherded
away from me, from me
to where the lights
and life are more —

the lord is shelling acorns through the window
and we think it's snowing
and we dance, and dance, and laugh
and forget that we died
and are raising children,
raising poppies in the fog,
the humidity leaves us wrinkle-free

still, something is lacking
that can't yet be named, snow

not even cold, it's just a big dog
taking a bite out of tranquility

FREEZE FRAME

I. snow falls slowly slowly
hair falls, i want to empty myself beautifully,
but am full of folly,
banal whims, tropes:
what are her eyes like, eyes of autumn
in this snowfall — she doesn't look my way

II. the other day after running her hand through my hair my mother said:
child, isn't it too early for so much snow?
i don't know, mom

III. i was begun by accident,
carried with dread, born in the north, they say

232

kaip reikiant, tėvas ta proga
pakasė kieme beržo šaknis ir prigijo;
daugiau ten jau nieko nelikę, beržas ir akmenys,
pastarieji kažkaip išigudrino patekt mano vidun,
gyvena inkstuose, manau, kad tie ir anie
susikalba, sako: „ar galėtum pakviesti ją šokti?“
„negaliu – į mane ji nežiūri“

iv. į mane ji nežiūri, o gaila, jos akys rudens,
net kai sninga nežiūri ką bedaryčiau

sniegas krenta toliau, toliau nebėra kur, toliau nebėra

v. man dar įpilkit tamsaus ir iš karto du
kad nereiktų stovėti eilėj, nemėgstu, nemėgstu eilių:

anądien dukterėčia parnešė į namus
sniego senį, sėdėjom abu ir žiūrėjom
kaip nyksta, kaip vandeniui virsta, ji verkė

vi. einu užsidengęs akis, prasegtu paltu
krentu ir keliuosi, krentu ir keliais,
o vėjas į nugarą ir nenoriu keltis
nežadink manęs, mama, krenta sniegas
lėtai keliauju į sapną

vii. atkosėju jonvabalį – šviečia –
toj pusėj aš gyvenu.

i cried a good deal, and my father planted a birch tree
for the occasion, in the yard, it took root;
there's nothing left there, just a birch and stones,
the latter somehow contrived to get inside me,
living in my kidneys, i think these are conversing
with the others, saying: "could you invite her to dance?"
"i can't — she won't look my way."

iv. she doesn't look my way, a pity, autumn eyes,
even when it snows she doesn't look, whatever i might do

the snow falls on and on, with nowhere to fall, nowhere to go

v. pour me some dark beer two at once
so i won't have to stand in line, i don't like it, standing in lines:

the other day my niece brought home
a snowman, we sat together and looked at him
disappearing, the way he turned to water, she cried

vi. i walk with my eyes covered, my coat
unbuttoned, i fall and get up, fall on the road,
even with wind at my back i don't want to get up
don't wake me, mom, the snow is falling
slowly i journey into a dream

vii. i cough up a glow-worm — it glows —
i live on that side of things.

TYRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Maki *Starfield* (JAPAN)

Recently returning from Canada, Maki Starfield (Makiko Kageura) is now residing in Kanagawa. She was born in Ehime, 1972. She earned her Master of Arts from Sophia University and received a certificate of International business management with Honors from Niagara College in Canada. She began to write haiku in 2008, when she became recipient of a prize at the 12th annual Mainichi Haiku Contest. She is the member of World Haiku Associates. For further information see www.makistarfield.com. You can also follow her on facebook or twitter.

恋蛍
飛ぶ
ゆっくりとゆるやかに

2)

耳底にチェロの響きや溪紅葉

3)

真夜中に茹でし Pasta や雪もよい

4)

猫を抱き空気ひんやり月円か

Maki *Starfield* (JAPONIJA)

Neseniai grįžusi iš Kanados Maki Starfield (Makiko Kageura) šiuo metu gyvena Kanagavoje. Ji gimė 1972 m. Ehimėje. Baigė meno magistro studijas Sofijos universitete ir su pagyrimu – tarptautinio verslo vadybos studijas Niagaros universitete Kanadoje. Haiku rašyti pradėjo 2008-aisiais ir pelnė apdovanojimą 12-ajame kasmetiniame *Mainiči* haiku konkurse. Starfield yra Pasaulio haiku draugijos narė. El. p. www.makistarfield.com

Mylintis jonvabalis
lėtai lėtai
sklendžia į tave

2)

Ausų būgneliuose
Violončelės aidas –
Slėnis nuraudęs klevais

3)

Vidurnaktį
Verdu makaronus...
Sniegas puikus

4)

Myluoju katę...
Sužvarbusiam ore
Apskritas mėnuo

5)

流れ星追われて逃げる闇白し

6)

銀皿のポップコーンや深雪晴

7)

薔薇の芽や悪い男と手を握る

8)

寂しくて一緒に歌う燕の子

9)

向日葵やぼっとしているホームレスと一緒に

10)

あのひとの写真を胸に蛍飛ぶ

5)

Krintančios žvaigždės
Žaidžia gaudynių
Gilioj nakties tamsoj

6)

Kukurūzų spragėsiai
Sidabrinėj lėkštėj –
Pusnynų skaidra

7)

Rožių pumpurai...
Sugniaužia mano ranką
Nedoras vyras

8)

Iš nuobodžio
Vienbalsiai ciepsi
Kregždžiukai lizde

9)

Saulėgražos.
Beprasmiš žiūrėjimas
Su benamiais kartu

10)

Jo nuotrauka –
Mano krūtinėje.
Skraidžioja jonvabaliai

11)

いつまでも少女のような桜かな

12)

ヴァイオリンの音途切れて春の雪

13)

たんぽぽに追われし果ての夢ひとつ

14)

アロハシャツ着て卒業式で国歌斉唱

15)

肩触れしボーイフレンドのない夕立

16)

恋に悩むぼうふら水に顔伏せる

11)

Jaunamartē
Visiems laikams...
Sakuros medis

12)

Violončelė
Nutyla...
Pavasario sniegas

13)

Gaudau paskutinius
Pienių pūkus.
Baigiasi sapnas

14)

Mokyklos baigimo šventė.
Aloha marškinėliais
Giedu himną

15)

Glaudžiuos prie peties
Svetimo žmogaus.
Vasaros liūtis

16)

Meilės kančios...
Vandeny uodo lervos
Galvas nuleidusios

17)

大陸の匂いマンゴーのまぶしさ

18)

窓蹴ってダリの絵を抜け月夜かな

19)

桜雨
吾が唇に
なぞられし

20)

名月や
君と2人で
ひとりじめ

21)

初夏の風
口元かすめ
意地を張る

22)

莓アイス
ファーストキスの
思い出あり

17)

Žemyno kvapai
Ir
Mango blizgesys

18)

Beldimas į langą.
Dali paveikslą perskrodžia
Mėnesienos naktis

19)

Žiedlapių lietus...
Mano lūpos
Atkartoja tavąsias

20)

Rudens mėnuo
Tarp mūsų dviejų –
Vienvaldystė

21)

Ankstyvas vasaros
Vėjas lūpas paliečia...
Savimi didžiuojuos

22)

Žemuoginiai ledai.
Menu pirmąjį
Bučinį

23)

ゴンドラの
見目麗しき
夢の殿

24)

春眠や天使の心に似し吾が子

25)

触れられし
君の小鼻に
春の蝶

26)

中国の国旗
見ているオバマ
冬日和

27)

快く招かれて
宇宙の駅で
かるた会

28)

津波の後
息のみだれに
朝霞

23)

Gondoloje
Vyras žavingas...
Svajonių rūmas

24)

Pavasario snaudulys
Angelo širdis tarsi
Mano vaiko

25)

Švelniai užkliudo
Tavo nosytę
Pavasario drugys

26)

Kinijos vėliava.
Į žiemos ramią dieną
Žvelgia Obama

27)

Nuoširdus kvietimas
Į poetinių kortų turnyrą
Visatos stoty

28)

Po cunamio –
Nerimo gurkšnis.
Ryto migla

29)

恋蛩
あなたの乳に
触れてくる

30)

太陽に会えない寂しさ雪女

31)

玉子酒クラス会で恋話

32)

ダイエットのため息ですか豆腐鍋

33)

去っていく竜神のうろこに春の星

34)

原付を飛ばし蓮の実飛んでいく

29)

Mylintis jonvabalis
Skrėja liesti
Tavo krūtų

30)

Saulės nemato
Liūdnoji
Sniego karalienė

31)

Meilės šnabždesiai
Klasės susirinkime...
Kiaušininis likeris

32)

Puodas ryžių varškės...
Kažkas kvepia
Dieta

33)

Pavasario žvaigždės
Išnyksta jose dieviško
Drakono žvynai

34)

Lekiu motoriniu dviračiu
Skraidžioja lotoso
Sėklos

35)

桜葉をくまなく食べる羊の子

36)

ストレスのブログ掲載冷奴

37)

からすの子用がなければ知らんぷり

38)

洗われてコップきらりと復活祭

39)

天使の言葉があればいいのに牡丹雪

40)

明日は会える？
クローバーを数えながら
遠距離恋愛

35)

Ėriukas
Švariai nugraužė
Sakurų lapus

36)

Įkėliau save
Į *stress blog'ą*
Šalta ryžių varškė

37)

Varniukas
Apatiškai žvelgia
Į tai, kas bus

38)

Tviska, spindi
Išplautos taurės.
Velykos

39)

Gera būtų kalbėti
Angelo žodžiais...
Bijūnas sniege

40)

Tolima meile,
Ar rytoj sutiksiu tave?
Skaičiuoju dobičius

VERTĖ VYTAUTAS DUMČIUS

Narlan Matos *Teixeira*

(BRAZIL)

Narlan Matos is one of the most famous of young Brazilian poets. He was born in 1975 in the small town of Itaquara, Bahia. At the age of 21, he published his first book of poetry *Senhoras e senhores: o amanhecer!* (Ladies and Gentlemen: the Sunrise!), which won the Copene Prize for Literature and Art in 1997. His second poetry book, *No Acampamento das Sombras*, won the XEROX Award for Brazilian Literature, in 2000. He actively participates in various literary and language programs in the United States and is the recipient of numerous literary and artistic accolades. He holds a PhD from the University of Illinois at Urbana Champaign. Narlan Matos translates from English and Spanish. This anthology includes poems from his new collection *Elegia ao Novo Mundo*. (Elegy for the New World), published by 7 Letras Publishers.

A PROFECIA

oh flores sem nome sob o céu claro
oh colunas romanas de pé contra minha loucura
oh moscas do mundo, uni-vos sobre minha mesa!
oh ninhos de vespas negras da véspera
acendei uma vela, uma vela vermelha para o sol matinal
deixai que os ventos torçam vossos braços e vosso cabelo se levantará.

oh lagartos azuis do silêncio deitados nos vales da eternidade
oh ilhas das Antilhas, eu vejo vosso muro branco
oh pântanos de mitos e fábulas e contos, eu vos ignoro
cantai um acalanto para as frutas mortas no jarro sobre a mesa
abri vossos olhos e então sede cegos pela luz

oh vós que haveis retornado dos mortos
dizei o que háis visto
dizei onde estiveste

há alguma verdade à qual possamos beber nesta noite?

Narlan Matos *Teixeira*

(BRAZILIA)

Narlan Matos Teixeira (Narlanas Matosas Teixeira) – vienas žymiausių Brazilijos jaunųjų poetų. Gimė 1975 m. nedideliame Itakvaros miestelyje, Baijos valstijoje. Būdamas dvidešimt vienerių išleido pirmąją eilėraščių knygą *Senhoras e senhores: o amanhecer!* (*Ponios ir ponai: saulėtekis!*), ji pelnė „Copene“ literatūros ir meno apdovanojimą. Jo antroji poezijos knyga *No Acampamento das Sombras* 2000-aisiais laimėjo brazilų literatūros „XEROX“ apdovanojimą. Autorius aktyviai dalyvauja įvairiuose literatūros ir kalbų mokymo projektuose JAV. Gausiai apdovanotas ir kitomis reikšmingomis literatūros bei meno premijomis. Jis yra baigęs Ilinojaus universiteto doktorantūrą. Verčia iš anglų ir ispanų kalbų. Pateikiami eilėraščiai iš naujausios knygos *Elegia ao Novo Mundo e outros poemas* (*Elegija Naujajam pasauliui ir kiti eilėraščiai*).

PRANAŠYSTĖ

o bevardės gėlės po dangaus žydryne
o romėnų kolonos laikinės mano pamišimą
o visos pasaulio musės nutūpkite mano stalą!
o juodosios vakaro vapsvos uždekite žvakę
rausvą apyaušrio žvakę ir tegul vėjas įsuka
jūsų rankas ir pašiauria jus plaukus

o žydrieji tylos driežai tūnantys amžinybės slėniuose
o Antilų salos – aš regiu jūsų baltą sieną –
o mitų legendų ir pasakų liūne man nereikia tavęs
verčiau paniūniuoki lopšinę vaisiams dubenyje ant stalo
atmerki akis ir būki šviesos apakintas

o jūs prisikėlusieji iš numirusiųjų
pasakykite man ką regėjote
pasakykite man kur buvote

nejaugi dar egzistuoja tiesa kurios
bent gurkšnelio trokštume šią naktį?

PÓS-COLOMBIANOS

por pouco
muito pouco
os índios
das Américas
não conseguiram
cristianizar
os conquistadores
europeus

os europeus
conquistadores
por pouco
muito pouco
os índios
das Américas
não conseguiram
cristianizar

por pouco
muito pouco

AMERICA AUSTRAL

nesta noite da América austral
navego o firmamento com meus olhos
contemplando o que lhe há de invisível:
num espelho só me interessa o que não vejo

nesta noite da América austral
roubo a tinta de prata das estrelas
e debuxo outro homem
sobre o papel de seda azul da noite

POSTKOLUMBIEČIAI

Amerikos
indėnams
bemaž pavyko
išties bemaž pavyko
atversti
į krikščionybę
užkariautojus
europiečius

europiečiams
užkariautojams
bemaž pavyko
išties bemaž pavyko
atversti
į krikščionybę
Amerikos
indėnus

bemaž pavyko
išties bemaž pavyko

PIETŲ AMERIKA

šią Pietų Amerikos naktį
keliauju dangaus skliautu
regėdamas tai kas nematoma:
veidrody man įdomu kas neižvelgiama

šią Pietų Amerikos naktį
pagrobiu žvaigždžių dažą sidabrą
ir nakties žydro šilko lape
piešiu kitą žmogų

vou dormir sonhando que a humanidade
liberte o pássaro azul da manhã
dos braços da escuridão

nesta noite da América austral
escrevo outro homem com a tinta das estrelas

TENOCHTITLÁN

e quem libertará o crepúsculo dos velhos pecados?
mais do que isto: quem entenderá a luna equatorial
bordando com estrelas a longa noite que se arrasta há séculos?

numa praia guatemalteca dormem a tristeza e a esperança
do coração latino-americano revolucionário e suave
em nossas faces máscaras astecas formatam nossos rostos
e o estranho sacrifício da vida ainda ocorre dentro de nós

quantos dobrões de ouro não pagariam pela captura de minha alma...

REPÚBLICA DOMINICANA

dois poemas escritos durante um voo noturno sobre o Caribe

agora tudo que me resta é sonhar
porque sonhar é a melhor maneira de pensar
e o mar
esse mar de noites equatoriais
esse mar de estrelas flutuando sobre o mar
ou na safira da noite azulada

agora tudo que me resta é seguir
tentando esquecer o que jamais será esquecido

užmigęs sapnuosiu
kad žmoniją iš tamsos glėbio vaduoja
ryto aušros paukštis

šią Pietų Amerikos naktį
žvaigždžių sidabru rašau kitą žmogų

TENOČTITLANAS

taigi kas išsklaidytų senųjų nuodėmių tamsą?
dar daugiau: kas įstengtų suprasti pusiaujo mėnulį
žvaigždėmis įsitvėrusį į amžius trunkančią naktį?

Gvatemalos pakrantėje miega
Lotynų Amerikos maištingos širdies liūdesys ir viltis
plokščiose actekų kaukėse švelniai ryškėja mūsų veidai
kartais mes vis dar aukojam mįslingą gyvenimo auką

kiek aukso dublonų sutikčiau mokėti už sučiuptą mano sielą...

DOMINIKOS RESPUBLIKA

Du eilėraščiai, parašyti naktinio skrydžio virš Karibų metu

dabar man lieka tik svajonės
geriausias būdas mąstyti
ir dar jūra
ta pusiaujo naktų jūra
ta ant bangų po safyro nakties dangumi
žvaigždes sūpuojanti jūra

dabar man lieka tik mėginimas
užmiršti ko niekada neužmiršiu

LUAR DE HAVANA

quando passamos sobre o Caribe
era noite
era muito noite
era noite demais
não pude ver as palmeiras de Nassau
não pude ver o luar de Havana

vi apenas uma pequena ilha (mítica)
onde dormia um grande sonho

PRIMAVERIL

o sol é um anel de ouro
nos dedos azuis do dia
o manto azul da manhã
me cobre sem estrelas
as orquídeas com mãos
de pétalas que percorrem
tantos mistérios são só
caminhos em que te busco
abrem caminhos secretos
pelas tardes de olhos azuis
cai a noite do teu mistério
e invade as ruas desertas
com seus olhos negros e
com seu vento pretérito
sorradeira a primavera
pousou sobre as macieiras
e narcisos selvagens e lírios
sobre as flores de laranjeira
aguardando que em nós
nasça a única primavera

HAVANOS MĖNESIENA

kai skridome virš Karibų
buvo naktis
buvo juoda naktis
buvo pernelyg juoda naktis
ir aš nemačiau nei Nasau palmių
nei Havanos mėnesienos

mačiau tik giliai įmigusią
nedidelę (mitinę) salą

PAVASARIS

saulė tai aukso žiedas
ant žydrų dienos pirštų
ryto apdaras
be žvaigždžių
gaubia mane
orchidėjos žiedlapių
misterija tėra kelias
kuriame ieškau tavęs
mėlynos vakaro akys
atveria paslaptį ir tavo
misterijos tamsoje
juodų akių žvilgsnyje
vėjyje iš praeities
pavasaris slapčiomis
pakeri obelis
laukinius narcizus lelijas
apelsinmedžio žiedus
ir stebi kaip gimsta
pavasaris
nepakartojamas mūsų pavasaris

tu me perguntas meu amigo
onde eu estive durante o meu longo silêncio

estive na açucena das canas e na amargura dos canaviais
onde as folhas tremiam de medo dos homens

os canaviais me sussurraram em gritos horrendos
o sangue amargo que lhe adocicou a boca
as mãos ásperas que lhe enxugaram a face
o canavial que morria de fome antes de completar 27 anos de idade
das vozes sem estrela que embalavam ao longe línguas estranhas
ó canavial verde, de que cor é meu sangue vermelho?
meu sangue tem medo da morte do açoite da noite
meu sangue tem medo de mim

tu me perguntas meu amigo
onde eu estive durante o meu longo silêncio

eu estive nos navios negreiros mercantes
que mercaram meu destino até a América até agora
beberam minhas lendas como se bebe um barril de rum podre
mercaram cada estrela do céu e do mar infinito
cada pássaro cada pluma de meu cocar
e desenharam mapas com meu sangue
e ergueram totens sobre minha tribo
e atearam fogo nos campos sagrados do meu povo
e suas lanças me repartiram as veias em continentes distantes diferentes

tu me perguntas meu amigo
onde eu estive durante o meu longo silêncio

estive pelas escumas dos mares nunca d'antes
por onde vieram a pólvora a baioneta o espelho a tuberculose a sífilis
por onde vieram a espada e o elmo
– as nuvens jamais se esquecerão disso!

oh mar salgado, quanto de teu sal são genocídios de Portugal!

bičiuli tu klausi manęs
kur aš buvau ilgame savo tylėjime

aš buvau cukranendrės saldume ir cukranendrių
plantacijos kartume kur lapai virpa nes bijo žmonių

cukranendrių plantacija šnibždėjo man klykdama iš siaubo
lipnus kraujas saldino jos burną
šiurkščios rankos išdžiovinė jos veidą
cukranendrių plantacija mirė iš bado nesulaukusi dvidešimt septynerių
balsai be žvaigždžių užliūliavo ją keistų kalbų toliais
ak žaliaji cukranendrių plantacija kokios spalvos yra mano raudonas kraujas?
mano kraujas bijo mirti nuplaktas nakties
mano kraujas bijo manęs

bičiuli tu klausi manęs
kur aš buvau ilgame savo tylėjime

aš buvau vergus gabenančiuose laivuose
kurie atplukdė į Ameriką mano likimą ir lig šiol
geria mano genties legendą tarsi ji būtų statinė pasenusio romo
atplukdė kiekvieną dangaus ir beribės jūros žvaigždę
kiekvieną paukštį kiekvieną mano kokardos plunksną
mano krauju nubraižė žemėlapius
iškėlė totemus virš mano genties
mano žmonėms šventuose laukuose uždegė ugnį
ir jų ietys padalino mano kraują į visokius tolimus žemynus

bičiuli tu klausi manęs
kur aš buvau ilgame savo tylėjime

aš buvau bangų pursluose – tų kadaise nežinomų jūrų –
kuriomis atkeliavo parakas durtuvus veidrodis tuberkuliozė sifilis
kuriomis atkeliavo kardas ir šalmas
– debesys to niekada nepamirš!

o sūrioji jūra kiek daug tavo druskos nuolat ardė Portugaliją!

no atlântico negro
nos tombadilhos de velhos navios piratas
nos calabouços da crueldade humana
nas prisões da Serra Leoa – que ainda doem em alguma dobra do meu corpo
em Angola
na Guiné-Bissau
no Senegal
no Benin
estive no reino da Guatemala
e na província de Yucatán
e na província de Cartagena de las Indias
e nos grandes reinos e grande província do Peru
e no novo reino de Granada
e nas ilhas de Cuba e Trinidad
e no reino dos Astecas
onde espadas de brutalidade fenderam meu corpo nu
onde os cães de caça dos barões das Índias se alimentavam dos braços e
[das pernas de crianças indefesas
tu me perguntas onde eu estive meu amigo
e somente agora posso quebrar meu silêncio:
eu estive comigo

juodame Atlanto vandenyne
piratų senų laivų viršutiniuose deniuose
juodžiausioje žmonių žiaurumo tamsoje
kalėjimuose Siera Leonėje – kuri tebėra mano kūne juntamas skausmas –
Angoloje
Bisau Gvinėjoje
Senegale
Benine
aš buvau Gvatemalos karalystėje
ir Jukatano provincijoje
ir Indijos Kartachenos provincijoje
ir Didžiojoje Peru provincijoje
ir Grenados naujojoje karalystėje
ir Kubos ir Trinidado salose
ir Actekų karalystėje
ir kitose didžiosiose karalystėse
kur brutalumo kardai perkirto nuogą mano kūną
kur Vest Indijos baronų medžiokliniams šunims sušerdavo vaikų rankas ir kojas
bičiuli tu klausai manęs kur buvau
tik dabar aš nutraukiu savo tylėjimą:
aš buvau su savim

Rimas Užgiris (USA)

Rimas Užgiris' poetry and translations have been published or is forthcoming in *Lituanus*, *Prime Number Magazine*, *inter|rupture*, *Literary Laundry*, *riverbabble*, *Per Contra*, *Quiddity*, *Atlanta Review*, *Hudson Review*, *The Massachusetts Review*, *Modern Poetry in Translation*, *Hayden's Ferry Review*, *The Iowa Review* and other journals. His book reviews have been published or are forthcoming in *HTML Giant*, *Rumpus* and *Post Road*. He holds a Ph.D. in philosophy from the University of Wisconsin-Madison, and received an MFA in creative writing from Rutgers-Newark University. He has received a Fulbright Scholar Grant to teach and write at Vilnius University, Lithuania during the 2012-3 academic year.

DOWNTOWN WEDNESDAY NIGHT

Tango poetry subway stop jazz
laughing actors practice lines in
platform dalliance waiting for the train
a geezer chews a crumbling burger
homeless next to the preppy boy
the girl is so into touching smiling
asking for change living on verse
that doesn't rhyme a song in the mind
like Stravinsky, Schoenberg, God,
not Schoenberg! what did he do to end up
with a greasy paper in his hand frayed shirt
hair pants stained? what was done?
How did that boy get that girl?
I can't ask I won't ask No I can't ask
the F train is here whisking us away
at the speed of the MTA clunk a-clunk clunk
and there's Eleni in my close embrace

Rimas Užgiris (JAV)

Rimas Užgiris yra baigęs Viskonsino Madisono universiteto filosofijos doktorantūrą ir turi Niuarco Ratgerso universiteto kūrybinio rašymo magistro laipsnį. Jam suteikta Fulbraito stipendija dėstyti Vilniaus universitete 2012–2013 akademiais metais. Užgirio poezija ir vertimai spausdinti ar netrukus bus spausdinami žurnaluose *Lituanus*, *Prime Number Magazine*, *inter|rupture*, *Literary Laundry*, *riverbabble*, *Per Contra*, *Quiddity*, *Atlanta Review*, *Hudson Review*, *The Massachusetts Review*, *Modern Poetry in Translation*, *Hayden's Ferry Review*, *The Iowa Review* ir kituose. Jo knygų recenzijos spausdinamos leidiniuose *HTML Giant*, *Rumpus* ir *Post Road*.

TREČIADIENIO NAKTIS CENTRE

Tango poezija metro stotelė džiazas
aktoriai juokias repetuoja eilutes
flirtas perone traukinio laukiant
žmogėnas kramto trupantį mėsainį
benamis šalia elitinio berniuko
mergina nestygsta paliesti šypsosi
prašinėja pinigų gyvenimas iš eilėraščių
kurie nesirimuoja daina galvoj
lyg Stravinskis, Šėnbergas, Dieve,
tik ne Šėnbergas! kuo nusikalto, kad pabaigoj
teliko nešvarūs popiergaliai jo rankoj nuplyšę marškiniai
plaukai kelnės dėmėtos? kas padaryta?
Kaip tas vaikiną gavo tą merginą?
Negaliu klausti neklausiu ne negaliu klausti
štai F traukinys mus išveža toli
metro ritmu du-dun, du-dun du-dun
glėby prisiplojus Eleni

spitting Greek curses as she misses a step
 to Fueran Tres Años our tango dream
 with Daniel on sax flute and piano
 hitting the right grooves down the street
 calling me up to read an unplanned poem
 to a song I haven't done oh as if it kills me!
 yeah but I kill it do bop re bop yeah!
 where am I now? oh sweet Greek flowing
 across the floor like water spilled
 by Mark's left foot as his hands dance out
 weird and wonderful chords on the guitar
 and Brian's rumbling beat shakes the young
 women in their seats dum de ta dum bang
 the puddle shivers as it rolls across the stage
 in the glare of incandescent bulbs (watch out!)
 to the precipice where its ripples
 faintly flare before the fall or just slip
 from my arms as she says good night good
 night while our water seeps slowly into wood.

WHAT COMES OF IT

Mahler's first symphony—

while the snow falls wet
 and melting
 into the avaricious earth—

imitates the cuckoo bird
 that we heard in the hills
 between Collobrières and the sea.

Now the drums
 beat the earth—elephants
 know what comes.

graikiškai keiksnoja, supainiojus žingsnius
 per Fueran Tres Años, mūsų tango svajonę
 Danielis groja saksu, fleita ir pianinu
 lieja teisingą melodiją žemyn gatve
 kviečia mane scenon paskaityti neplanuoto eilėraščio
 taikantis prie dainos, kurios negrojau – tai mane pribaigs!
 Jė, bet tekstą pribaičiu, tikras bibopas, jė!
 Kur aš? O, meili graikė banguoja
 per aikštelę it Marko kaire koja
 palietas vanduo, o jo rankos šokdina
 keistus nuostabius gitaros akordus
 o Brajano durzgiantis ritmas virpdo jaunas
 nešokančias moteris, dum, de ta dum beng
 tėkmė pasišiaušia, virsdama per sceną
 kaitrinių lempučių šviesoj (atsargiai!)
 iki prarajos, kur suraibuliuoja
 šiek tiek blyksteli prieš garmėdama ar tiesiog išslysta
 man iš rankų, sako labanaktis labos
 nakties ir mūsų vandenys lieka telkšoti, gertis į medį.

KAS IŠ TO KYLA

Malerio pirmoji simfonija –

kai šlapdriba
 tirpsta
 į godžių dirvą –

ataidi gegutė
 kurią išgirdom kalvose
 tarp Kolobriero ir jūros.

Ir štai būgnai
 dunda žemė – drambliai
 žino, kas artėja.

The composer waits.
We wait.

Around a corner, stopped
above the glistening—
take this *mârron glacée*
and eat it. Eat slowly
looking at the sea.

The violins may be cloying
like cheap candy,
but not this—

nor this

Still, the snow—
Still, the sea—

AA 956

In the gap
torn open
by this flight

the nights between us
are seas
for shipwreck

where I drift
among flowers
of solitude

whose petals
I web
with my dreams

Kompozitorius laukia.
Mes laukiam.

Už posūkio sustojom
pakilę virš žvilgesio –
imk šį *mârron glacée*
ir valgyk. Valgyk lėtai
žvelgdamas jūron.

Smuikai būna per saldūs
kaip pigus ledinukas
bet tik ne tai –

nei tai

tas sniegas –
ta jūra –

SKRYDIS AA 956

Prarajoj
kurią atvėrė
šis skrydis

naktys tarp mūsų
tai jūros
sudužti

kur supuos
tarp vienatvės
gėlių

jų žiedlapius
mezgu
iš sapnų

erased
by the certainty
of dawn

the exactitude
of flight
the distance

already between us
while the hunger
never dies.

THE JACKET

The leather jacket hangs
between worsted wool
and nylon sheen.

Its faded, dun hide
has been stained and chafed
by memory.

A bluebird day in Athens.
White buildings. A distant
shimmering sea. Narrow

market streets. The balding
salesman tells us it's from Germany,
and proves its worth with fire.

And yet the hide fears water.
Fickle jacket. Tough and
sensitive. A woman's man.

My ex-wife bought it.
A curvy Lithuanian doctor
with ebullient charm.

juos nudreskia
tikrovė
aušra

skrydžio
tikslumas
atstumas

mus jau atskiria
nors alkis
nenumarinamas.

ŠVARKELIS

Odinis kabo švarkelis
tarp šukuotos vilnos
ir blizgaus nailono.

Išblukus pilkrudė oda
numarginta atminties
dėmėm ir rėžiais.

Dangaus mėlynumas Atėnuos.
Balti pastatai. Tolumoje
tviskanti jūra. Siauros

turgaus gatvės. Plinkantis
prekeivis sako, kad švarkas vokiškas,
ir ugnimi įrodo jo vertę.

Ir visgi oda bijo vandens.
Netvarus švarkelis. Kietas ir
jautrus. Moters svajonių vyras.

Jį nupirko mano eksžmona.
Išlinki, plieskiančio šarmo
lietuvi gydytoja.

Months later, after her absence
had grown roots, rain covered
Queens again. My career drowned.

A blunt Russian colleague,
my fellow smoker, philosopher,
asked if the jacket is all right.

It's alright, I said. Just
the ashes of cigarettes,
and always the rain.

Prabėgus mėnesiams, kai jos palikta tuštuma
įleido šaknis, Kvinsą vėl
uždengė lietus. Mano karjera paskendo.

Tiesmukas bendradarbis rusas,
mano rūkymo bendras, kolega filosofas
paklausė, kaip laikosi švarkelis.

Viskas tvarkoj, atsakiau. Tik
cigarečių pelenai
ir tas lietus.

VERTĖ EDGARAS PLATELIS

BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHY

Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų ir mūsų pastebėtų poezijos knygų bibliografija /
The Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August ant Noticed by Us

ORIGINALIOJI POEZIJA / THE ORIGINAL POETRY:

- Romualdas Alekna, *Išbarstytos erškėtrožių uogos*, Vilnius: Vilniaus menininkų „Plekšnės“ klubas, 2011.
- Vaclovas Areima, *Nepagautas vėjas*, Vilnius: Brailio spauda, 2012.
- Atokios stotys*, red. ir sud. Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2011.
- Alis Balbierius, *Skaidrumos*, Vilnius: Homo liber, 2011.
- Be tavęs aš paukštis besparnis* [Pilaitės „Poezijos pavasaris 2012“, skiriamas Maironio 150-osioms gimimo metinėms ir visiems širdyje dainuojantiems „Lietuva brangi“], sud. Angelė Šarlauskienė, Vilnius: Varosa, 2012.
- Gintaras Bleizgys, *Sodas*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.
- Brolis Bernardas OFM (Saulius Belickas), *Taip priėjo gyvenimas*, Vilnius: Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos šv. Kazimiero provincija, 2012.
- Alfonsas Bukontas, *Pirštų atspaudai*, Vilnius: Tyto alba, 2011.
- Giedrė Bulotaitė. *Tirpstantis laikas*. Vilnius: Vilniaus menininkų „Plekšnės“ klubas, 2011.
- Stasys Bulzgis, *Žalią viesulą apsikabinę*, Šiauliai: Saulės delta, 2011.
- Henrikas Algis Čigriejus, *Eilėraščiai*, Kaunas: Kauno meno kūrėjų asociacija, 2011.
- Gintautas Dabrišius, *Eilėraščiai*, Kaunas: Naujasis lankas, Kauno meno kūrėjų asociacija, 2012.
- Gintautas Dabrišius, *Joju vienas*, Kaunas: Kauko laiptai, 2011.
- Robertas Danyš, *Būsiu paukštis*, Vilnius: Nieko rimto, 2011.
- Romas Daugirdas, *Mėnulio dezertyrai*, Vilnius: *Naujosios Romuvos* fondas, 2011.
- Romas Daugirdas, *Saulės dėmių medžiotojai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.
- Antanas Drilinga, *Blyksnių atšvaitai* (poetinės maksimos), Vilnius: Petro ofsetas, 2011.
- Vidmantas Elmiškis, *9 užkimusios gerklės*, Kaunas: Kauko laiptai, 2011.
- Gift of poetry* [gems of the Lithuanian nation, by Catharino James Elijo], Vilnius: Sorre, 2012.

- Sigitas Geda, *Freskos*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.
- Sigitas Geda, *Neringos pavasarėliai*: daug visokių eilių ir dainelių su priedainiais, Vilnius: Kronta, 2011.
- Rimgaudas Valentinas Graibus, *Medžių erotika*, Vilnius: Trys žvaigždutės, 2012.
- Gintautas Iešmantas, *Tavo akių danguje*, Vilnius: Žuvėdra, 2012.
- Jonas Jakštas, *Iš paukščio sapnų*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.
- Antanas A. Jonynas, *Kambarys*, Vilnius: Tyto alba, 2011.
- Aidas Jurašius, *Luiso Alberto Salvatjeros gyvenimo aprašymas*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2011.
- Kaip upių tekėjimas*: Aukštaitijoje gyvenančių literatų eilėraščių rinkinys, red. ir sud. Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2010.
- Mykolas Karčiauskas, *Artuoliai*, Vilnius: Homo liber, 2012.
- Regina Katinaitė-Lumpickienė, *Žemėje, sakei*, Kaunas: Kauko laiptai, 2011.
- Vytautas Kaziela, *Užklumpa šviesa*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.
- Valdemaras Kukulas, *Antausis sienai*, Vilnius: Homo liber, 2011.
- Valdemaras Kukulas, *Saulėlydis mano giesmė*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2011.
- Lengvai išprotėję*: Skuodo literatų klubo „Nojus“ kūrybos rinktinė, Skuodas: Skuodo savivaldybės viešoji biblioteka, 2011.
- Emilija Liegutė, *Akmuo pražydo*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2011.
- Magnus Ducatus Poesis*, sud. ir parengė Vladas Braziūnas, Vytas Dekšnys, Vilnius, 2011.
- Malda tėviškei*: Rytų Aukštaitijoje gyvenančių literatų kūrybos rinkinys, red. ir sud. Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2011.
- Alfonsas Maldonis, *Eilėraščiai*, sud. Donata Mitaitė, Kaunas: Kauno meno kūrėjų asociacija, 2012.
- Justinas Marcinkevičius, *Papasakoti gyvenimą*, sud. Viktorija Daujotytė, Vilnius: Tyto alba, 2012.
- Justinas Marcinkevičius, *Ranka parašyta*, parengė Valentinas Sventickas, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.
- Justinas Marcinkevičius, *Vėlyvo vėjo vėliavos*, Vilnius: Alma littera, 2011.
- Justinas Marcinkevičius, *Vėlyvo vėjo vėliavos*, Vilnius: Alma littera, 2012.
- Tautvyda Marcinkevičiūtė, *Greitaeigis Laiko liftas*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.

Aidas Marčėnas, *Ištrupėjusios erdvės / devynių gyvenimų eilės*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.

Ona Mikalauskienė-Kubiliūtė, *Smilinėjimai*, Šiauliai: Šiaurės Lietuva, 2012.

Daiva Molytė-Lukauskienė, *Baltojo kiro giesmynai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.

Nors tegu truputį Kalėdos turi būti: etnologo pastebėjimai, lietuvių poetų eilėraščiai, sud. Algirdas Meškauskas, Vilnius: Vyrų krizių ir informacijos centras, 2011.

Gytis Norvilas, *Išlydžių zonos*, Kaunas: Kitos knygos, 2012.

Gintaras Patackas, *Kur pakastas šuva* [Arvydo Palevičiaus tapyba], Kaunas: Indigo print, 2012.

Gintaras Patackas, *Širdies aikštėjų jų kenotafas* [Arvydo Palevičiaus tapyba], Kaunas: Indigo print, 2011.

Elvyra Pažemeckaitė, *Žiponėlis kielei*, Kaunas: Regrafas, 2011.

Daiva Po, ~ / ° :poetinis fraktalas, į anglų k. vertė Lili Ame, Kaunas: Naujasis lankas, 2012.

Poetinis Druskininkų ruduo / Druskininkai poetic fall, sud. ir vyr. red. Marius Burokas, Vilnius: Vaga, 2011.

Poezijos pavasaris, sud. Giedrė Kazlauskaitė, Marius Burokas, Benediktas Januševičius, Vilnius: Rašytojų sąjungos fondas, 2012.

Po Juknėnų klevais: Antano Miškinio literatūrinės premijos laureatų kūrybos rinktinė, sud. Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2011.

Vygandas Račkaitis, *Nuo rudens lig rudens*, Utena: Utenos spaustuvė, 2011.

Vytenis Rimkus, *Jaunystės eilės* [skirta Juliaus Janonio gimnazijos 160-mečio jubiliejui], Šiauliai: Saulės delta, 2011.

Rudens taku: Aukštaitijos poetų kūrybos rinktinė, red. ir sud. Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2010.

Algis Skačkauskas, *Eilėraščiai, rašyti anatomijos pamokoje*, sud. Pranas Morkus, Vilnius: Baltos lankos, 2011.

Ramutė Skučaitė, *Ant skilusio akmens*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2011.

Dainius Sobeckis, *Homo religiosus*, Kaunas: Kauko laiptai, 2011.

Rimvydas Stankevičius, *Ryšys su vadavieta*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012.

Janina Survilaitė, *Smėlio krikštai*, Vilnius: Andrena, 2012.

Paulius Širvyys, *Eilėraščiai*, sud. Stasys Lipskis, Vilnius: Žuvėdra, 2011.

Šitas aidas toli girdis...: žurnalistų poezija, sud., red. Vytautas Žeimantas, Vilnius: Lietuvos žurnalistų sąjunga, 2012.

Tyli gimtosios žemės išpažintis: Gruzdžių eiliuotojų klubo „Girtulė“ narių eilėraščiai, Šiauliai: Titnagas, 2011.

Jūra Vladas Vaitkevičius, *Rudens šešėliai metuose nugulę*, Šiauliai: Šiaurės Lietuva, 2012.

Indrė Valantinaitė, *Pasakos apie meilę ir kitus žvėris*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2011.

5 fragmentai: pavasario, rudens, žiemos, Kaunas: Naujasis lankas, 2011.

VERTIMAI / TRANSLATIONS:

Gruzijos poetų antologija, sud. Viktoras Rudžianskas, Kaunas: Kauko laiptai, 2011.

Sergejus Jeseninas, *Eilėraščiai*, sud. Julius Jasaitis, Vilnius: Žuvėdra, 2011.

Czesław Miłosz, *Rinktiniai eilėraščiai*, sud. Algis Kalėda ir Brigita Speičytė, Vilnius: Baltos lankos, 2011.

Poezijos signalai / Sinais de poesia: šiuolaikinės portugalų ir lietuvių poezijos rinktinė, sud. Nuno Guimarães, Andrius Konickis, Vilnius, *Naujosios Romuvos* fondas, 2012.

William Shakespeare, *Sonnets / Sonetai*, vertė Tautvyda Marcinkevičiūtė, Vilnius: *Naujosios Romuvos* fondas, 2011.

Adam Zagajewski, *Orfėjo kriauklė*, iš lenkų k. vertė Eugenijus Ališanka, Vilnius: Kronta, 2011.

Уладзімір Някляеў, *Лісты да волі*, Vilnius: Gudų informacijos centras, 2011.

PRIGRAIBĖ IR IŠGULDĖ RIČARDAS ŠILEIKA GELEŽĖLĖ.
TAIP PAT ĮTERPĖ VIENĄ KITĄ KEISTESNĮ PADARĖLĮ IŠ MYLIMOS PROVINCIJOS /COMPILED BY RIČARDAS ŠILEIKA

22-ojo Poetinio Druskininkų rudens aidai

XXII poetinio Druskininkų rudens festivalyje 2011 spalio 5–10 d. dalyvavo daugiau nei šimtas poetų, kritikų, leidėjų iš Lietuvos bei užsienio.

Pagrindinių skaitymų dalyviai:

Eugenijus Ališanka (Lietuva; vertė Kerry Shawn Keys); Uldis Bērziņš (Latvija; vertė Erika Drungytė); Ilzė Butkutė (Lietuva; vertė Medeinė Tribinevičius); Daiva Čepauskaitė (Lietuva; vertė Ada Valaitis); Romas Daugirdas (Lietuva; vertė Medeinė Tribinevičius); Dainius Dirgėla (Lietuva; vertė Medeinė Tribinevičius); Kathryn Farris (JAV; vertė Marius Burokas); Dainius Gintalas (Lietuva; vertė Ada Valaitis); Gunnar Harding (Švedija; vertė Zita Mažeikaitė); Ilya Kaminsky (JAV; vertė Sonata Paliulytė); Aušra Kaziliūnaitė (Lietuva; vertė Joseph Grikis ir Daiva Litvinskaitė); Giedrė Kazlauskaitė (Lietuva; vertė Ada Valaitis); Rimantas Kmita (Lietuva; vertė Joseph Grikis ir Daiva Litvinskaitė); Gorazd Kocijančič (Slovėnija; vertė Laima Masytė); Marcin Kurek (Lenkija; vertė Vytas Dekšnys); Andres Langemets (Estija; vertė Danutė Sirijos Giraitė); Aksinia Mihailova (Bulgarija; vertė Laima Masytė); Dennis O'Driscoll (Airija; vertė Laimantas Jonušys); Sigurdur Pálsson (Islandija; vertė Jurgita Marija Abraitytė); Sibila Petlevski (Kroatija; vertė Laima Masytė); Monika Rinck (Vokietija; vertė Laurynas Katkus); Lev Rubinšteinas (Rusija; vertė Benediktas Januševičius); Yolanda Soler Onís (Ispanija; vertė Arvydas Makštutis); Uberto Stabile (Ispanija; vertė Audrius Musteikis); Ričardas Šileika (Lietuva; vertė Al Zolynas); Søren Ulrik Thomsen (Danija; vertė Giedrius Tamaševičius); Francesco Tomada (Italija; vertė Audrius Musteikis); Artūras Valionis (Lietuva; vertė Al Zolynas); Al Zolynas (Lietuva; vertė Edgaras Platelis).

Įvyko visi programoje numatyti festivalio renginiai: 5 skaitymai Druskininkuose ir 3 Vilniuje, konferencija, alternatyvūs renginiai, aukcionas, buvo pristatytas PDR festivalio himnas. 2011 metų festivalio tema – „O kas nėra poezija?“. Konferencijos diskusiją vedė Marijus Šidlauskas ir Agnė Žagrakalytė. Pranešimus skaitė Marijus Šidlauskas, Viktorija Daujotytė, Agnė Žagrakalytė, Benediktas Januševičius.

Echoes of the 22nd Druskininkai Poetic Fall

Over one hundred poets, critics, and publishers from Lithuania and abroad participated in the 22nd Druskininkai Poetic Fall Literary Festival (DPF) that took place on October 5-10th, 2011.

The main participants in readings were:

Eugenijus Ališanka (Lithuania; trans. Kerry Shawn Keys); Uldis Bērziņš (Latvia; trans. Erika Drungytė); Ilzė Butkutė (Lithuania; trans. Medeinė Tribinevičius); Daiva Čepauskaitė (Lithuania; trans. Ada Valaitis); Romas Daugirdas (Lithuania; trans. Medeinė Tribinevičius); Dainius Dirgėla (Lithuania; trans. Medeinė Tribinevičius); Kathryn Farris (USA; trans. Marius Burokas); Dainius Gintalas (Lithuania; trans. Ada Valaitis); Gunnar Harding (Sweden; trans. Zita Mažeikaitė); Ilya Kaminsky (USA; trans. Sonata Paliulytė); Aušra Kaziliūnaitė (Lithuania; trans. Joseph Grikis and Daiva Litvinskaitė); Gorazd Kocijančič (Slovenia; trans. Laima Masytė); Marcin Kurek (Poland; trans. Vytas Dekšnys); Andres Langemets (Estonia; trans. Danutė Sirijos Giraitė); Aksinia Mihailova (Bulgaria; trans. Laima Masytė); Dennis O'Driscoll (Ireland; trans. Laimantas Jonušys); Sigurdur Pálsson (Iceland; trans. Jurgita Marija Abraitytė); Sibila Petlevski (Croatia; trans. Laima Masytė); Monika Rinck (Germany; trans. Laurynas Katkus); Lev Rubinšteinas (Russia; trans. Benediktas Januševičius); Yolanda Soler Onís (Spain; trans. Arvydas Makštutis); Uberto Stabile (Spain; trans. Audrius Musteikis); Ričardas Šileika (Lithuania; trans. Al Zolynas); Søren Ulrik Thomsen (Denmark; trans. Giedrius Tamaševičius); Francesco Tomada (Italy; trans. Audrius Musteikis); Artūras Valionis (Lithuania; trans. Al Zolynas); Al Zolynas (Lithuania; trans. Edgaras Platelis).

All of the events that were planned for the festival program took place: five readings in Druskininkai, three in Vilnius, a conference, alternative events, an auction, and the presentation of the DPF anthem. The theme of the 2011 festival was “What Isn’t Poetry?” Marijus Šidlauskas together with Agnė Žagrakalytė moderated the conference discussion. Presentations were given by Marijus Šidlauskas, Viktorija Daujotytė, Agnė Žagrakalytė, Benediktas Januševičius.

276 Buvo pristatyta 10 jaunųjų poetų, parinktų Mindaugo Nastaravičiaus, jis ir vedė jaunųjų skaitymus. Antano A. Jonyno „Puškino prizas“ atiteko Mariui Plečkaičiui. Kitą dieną buvo aptarta jaunųjų poetų kūryba. Po jaunųjų poetų skaitymų vyko Agnės Žagrakalytės vedami skaitymai „Atviras mikrofonas“, prie jo galėjo skaityti visi norintys.

Šeštadienio rytą galerijoje SOFA atidaryta fotografijų paroda „Fotografija (tapyba) nėra poezija?“ Kavinėje „Boulangerie“ pristatyta Andriaus Mosiejaus degtukų dėžučių kolekcija ir Ričardo Šileikos fotografijų paroda „O kas nėra ugnis?“. Vėliau vyko alternatyvūs skaitymai „Rytas nėra poezija“. Vakare surengtas nepoetinių dirbinių aukcionas, jį vedė Agnė Žagrakalytė.

Jotvingių premiją Kęstučio Navako vadovaujamas komitetas skyrė Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatui Alfonsui Andriuškevičiui už knygą *Vėlyvieji tekstai* (Vilnius: Apostrofa, 2010). Jaunojo jotvingio premija paskirta poetui, vertėjui Mariui Burokui už knygą *Išmokau nebūti* (Vilnius: Tyto alba, 2011).

Tradicinį anoniminio vieno eilėraščio konkursą laimėjo: Jurgita Jasponytė (III vieta), Sara Poisson (IV vieta) ir Vladas Braziūnas (V vieta). Vainiui Bakui, pažeidusiam konkurso reglamentą ir pateikusiam du kūrinius (kuriems ir teko I ir II vietos), skirta nuobauda – jam skirtos prizinės vietos anuliuotos. Teminio eilėraščio tema „Jei nebūčiau poetas, būčiau“ prizininkais tapo Kornelijus Platelis (I vieta), Dainius Dirgėla (II vieta) ir Gražina Viktorija Petrošienė (III vieta). Nerimtojo eilėraščio – limeriko – konkursą laimėjo Antanas A. Jonynas, Kornelijus Platelis ir Kęstutis Navakas.

Sekmadienį festivalis persikėlė į Vilnių – Šv. Kotrynos bažnyčioje įvyko PDR svečių ir laureatų poezijos vakaras.

Pirmadienį surengti Czesławo Miłoszo skaitymai ant Česlovo Milošo laiptų, o festivalį baigė Antano A. Jonyno vedami pofestivaliniai skaitymai Užupio kavinėje.

Mindaugas Nastaravičius, who was in charge of the youth readings, selected ten young poets. Antanas A. Jonynas' "Pushkin Prize" was awarded to Marius Plečkaitis. The following day was dedicated to a discussion of young poets' works. After the young poets' readings an "Open Mic" was led by Agnė Žagrakalytė where anyone who wanted to could participate.

On Saturday morning the gallery SOFA opened a photography exhibit "Photography (Painting) Isn't Poetry?". The café "Boulangerie" presented Andrius Mosiejus' matchbox collection and Ričardas Šileika's photography exhibit "Well, What Isn't Fire?" Later that day alternative readings titled "The Morning Is Not Poetry" were held. In the evening an auction of unpoetic works was led by Agnė Žagrakalytė.

A jury led by Kęstutis Navakas awarded the Jotvingis Prize to the Lithuanian National Prize laureate, Alfonsas Andriuškevičius for his book *Vėlyvieji tekstai* ("Late Texts") (Vilnius: Apostrofa, 2010). The Young Jotvingis Prize was awarded to the poet and translator Marius Burokas for his book *Išmokau nebūti* ("I Learned To Not Be") (Vilnius: Tyto Alba, 2011).

The traditional anonymous single poem competition was also held. Jurga Jasponytė received third place, Sara Poisson fourth place, and Vladas Braziūnas came in fifth place. Vainius Bakas won first and second place, but these prizes were annulled due to the fact that he broke the rules of the competition by submitting two poems. Kornelijus Platelis (1st place), Dainius Dirgėla (2nd place) and Gražina Viktorija Petrošienė (3rd place) won the thematic poem competition, "If I were not a poet, I'd be." Antanas A. Jonynas, Kornelijus Platelis and Kęstutis Navakas won the playful poem/limerick competition.

On Sunday the festival traveled to Vilnius where a DPF guest and laureate poetry reading was held in St. Catherine's Church.

Monday a Czesław Miłosz reading took place on the Czesław Miłosz Stairs, and the festival was closed with the post-festival readings led by Antanas A. Jonynas in the Užupis café.

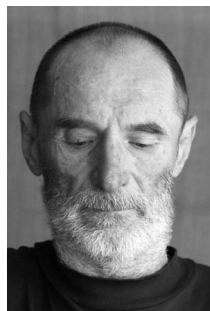

Foto: V. Baitytis

Alfonsas Andriuškevičius

Gimiau 1940 lapkričio 18 Vilkaviškyje. 1965 m. baigiau Vilniaus universitetą (filologiją). Keliolika metų (1974–1990) dirbau tuometiniame Filosofijos, sociologijos ir teisės institute. Nuo 1990 iki 2009 m. dėščiau Vilniaus dailės akademijoje. Esu išleidęs keturias poezijos knygas. Nemažas pluoštas eilėraščių įdėtas ir į paskutinę knygą *Vėlyvieji tekstai* (2010).

*

Donaldui Kajokui

Visatoje lyja, ir niekas neklausia kodėl.
Lietus šitai statmenas, šit įžambus; čia stambėja, o čia susmulkėja;
jisai bado šviesą, vėl tamsą, vėl šviesą; drumstėja, vaiskėja;
vaikėja, paskui vyriškėja ir vėlei vaikėja... Bet niekas neklausia kodėl.
Visatoje lyja ir lyja; ir lis; ir visatoj nėra suvokėjo.

Alfonsas Andriuškevičius

Born November 18, 1940 in Vilkaviškis. Graduated from Vilnius University, in philology, in 1965. For several years (1974–1990) he worked at the Institute of Philosophy, Sociology, and Law. From 1990 until 2009 he taught at Vilnius Art Academy. He has released four poetry books and a number of poems were included in his last book, *Vėlyvieji tekstai / Latest Work* (2010).

*

for Donaldas Kajokas

It rains in the universe and no one asks why.
Here the rain is perpendicular, there oblique; here it grows thick, there it thins;
it pokes at the light, again the dark, again light; roils, clears;
grows childish, reaches manhood, then grows childish again... But no one asks why.
It rains and rains in the universe; and it will rain; and in the universe no one is conscious.

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Foto: G. Kajėnas

Marius Burokas

Marius Burokas (g. 1977) – poetas ir vertėjas, Vilniaus universitete studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. Šiuo metu rašo pasaulio literatūros apžvalgas į interneto dienraštį „Bernardinai.lt“ ir verčia grožinės literatūros knygas įvairioms Lietuvos leidykloms („Tyto albai“, „Alma litterai“, „Baltoms lankoms“, „Kitoms knygoms“). Pirmoji Buroko poezijos knyga *Ideogramos* pasirodė 1999-aisiais leidykloje „Vaga“. Antroji poezijos knyga *Būsenos* buvo išleista 2005 m. Rašytojų sąjungos leidykloje. Trečioji knyga – *Išmokau nebūti* pasirodė 2011 m. Knygą išleido „Tyto alba“. Už šią knygą autorius pelnė 2011 m. Jaunojo Jotvingio premiją ir 2012 m. Antano Miškinio premiją. Autoriaus poezija versta į lenkų, rusų, latvių, suomių, slovėnų, anglų, vokiečių ir ukrainiečių kalbas. Jo eilėraščiai taip pat pateko į *New European Poets* antologiją (Greywolf Press, 2008).

*

esi
naktižiedė
arba matinė lelijos lempelė

blausioji guodėja
pieno plaukais

prieblanda
tavo durys
ir šnabždesiai

niekada
tavęs neužteks

Marius Burokas

Marius Burokas (b. 1977) – poet and translator, has studied Lithuanian language and literature at Vilnius University. Now he is a freelance writer, translator and also writes for the cultural internet magazine *Bernardinai.lt*. Marius made his debut with the poetry collection *Ideograms (Ideogramos)* in 1999. His second book of poetry, *States of Being (Būsenos)*, appeared in 2005. His third book – *I've Learned Not To Be (Išmokau nebūti)* was published in 2011. His third book was awarded “The Young Yotvingian prize” as a best young poet’s book, published within the previous two years. This book was also awarded the Antanas Miškinis literary prize. His poetry has been translated into Polish, Russian, Latvian, Finnish, Slovenian, English, German and Ukrainian. Some of his poetry is also published in *New European Poets* anthology (Greywolf Press, 2008).

*

you are
a champion
or a mat lily’s bulb

pale consoler
with milky hair

twilight
is your doorway
and whispers

there will never
be enough of you

esi pilkšva
dulksna
virš eglių

pamirštas
bukas maudimas
liežuviui
virtus strampgaliu

klūpant
jau po saulėlydžio
vaiduokliškoj
monitoriaus šviesoje

you are grey
drizzle
above the firs

the forgotten
dull ache
of a stumped
tongue

kneeling
after sunset
in the ghostly
monitor's light

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

VIENO ANONIMINIO EILĖRAŠČIO KONKURSAI. I VIETA

Vainius Bakas

THREE IN ONE

Kaskart, pažiūrėjęs į veidrodį,
matau tėvo veidą.
Pirštais skaitau dygį jo skruostų raizieną,
gyvybės daigus papilkėjusioj dykumoj,
aštrią žolę mėnulio paviršiuje –
lengva ranka užsimojau šienaut,
nors niekad nešienavau.

Žadėjo išmokyt,
kai sodo žolę skendau iki pažastų,

Vainius Bakas

THREE IN ONE

Every time I look in the mirror
I see my father's face.
Read the prickle of his stubbly cheeks with my fingers
shoots of life in a greying desert
sharp grass on the surface of the moon –
I sweep lighthanded to cut hay,
even though I've never cut hay.

He promised to teach me
when I waded to my armpits in the garden grass

ONE ANONYMOUS POEM COMPETITION. 1ST PLACE

žadėjo parodyt, kaip reikia
dalgi laikyti, kaip užsimot,
kad nesudrebėtų ranka.

Žadėjo per popietę, kai obelis
ant namo sienos mes sunkų kryžiaus šešėlį,
žadėjo naktį per jauną mėnulį
su variniu pjautuvu, kai spindi sidabražolės,
išdygusios iš jauno pasaulio veido.

Stoviu dabar priešais veidrodį,
pakėlęs blizgančius ašmenis,
skruostais muiluotais. Sako,
šeriai apeina ir nesvarbu,
gyvas esi ar miręs –
tik antru atveju visai neskaudės,
jei įsipjausi, ir kraujas nebėgs.

O jei ką, pašlakstyk spiritu –
juk turi dar šlakelį spiritus sanctus...

Kai vienas žandas jau baigtas,
atsuk kitą skruostą,
bet ko gi taip virpa mano delnai
ant švelnaus, ką tik nuskusto
tėvo veido...

Sako, trečią dieną prisikėlusiam
visas tris mirties dienas
sodininkas želdino skruostus.

Taip ir stoviu,
ranką pakėlęs prieš save,
prieš plaukus, prieš vasaros kaitrą,
prieš dygią ražieną...

Ir vėl
užsimojęs per daug

promised to show me how you must
hold a scythe, how to sweep it
so your hand would not tremble.

He promised in the afternoon, when the apple tree
cast a heavy shadow cross on the house wall
he promised at night during a new moon
with a copper sickle, when the silvergrass shone
sprouting from the earths' young face

I stand now before the mirror
raising a glittering edge
cheeks soapy. He says,
some stubble you miss, it doesn't matter
if you're alive or dead –
only in the latter case it won't hurt at all
if you cut yourself, blood won't flow.

And if it does, splash on some spirits –
that is if you still have a drop of spiritus sanctus...

When one cheek is finished,
turn the other cheek,
now why do my palms quiver so much
on your soft, freshly shaven
face...

They say that for the one who rose on the third day
on all three days of death
the gardener tended his cheeks.

And so I stand
hand raised in against myself,
in against my hair, in against summer's heat,
against this prickly stubble...

Again
having raised it too much

*Vainius Bakas**

SMILTYS

G. L.

Saujoj smėlis pasibaigė, rodosi,
kad prie ošiančios jūros guliu –
ji tylesnė už vieną atodūšį
po birželio nakties mėnuliu,

Tavo šypsenos perlų baltumo,
kai iš tolo pamačius mane,
iš aplipusio dulkėm albumo
skiautę nuotraukos gniaužai delne.

Tarsi kvapo nutįsusią giją –
ją sugaus rožiapirštė aušra,
saujoj smėlis pasibaigė, gyja
mano veidas, kančios nebėra.

Ji nusivelka kūną ir maudosi,
jai išsprūsta tylus „niekada“.
Kaip du vaikiškus delnus suglaudusi
dvi blakstienas – tokia jos malda.

Ji – graudus virpulys Tavo žodžiuose,
Ją iš balso iškart pažinai,
Tu esi man nuoga pasirodžiusi –
pasilik dar trumpam. Amžinai

* Paduodamas du eilėraščius, autorius pažeidė konkurso nuostatus.

*Vainius Bakas**

FINE SAND

G. L.

My handful of sand has run out,
lying by the sougning sea –
she's quieter than a sigh
under a June night's moon,

Your smile is pearl white,
when you spot me from afar,
a photograph scrap
from a dusty album clutched in your palm

Like a breath stretched strand –
the golden fingered dawn will catch her,
my handful of sand has run out, my face
recovers, suffering no more.

She bares her body and bathes,
a quiet “never” slips from her lips.
Like two childish hands folded
two eyelashes – this is her prayer.

She – a doleful waver in your words,
you knew her immediately from her voice
you've shown yourself to me naked –
stay just a little longer. Forever

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

* By submitting two poems the author broke contest rules.

Jurgita Jasponytė

MEDŽIOTOJO MALDA

kai meldžiasi medžiotojas
 nebūna
 be reikalo nulietas žemėn
 joks šnabždesys, joks garsas
 kai meldžiasi medžiotojas
 žvėries klausą įskyla
 kai meldžiasi medžiotojas
 jo vaikas
 užveisia ant upės kranto
 mažų medinių elnių
 gyvą bandą
 jo motina
 nenuseka kelias dienas
 negrįžtančiom medžioklio pėdom
 rami
 pasiuvus apsauginę skrandą
 nukanda
 žvėries gyslą –
 atsiranda
 pulsuojanti jungtis
 aplink
 visur

ir niekas nebemiršta
 tik keičiasi pavidalais

medžioklis baigia maldą.

Jurgita Jasponytė

HUNTER'S PRAYER

when a hunter prays
 there is no
 senseless spilling on the earth
 no whisper, no sound
 when a hunter prays
 the beast's hearing cleaves
 when a hunter prays
 his child
 plants on the river bank
 small wooden deer
 a live herd
 his mother
 for several days does not follow
 the hunter's one-way footprints
 calm
 having sewn a protective sheepskin
 she bites off
 the beast's vein—
 a pulsing connection
 appears
 all around
 everywhere

and no one dies
 only changes form

the hunter finishes his prayer.

Mason Piper

TRUŠIS*

Viename sąsiuviny rašau apie tai,
kaip gyvena trušiai. Susilaikau neminėjęs,
kuo jie kitokie nei triušiai. Rašau apie trušius
lyg jie niekuo nuo anų nesiskirtų,
laukdamas, kol galiausiai jie patys išsидуos,
kol skirtumai išlįs lyg yla iš maišo ar išplauks
į upės paviršių tarytum sunokę triušių lavonai
pavasarij. Kol kas viskas bręsta sau patylom,
tarsi neseniai pasėta, užkasta po žeme
lyg toji slapta raidė, kurios stoka sunkiai
ištariama kaip ir visos stokos, juk jas
šitaip lengva netiksliai įvardyti, žodžiais
užmušant sultingą ilgesio, trūkumo,
įtrūkimo gyvastį. Lengva sunaikinti
klaidžiojančią gyvąją klaidą, kuri
stebuklingai persiuva visą
gyvenimo siuvinį.

* Žodis su tyčine klaida (praleista „i“).

Sara Poisson

RABIT

In one notebook, I wrote about
the habits of *rabits*. I refrained from mentioning
how they differ from rabbits. I wrote about *rabits*
as though they were no different from the others,
I waited, until they would finally betray themselves,
and the differences would stick out like awls in a sack
or float to the surface of a river like ripe rabbit carcasses
in spring. For the time being, everything matures in secret
as though it were recently sown, beneath the earth
like that secret letter, whose absence is
difficult to pronounce as all absences are, it is
so easy to name it inaccurately, to kill
the powerful life source of yearning, need and rupture
with words. It is so easy to destroy
the wandering vital mistake, which
magically re-sews
the entire sewn garment of life.

* The word is misspelled on purpose (in the original missing an “i”; in the translation missing a “b”).

Vladas Braziūnas

*

drėgnomis naktimis iš kvapo pažįstu
kiekvieną to rankraščio raidę
parašytą šešėliais, kur tavo mažystė
aklinėjo ir krykštė, ir skraidė

paukščiai prieš audrą, ir daužės į atlapus langus
bitės į veidrodžius leidos, šikšnosparnės žvitrios
pynėsi tau į kasas, ramunės ir dainos nešvankios
leipo galulaukėj, leido ryto ir vakaro vyturius

klykė ne tie aitvarai, o gyvatės liepsnauodegės
vyto rasa, ir sidabro trimitai juodijo
sekės kam sekės, kas eržilą kinkės, kas deglą
raganos kiaulę, ir niauriai vėlavom vergijon

takas atgijo, ir blykčiojo raidės it sraigės
kol surūdijo, kol gijos lipniosios baigės

Vladas Braziūnas

*

in damp nights I recognize from smell
every letter of that manuscript
written in shadows, where your childhood
walked blind and crowing, and birds

flew into the storm, and banged into open windows,
bees landed on mirrors, bats friskily
twined into your braids, camomile and filthy songs
in the furthest field swooned morning and evening larks

it wasn't the kites that shrieked, but the flame-tailed snakes
withering in the dew, and the silver trumpets darkly announced
those who were lucky, were lucky, those who harnessed stallions, or motley
witches pigs, and we were sullen, late to enslavement

the path healed, and the letters gleamed like snails
until they rusted, until the strands stopped sticking

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Kornelijus Platelis

*

Jeigu nebūčiau poetas, būčiau
Varnalėša palei takelį
lauko išvietėn, kimbanti
tau į pridurkus; erkė
kirkšnyje jaukiai tave
krečianti laimės liga;
duobė žarijų,
į kurią tavo nuometas kristų
ir akimirksniu suliepsnotų;
tikinti bomba,
laukianti lieko „tik“...

Būčiau niekas,
kuriam savęs nepakanka.
Ir jeigu nebūčiau
Niekas,
būčiau viso labo poetas.

Kornelijus Platelis

*

If I wasn’t a poet I’d be
a burdock alongside the path
to the outhouse, clinging
to your appendages; a tick
in your groin comfortably infecting
you with Lyme disease;

a pit of coals
into which your headdress falls
and ignites instantly;
a ticking bomb
waiting for the final “tick”...

I would be no one,
for whom oneself does not suffice.
And if I wasn’t
no one,
I would, after all, be a poet.

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Dainius Dirgėla

*

jei nebūčiau poetas
būčiau tasai

kuris savo dienorašty
anksčiau ar vėliau
vis tiek parašytų:

ten kur čia
iš dangaus
įkritai
laikini
lai-kini
ra-ti-lai

Dainius Dirgėla

*

if I wasn’t a poet
I’d be that guy

who in his notebook
sooner or later
would write:

there where is here
from the sky
you fell
fleeting
flee-ting
co-ro-na

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Gražina Petrošienė

*

Gimiau per Jonines.
Senoje koplyčioje
laimės kūdikiu
krikštijo

Ir linkėjo,
kad laumės ateitį burtų,
Dievas sergėtų

Jei dabar nebūčiau poetas,
žmonės tikriausiai
Joneliu kvaileliu
šauktų

Gražina Petrošienė

*

I was born on St. John’s day
In an old chapel
christened
fate’s infant

And they wished
that witches would charm my future,
that God would watch over me

And if I wasn’t a poet now
people would likely
call me
Foolish John

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Marius Plečkaitis

STADT

šitam Miestui trūksta didybės

trūksta arklių
oro balionų visada tik į šiaurę

trūksta barsukų ir opšrų
jūrų žinduolių!

didžiulio teniso stalo

kilimandžaro kalnų
ir meksikos...

plačiųjų autobano kelių

šitam miestui trūksta
tavęs ir manęs

kai užmiegame

Marius Plečkaitis

STADT

this City lacks grandeur

it lacks horse
hot air balloons always only to the north

it lacks badgers and bawsons
sea mammals!

a huge tennis table

Mount Kilimanjaro
and Mexico...

wide autobahn roads

this city lacks
you and me

when we fall asleep

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Antanas A. Jonynas

*

Vertėjas Dekšnys pas Petrošių
atsinešė porą kaliošų.
– Iškeisk kaliošus
į velnio lašus,
antraip aš, Donatai, nutrokšiu!

*

Vertėjas Dekšnys pas Petrošių
atsinešė darsyk kaliošų.
– Žinai ką, Dekšny,
verčiau tu išnyk,
nes tuoj tuo kaliošu uždrošiu.

*

Dekšnys trečiasyk pas Petrošių
atėjo, deja, be kaliošų.
– Atleisk, taip išėjo,
bet juos pažadėjau
Transtriomeriui beigi Milošui.

Kornelijus Platelis

VILNIUS – DAUGIAKULTŪRIS MIESTAS

Kartą Vilniuj gyveno poetas,
Mėgo ženščinas jis ir kobietas.
Pagaliau kažkuri
moteriškė mitri
Tą poetą pastatė į vietą.

IR KAUNE – ESAMA IŠKILIŲ ŽMONIŲ

Ir Kaune toks poetas gyveno,
Jo širdy slaptas noras ruseno
Tapt žvaigžde ir kitus
dosniai šviest poetus,
Bet nukvako jisai ir paseno.

O ŠTAI PAKRUOJYJE – STEBUKLAI

Padori mergina iš Pakruojo
Kiekvienam nepraskėsdavo kojų,
Nesilankė bare,
nei kultūros centre...
Tai nuo ko ji, – sakykit, – pastojo?

Kęstutis Navakas

*

Kartą trys užsieniečių poetai
užsimanė alaus netikėtai.
O po to dar mergų,
Kad joms skirtų haiku.
Tie beveik jau japonų poetai.

*

Makedonų poetas Mauronis
Nemokėjo kalbėti kaip žmonės.
Įsitvėręs tvoros,
Kartais kad sumauros!
Tas Mauronis, Niauronis, Baironis.

*

Toks Gerasimas daug ko neteko,
Nes vis skaitė rašytoją Eco.
Jo žmona tuo metu
Gulė vis su kitu,
O Gerasimui teko – su Eco.

Jotvingių premijos laureatai / Yotvingian Prize Winners

1985 – Kornelijus Platelis
1986 – Vytautas P. Bložė
1987 – Bronius Kutavičius
1988 – Alfonsas Nyka-Niliūnas
1989 – Kazys Bradūnas
1990 – Henrikas Čigriejus
1991 – Henrikas Nagys
1992 – Donaldas Kajokas
1993 – Knuts Skujenieks
1994 – Sigitas Geda
1995 – Sigitas Parulskis
1996 – Marijus Šidlauskas-Jonaitis
1997 – Antanas A. Jonynas
1998 – Marcelijus Martinaitis
1999 – Nijolė Miliauskaitė
2000 – Alfonsas Bukontas
2001 – Jonas Strielkūnas
2002 – Jonas Zdanys
2003 – Vladas Braziūnas
2004 – Stasys Jonauskas
2005 – Tomas Venclova
2006 – Kęstutis Navakas
2007 – Almis Grybauskas
2008 – Aidas Marčėnas
2009 – Valdemaras Kukulas
2010 – Viktorija Daujotytė
2011 – Alfonsas Andriuškevičius

Jaunojo jotvingio premijos laureatai / Young Yotvingian's Prize Winners

1998 – Darius Šimonis
1999 – Gintaras Bleizgys
2000 – Gintaras Beresnevičius
2001 – Tomas S. Butkus
2002 – Gytis Norvilas
2003 – Agnė Žagrakalytė
2004 – Donatas Petrošius
2005 – Sonata Paliulytė
2006 – Vytautas Dekšnys
2007 – Benediktas Januševičius
2008 – Dainius Gintalas
2009 – Giedrė Kazlauskaitė
2010 – Antanas Šimkus
2011 – Marius Burokas

PDR ekspertų taryba / DPF Board of Experts:

Kornelijus Platelis (pirmininkas / chairman), Vladas Braziūnas (pavaduotojas / vice-chairman), Eugenijus Ališanka, Gerardo Beltrán (Meksika / Mexico), Gintaras Bleizgys, Marius Burokas, Erika Drungytė, Rūta Elijošaitytė, Dainius Gintalas, Antanas A. Jonynas, Donaldas Kajokas, Giedrė Kazlauskaitė, Laurynas Katkus, Kerry Shawn Keys, Aidas Marčėnas, Kęstutis Navakas, Gytis Norvilas, Liana Ruokytė-Jonsson, Ričardas Šileika, Antanas Šimkus, Alvydas Šlepikas, Artūras Valionis, Agnė Žagrakalytė.

Rengėjai / Organizers:

Asociacija „Poetinis Druskininkų ruduo“,
Lietuvių P.E.N. centras, centras „Dainava“.

Association *Druskininkai Poetic Fall*,
Lithuanian PEN Centre, Centre *Dainava*.

Rėmėjai:

Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondas; Lietuvos Respublikos kultūros ministerija; Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija; Brazilijos ambasada Kopenhagoje; Ispanijos Karalystės ambasada Vilniuje; Servanteso institutas Varšuvoje; Islandijos literatūros fondas; Japonijos ambasada; *EU-Japan Fest* Japonijos komitetas; Lenkijos institutas Vilniuje; Šveicarų meno taryba „Pro Helvetia“; *Culture Ireland*; Skaitymo ir kultūrinio raštingumo asociacija; AB „Alita“; centras „Dainava“; Druskininkų savivaldybė; savaitraštis *Literatūra ir menas*.

Sponsors:

Culture Endowment Fund of the Republic of Lithuania; Ministry of Culture of the Republic of Lithuania; Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania; The Embassy of Brazil in Copenhagen; The Embassy of Spanish Kingdom in Vilnius; The Cervantes Institute in Warsaw; The Icelandic Literature Fund; The Embassy of Japan; EU-Japan Fest Japan Committee; The Institute of Poland in Vilnius; The Swiss Art Council „Pro Helvetia“; Culture Ireland; The Association of Reading and Cultural Literacy; AB „Alita“; Centre „Dainava“; Druskininkai Municipality; weekly *Literatūra ir menas*.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS RĖMIMO
FONDAS

EMBAJADA DE ESPAÑA EN
LITUANIA

Instituto
Cervantes
Varsovia

LENKIJOS
INSTITUTAS
VILNIUJE

EU
JAPAN
Fest

SKAITYMO IR
KULTŪRINIO
RAŠTINGUMO
ASOCIACIJA

Bókmenntasjóður
The Icelandic Literature Fund

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

SECRETARÍA
DE ESTADO
DE CULTURA

culture ireland
cultúr éireann
promoting the arts abroad
cúir chun cian na h-éireann thar lear

Alita

swiss arts council

prohelvetia

Literatūra ir Menas

DRUSKININKŲ
SAVIVALDYBĖ

Poetinis Druskininkų ruduo 2012

Almanachas

Maketo autorius *Kęstutis Vasiliūnas*

Viršelio autoriai *Ričardas ir Vilma Šileikos*

Leidykla VAGA, Gedimino pr. 50, LT-01110 Vilnius

El. p. info@vaga.lt; www.leidykla.vaga.lt

tel. +370 5 249 8121; faks. +370 5 249 8122

Spausdino UAB BALTO print, Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Tiražas 500 egz.

